

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2026-03-30)

Kommunfullmäktige

Datum: 2026-03-30

Plats: Fullmäktigesalen, Rådhusplanaden 6

Kommentar:

Dagordning

Interpellationer och frågor

60/26 Interpellation: Utköp av personal inom äldreomsorgen – omfattning, kostnader och ansvar; Veronica Kerr (KD)	3
61/26 Interpellation: Äntligen möjlighet att uppnå 15-barnsmålet; Anders Norqvist (L)	7
62/26 Interpellation: Säkerhetspröva våra politiker i ledande positioner; Anders Norqvist (L)	14
63/26 Interpellation: Kan medborgarna lita på Umeå kommuns färdtjänst? Lars Forsgren (SD)	20
64/26 Interpellation: Hur är kunskapen i organisationen gällande klimakteriet? Hanna Lundin Jernberg (L)	24
65/26 Interpellation: Kan Umeå kommun säkerställa långsiktigt boende för nyanlända barnfamiljer? Hanna Lundin Jernberg (L)	27
66/26 Interpellation: Är privat ställföreträdarskap en rimlig lösning för framtiden? Liv Zetterberg (V)	29
67/26 Interpellation: Vad är Umeå kommuns planer för Kulturmejeriet på Röbbäck? Ellen Ström (V)	31
68/26 Interpellation: Varför väljer kommunen att gå till strid mot visselblåsare som vill dra tillbaka sina anmälningar? Veronica Kerr (KD)	33
69/26 Interpellation: Är kommunen beredd att utöka istiden i kommunens ishallar? Anders Sellström (KD)	35
70/26 Interpellation: Gör Campus Friidrottsarena tidigt tillgänglig för utomhusträning; Maria Lindvall (-)(L)	37
71/26 Interpellation: Långa väntetider för hjälpmedel och bostadsanpassning i Umeå kommun; Maja Westling Palmberg (C)	39
72/26 Interpellation: Ljusskyggt avslut på debatten om visselblåsarfunktionen; Davis Kaza (AP) och Patrik Brännberg (AP)	41
73/26 Interpellation: Hur kan det bli så att utemiljön på skolan i Rödåsel missas? Mattias Larsson (C) och Sven-Olov Edvinsson (C)	43
74/26 Fråga: Hur jobbar Umeå kommun med innovationsupphandling? Ellen Ström (V)	45

Ärenden

75/26 Motion 24/2024: Revidering av Kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling Palmberg (C)	47
76/26 Motion 10/2025: Lätta på lärares administrativa börda; Anders Norqvist (L), Hanna Lundin Jernberg (L)	58
77/26 Motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)	74
78/26 Motion 23/2025: Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå; Hanna Lundin Jernberg (L)	94
79/26 Motion 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan; Tobias Holmbom (V)	113
80/26 Revidering av reglemente för styrelse och nämnder	151
81/26 Förläggning av nämnders och bolags mandatperiod	228
82/26 Privata utförare inom överförmyndarverksamhet	236

Tjänsteskrivelse

2026-02-02

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2024/01094

Motion 24/2024: Revidering av Kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling Palmberg (C)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att delvis bifalla motion 24/2024 enligt följande: Arbetsordningen för kommunfullmäktige i Umeå kommun ändras så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och ställas (enkla) frågor.

Ärendebeskrivning

I nämnda motion yrkar Maja Westling Palmberg (C) att kommunfullmäktiges arbetsordning revideras så att även bolagsordförande och utskottsordförande kan interPELLERAS och ställas frågor.

Enligt kommunallagen får interpellationer riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer. Regelverket för interpellationer är tillämplbart även för frågor.

Viktigt att ha i åtanke vid utvidgning av interpellationskretsen är att interpellationer endast bör ställas i angelägenheter av större intressen för kommunen samt att ämnet ska höra till fullmäktiges, en nämnds eller fullmäktigeberednings handläggning. Vidare ska interpellationer ses som ett verktyg för att kräva politiskt ansvar. Det är därför lämpligt att de personer som har ett direkt politiskt ansvar kan interPELLERAS i frågor där de är ansvariga.

Det finns dock vissa skillnader mellan arbete i bolagsstyrelse och arbete i nämnd. I bolagsstyrelsen är ledamöterna personligt valda enligt aktiebolagslagen, medan ledamöter i en nämnd är politiskt förtroendevalda enligt kommunallagen.

Bolagsordföranden är således inte förtroendevald i kommunallagens mening, och interpellationskretsen kan därför inte utvidgas till att omfatta dessa (jfr 4:1 kommunallagen).

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2024/01094

Det finns emellertid andra möjligheter till insyn i bolagen än via direkta interpellationer/frågor. Exempelvis finns en rätt för fullmäktige att besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarande av en interpellation till en bolagsstyrelseledamot som blivit utsedd av fullmäktige (se KF arbetsordning §31). En annan källa till upplysningar, avseende de kommunala bolagens verksamhet, är den årliga bolagsinformation som Umeå kommunföretagskoncernens bolag redovisar kommunfullmäktige.

När det gäller utskottsordförande så är dessa förtroendevalda i kommunallagens mening samt har ett direkt politiskt ansvar över vissa frågor. Stadsledningskontoret anser därför att det är lämpligt att utskottsordföranden ska kunna interPELLERAS och ställas frågor gällande uppgifter där de har ett direkt politiskt ansvar.

Beslutsunderlag

Motionen

Beredningsansvariga

Lennart Nilsson

Beslutet ska skickas till

Motionären

Elin Pietroni
stadsdirektör

Lennart Nilsson
kommunjurist

Tjänsteskrivelse

2025-02-07

Kommunfullmäktiges
jämsällldhetsutskott

Diariennr: KS-2024/01094

Motion 24/2024: Revidering av Kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling Palmberg (C)

Förslag till beslut

Jämsällldhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige
att bifalla motionen

Ärendebeskrivning

Centerpartiet yrkar i motion 24/2024 att kommunfullmäktiges
arbetsordning revideras så att även bolagsordförande och
utskottsordförande kan interPELLERAS och ställas frågor.

Motionären menar att syftet med motionens förslag är att ytterligare
stärka insynen och dialogen mellan fullmäktiges ledamöter och ansvariga
funktioner.

Jämsällldhetsutskottets yttrande

Enligt kommunallagen får interpellationer samt frågor ställas av
ledamöterna i kommunfullmäktige och riktas till ordföranden i en nämnd
eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som
fullmäktige bestämmer. Interpellationer ska avse ämnen som hör till
fullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings handläggning men
får inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.
Interpellationer bör ställas endast i angelägenheter av större intresse för
kommunen. Frågor har till syfte att hämta in upplysningar och ska ha ett
bestämt innehåll.

Förslaget enligt motionen skulle innebära att exempelvis
jämsällldhetsutskottets ordförande också kan interPELLERAS och ställas
frågor, vilket inte fallet är idag.

Jämsällldhetsutskottet ser positivt på denna möjlighet, men vill samtidigt
påminna om att interpellationer är ett verktyg för ansvarsutkrävande där
det finns en sammankoppling mellan ansvar och befogenhet.
Verksamhetsansvaret för det kommunövergripande jämsällldhetsarbetet
ligger hos Kommunstyrelsen, vilket innebär att interpellationer och frågor

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2024/01094

som rör kommunens jämställdhetsarbete i första hand bör ställas till kommunstyrelsens ordförande. Det samma gäller kommunstyrelsens utskott.

Beslutsunderlag

Motion 24/2024

Beredningsansvariga

Annika Dalén, jämställdhetsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Motionären

Förnamn, Efternamn

Befattning

Annika Dalén

Jämställdhetsstrateg

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE I UMEÅ KOMMUN

REVIDERING AV KOMMUNFULLMÄKTIGES ARBETSORDNING

Kommunfullmäktiges arbetsordning är utformad för att främja insyn och möjliggöra politisk dialog mellan fullmäktiges ledamöter och ansvariga beslutsfattare. I dagsläget får ledamöter och ersättare ställa frågor och interpellationer till nämndsordförande, kommunstyrelsens ordförande samt kommunfullmäktiges ordförande.

Möjligheten att ställa frågor och interpellationer till kommunfullmäktiges ordförande infördes efter en motion som undertecknad lämnade in i december 2019, vilken fullmäktige biföll. Syftet med den ändringen var att öka transparensen och skapa en tydligare ansvarsfördelning.

Trots att detta var ett steg i rätt riktning har jag upptäckt fler brister i arbetsordningen som behöver åtgärdas. Denna motion syftar till att täppa till de luckorna och ytterligare stärka insynen och dialogen mellan fullmäktiges ledamöter och ansvariga funktioner. För bolagsordförande finns idag en möjlighet att indirekt få svar via en process där interpellationen överlämnas av en nämndsordförande. Detta skapar dock onödigt merarbete utan att tillföra något mervärde.

Centerpartiet föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att kommunfullmäktiges arbetsordning revideras så att även bolagsordförande och utskottsordförande kan interPELLERAS och ställas frågor.

Umeå 11 december 2024

Maja Westling Palmberg, Centerpartiet

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

§ 58

Diariennr: KS-2024/01094

Motion 24/2024: Revidering av Kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling Palmberg (C)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla den del av motionen om att ändra i arbetsordningen för kommunfullmäktige så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och tillställas frågor samt att avslå den del av motionen om att bolagsordförande kan interPELLERAS och tillställas frågor.

Ärendebeskrivning

I nämnda motion yrkar Maja Westling Palmberg (C) att kommunfullmäktiges arbetsordning revideras så att även bolagsordförande och utskottsordförande kan interPELLERAS och ställas frågor.

Enligt kommunallagen får interpellationer riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer. Regelverket för interpellationer är tillämbart även för frågor.

Viktigt att ha i åtanke vid utvidgning av interpellationskretsen är att interpellationer endast bör ställas i angelägenheter av större intressen för kommunen samt att ämnet ska höra till fullmäktiges, en nämnds eller fullmäktigeberednings handläggning. Vidare ska interpellationer ses som ett verktyg för att kräva politiskt ansvar. Det är därför lämpligt att de personer som har ett direkt politiskt ansvar kan interPELLERAS i frågor där de är ansvariga.

Det finns dock vissa skillnader mellan arbete i bolagsstyrelse och arbete i nämnd. I bolagsstyrelsen är ledamöterna personligt valda enligt aktiebolagslagen, medan ledamöter i en nämnd är politiskt förtroendevalda enligt kommunallagen.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

Bolagsordföranden är således inte förtroendevald i kommunallagens mening, och interpellationskretsen kan därför inte utvidgas till att omfatta dessa (jfr 4:1 kommunallagen).

Det finns emellertid andra möjligheter till insyn i bolagen än via direkta interpellationer/frågor. Exempelvis finns en rätt för fullmäktige att besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarande av en interpellation till en bolagsstyrelseledamot som blivit utsedd av fullmäktige (se KF arbetsordning §31). En annan källa till upplysningar, avseende de kommunala bolagens verksamhet, är den årliga bolagsinformation som Umeå kommunföretagskoncernens bolag redovisar kommunfullmäktige.

När det gäller utskottsordförande så är dessa förtroendevalda i kommunallagens mening samt har ett direkt politiskt ansvar över vissa frågor. Stadsledningskontoret anser därför att det är lämpligt att utskottsordföranden ska kunna interPELLERAS och ställas frågor gällande uppgifter där de har ett direkt politiskt ansvar.

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar

att delvis bifalla motion 24/2024 enligt följande: Arbetsordningen för kommunfullmäktige i Umeå kommun ändras så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och ställas (enkla) frågor.

Beslutsunderlag

Motionen

Beredningsansvariga

Lennart Nilsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) – Att ändra beslutsmeningen till: att bifalla den del av motionen om att ändra i arbetsordningen för kommunfullmäktige så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och tillställas frågor samt att avslå den del av motionen om att bolagsordförande kan interPELLERAS och tillställas frågor.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till Anders Ågrens (M) yrkande. Ordföranden finner att utskottet bifaller Anders Ågrens (M) yrkande.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Mattias Larsson (C) och Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (att bifalla den del av motionen om att ändra i arbetsordningen för kommunfullmäktige så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och tillställas frågor samt att avslå den del av motionen om att bolagsordförande kan interPELLERAS och tillställas frågor).

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till näringslivs- och arbetsutskottets förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Motionären

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

§ 83

Diariennr: KS-2024/01094

Motion 24/2024: Revidering av Kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling Palmberg (C)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla den del av motionen om att ändra i arbetsordningen för kommunfullmäktige så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och tillställas frågor samt att avslå den del av motionen om att bolagsordförande kan interPELLERAS och tillställas frågor.

Ärendebeskrivning

I nämnda motion yrkar Maja Westling Palmberg (C) att kommunfullmäktiges arbetsordning revideras så att även bolagsordförande och utskottsordförande kan interPELLERAS och ställas frågor.

Enligt kommunallagen får interpellationer riktas till ordföranden i en nämnd eller en fullmäktigeberedning samt till de förtroendevalda i övrigt som fullmäktige bestämmer. Regelverket för interpellationer är tillämbart även för frågor.

Viktigt att ha i åtanke vid utvidgning av interpellationskretsen är att interpellationer endast bör ställas i angelägenheter av större intressen för kommunen samt att ämnet ska höra till fullmäktiges, en nämnds eller fullmäktigeberednings handläggning. Vidare ska interpellationer ses som ett verktyg för att kräva politiskt ansvar. Det är därför lämpligt att de personer som har ett direkt politiskt ansvar kan interPELLERAS i frågor där de är ansvariga.

Det finns dock vissa skillnader mellan arbete i bolagsstyrelse och arbete i nämnd. I bolagsstyrelsen är ledamöterna personligt valda enligt aktiebolagslagen, medan ledamöter i en nämnd är politiskt förtroendevalda enligt kommunallagen.

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

Bolagsordföranden är således inte förtroendevald i kommunallagens mening, och interpellationskretsen kan därför inte utvidgas till att omfatta dessa (jfr 4:1 kommunallagen).

Det finns emellertid andra möjligheter till insyn i bolagen än via direkta interpellationer/frågor. Exempelvis finns en rätt för fullmäktige att besluta att ordföranden i en nämnd får överlåta besvarande av en interpellation till en bolagsstyrelseledamot som blivit utsedd av fullmäktige (se KF arbetsordning §31). En annan källa till upplysningar, avseende de kommunala bolagens verksamhet, är den årliga bolagsinformation som Umeå kommunföretagskoncernens bolag redovisar kommunfullmäktige.

När det gäller utskottsordförande så är dessa förtroendevalda i kommunallagens mening samt har ett direkt politiskt ansvar över vissa frågor. Stadsledningskontoret anser därför att det är lämpligt att utskottsordföranden ska kunna interPELLERAS och ställas frågor gällande uppgifter där de har ett direkt politiskt ansvar.

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)*Kommunfullmäktige beslutar*

att delvis bifalla motion 24/2024 enligt följande: Arbetsordningen för kommunfullmäktige i Umeå kommun ändras så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och ställas (enkla) frågor.

Beslutsunderlag

Motionen

Beredningsansvariga

Lennart Nilsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning**Yrkanden**

Anders Ågren (M) – Att ändra beslutsmeningen till: att bifalla den del av motionen om att ändra i arbetsordningen för kommunfullmäktige så att utskottsordföranden kan interPELLERAS och tillställas frågor samt att avslå den del av motionen om att bolagsordförande kan interPELLERAS och tillställas frågor.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till Anders Ågrens (M) yrkande. Ordföranden finner att utskottet bifaller Anders Ågrens (M) yrkande.

Beslutet ska skickas till

Motionären

Tjänsteskrivelse

2026-02-05

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00273

Motion 10/2025: Lätta på lärares administrativa börda; Anders Norqvist (L), Hanna Lundin Jernberg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att avslå motionen i enlighet med skolnämndernas yttranden.

Ärendebeskrivning

Liberalerna har till kommunfullmäktige anmält motionen ” Lätta på lärares administrativa börda och föreslår;

- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.
- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen

Kommunfullmäktige behandlade ärendet 2025-09-29 § 175 och beslutade att återremittera motionen då endast en av skolnämnderna yttrat sig.

Nu har båda skolnämnderna yttrat sig. För- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har i yttrande föreslagit att motionen ska avslås med hänvisning till att Umeå kommun inte ska föregå den nationella utredning som pågår utan invänta lagstiftarnas beslut.

Beslutsunderlag

Motion 10/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Kommunfullmäktiges beslut 2025-09-29, § 175

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00273

Beslutet ska skickas till

Motionären

FGN, GVN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2025-09-29

§ 175

Diariennr: KS-2025/00273

Motion 10/2025: Lätta på lärares administrativa börda; Anders Norqvist (L) och Hanna Lundin Jernberg (L)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

**att återremittera ärendet (minoritetsåterremiss) beroende på en
bristfällig handläggning då endast en av två skolnämnder har fått yttra
sig i frågan.**

Ärendebeskrivning

Liberalerna har till kommunfullmäktige anmält motionen ” Lätta på
lärares administrativa börda och föreslår;

- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.
- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen

För- och grundskolenämnden har yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen. I yttrandet lyfter nämnden utredningen ”Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för en god undervisning och läraryrkenas attraktivitet” (SOU 2025:26) som bland annat innehåller förslag till reglering av arbetstid samt förslag inom andra områden med syfte att minska lärares administration, exempelvis minskad dokumentation. Nämnden menar att Umeå kommun inte ska föregå den nationella utredningen utan invänta lagstiftarnas beslut.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2025-09-29

Förslag till beslut (tjänsteskrivelsen)

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen i enlighet med för- och grundskolenämndens yttrande.

Beslutsunderlag

Motion 10/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (att avslå motionen).

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottet förslag (att avslå motionen).

Hanna Lundin Jernberg (L) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag *mot* bifall till motionen.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag (att avslå motionen).

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Anders Norqvist, Moa Brydsten, Arvid Lundberg, Patrik Brännberg, Elmer Eriksson, Veronica Kerr, Tobias Holmbom och Maja Westling Palmberg.

Yrkanden

Moa Brydsten (S), Arvid Lundberg (MP), Elmer Eriksson (M) och Tobias Holmbom (V) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (avslå motionen).

Anders Norqvist (L), Patrik Brännberg (AP), Elmer Eriksson (M), Veronica Kerr (KD), Maja Westling Palmberg (C) och Hanna Lundin Jernberg (L) - Återremiss beroende på en bristfällig handläggning då endast en av två skolnämnder har fått yttra sig i frågan.

Umeå kommun
Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag
2025-09-29

Anders Norqvist (L) och **Hanna Lundin Jernberg (L)** – Om återremissen
faller bifall till motionen.

Patrik Brännberg (AP) – Om återremissen faller bifall att-sats 1 och avslag
att-sats 2.

Veronika Kerr (KD) och **Maja Westling Palmberg (C)** - Om återremissen
faller deltar vi inte i beslutet.

Propositionsordning som godkänns

Avslag mot bifall till att ärendet ska återremitteras. Ordföranden finner
att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet (genom
minoritetsåterremiss) beroende på en bristfällig handläggning då endast
en av två skolnämnder har fått yttra sig i frågan.

Beslutet ska skickas till

Motionären

FGN

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2026-01-28

§ 2

Diariennr: SK-2025/00648

Yttrande om motion (L) 10/2025 - Lätta på lärares administrativa börda

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

- att ställa sig bakom yttrande nedan och att föreslå kommunfullmäktige att avslå motion från Liberalerna, "Lätta på lärares administrativa börda".
- att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Reservation

Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 10/2025 att Umeå kommun utreder åtgärder för att ge lärare mer tid för planering och uppföljning. Bakgrunden till motionen är att olika studier och rapporter har visat att många lärare upplever stress och brist på tid för undervisningsförberedelser, vilket påverkar kvaliteten i skolan.

Två yrkanden föreligger i motionen:

1. Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.
2. Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2026-01-28

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande gäller yrkande nummer ett eftersom yrkande nummer två inte berör nämndens verksamhetsområde.

Yttrande

Nämnden delar motionärernas syn på vikten av goda förutsättningar för lärare och förskollärare, vilket uttrycks i kommunens arbetsmiljöpolicy, kompetensförsörjningsplaner och Huvudöverenskommelse (HÖK). Frågan om arbetstid och minskad administration utreds på nationell nivå.

Den 3 mars överlämnades betänkandet *”Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för en god undervisning och läraryrkenas attraktivitet”* (SOU 2025:26) till skolministern. Remissrundan pågick mellan 12 mars och 10 juni. Betänkandets lagförslag om omfattning på lärares arbetstid konstateras ligga inom ramen för planering av lärares arbetstid inom gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Regeringen har till dags dato inte beslutat i frågan.

Förvaltningen arbetar, inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet likväl som arbete med organisatorisk och social arbetsmiljö, i samverkan med arbetstagarorganisationerna. Arbetstidsfrågan är av särskilt stor vikt och har prioriterats över tid kopplat till lärargrupperna.

Utbildningsförvaltningarna har inlett ett lokalt partsarbete med Sveriges lärare kopplat till lärares arbetstid och särskilt tjänsteplaneringsprocessen. Oaktat ny lagstiftning eller reglering via centrala kollektivavtal kommer arbetstidsfrågan att tas om hand inom ramen för det nationella och lokala partsarbetet.

Nämnden konstaterar att resultatet av medarbetarenkäten går i positiv riktning även om återhämtningsfaktorn fortsatt är ett utvecklingsområde som behöver arbetas vidare med.

Motionen lyfter en viktig fråga som är prioriterad inom nämndens område. Nämnden anser att kommunfullmäktige bör invänta lagstiftarnas beslut och inte föregå den nationella processen.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2026-01-28

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion till kommunfullmäktige - lärares arbetstid

Beredningsansvariga

Åsa Bergström, HR chef

Cathrin Backman Löfgren, strateg

Yrkanden

Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen.

Liberalerna för bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Reservation

Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med dnr: KS-2025/00273

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-05-22

§ 43

Diariennr: SK-2025/00165

Yttrande på motion (L) 10/2025 - Lätta på lärares administrativa börda**Beslut**

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrande enligt nedan och föreslår kommunfullmäktige att avslå motion från Liberalerna, "Lätta på lärares administrativa börda".

Ärendebeskrivning

Motionen framhåller att lärare och förskollärare är den enskilt viktigaste faktorn för kvaliteten i utbildningen och är avgörande för barns och elevers lärande och utveckling. Därför är det av vikt att lärare och förskollärare får förutsättningar att kunna fokusera på sin huvuduppgift – att planera, genomföra och följa upp sin undervisning (se bilaga).

Liberalerna yrkar på;

1. *Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.*
2. *Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen.*

Yttrande

Förvaltningen håller med om vikten av att lärare och förskollärare ges goda förutsättningar att upprätthålla sitt uppdrag. Detta uttrycks i kommunens arbetsmiljöpolicy samt i nämndernas kompetensförsörjningsplaner och verksamhetsplaner. Det uttrycks och

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-05-22

regleras i Huvudöverenskommelse med OFS:s förbundsområde Lärare, HÖK 24.

Förvaltningen påminner om att arbetstid och det administrativa uppdraget för lärare och förskollärare är under utredning på nationell nivå. Betänkandet om minskad administration och om reglering av förskollärares och lärares tid är under remissförfarande; "Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för en god undervisning och läraryrkenas attraktivitet" (SOU 2025:26). Förslagen i motionen återfinns även i betänkandet. Där finns förslag till reglering av arbetstid samt förslag inom andra områden med syfte att minska lärares administration, exempelvis minskad dokumentation. Förvaltningen anser att Umeå kommun inte ska föregå den nationella utredningen utan invänta lagstiftarnas beslut.

Avtalsförhandlingar på arbetsmarknaden i enlighet med den svenska modellen pågår nu under våren. Nya centrala kollektivavtal och villkorsfrågor är föremål för parternas förhandlingar, där arbetstidsfrågan har ett särskilt stort fokus.

Inom ramen för förvaltningens arbete med organisatorisk och social arbetsmiljö är dessutom arbetsorganisation och arbetstidsfrågan av stor vikt och har prioriterats av förvaltningen över tid. Stöd och utbildning ges med systematik inom området i syfte att skapa goda förutsättningar och ett partsgemensamt arbete har inletts under våren vad gäller tjänsteplaneringsprocessen. Förvaltningen konstaterar att resultatet av medarbetarenkäten går i positiv riktning även om återhämtningsfaktorn fortsatt är ett utvecklingsområde som behöver arbetas vidare med. Motionen lyfter fram ett viktigt område där det idag pågår ett flertal insatser inklusive en nationell utredning och lagförslag.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att Umeå kommun ska invänta lagstiftarnas beslut och föreslår för- och grundskolenämnden att motionen avslås.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion från Liberalerna - Lätta på lärares administrativa börda

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-05-22

Beredningsansvariga

Åsa Bergström, HR-chef

Lina Gullbrand, skolstrateg

Yrkanden

Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet, Miljöpartiet och Maria Lindvall (-)(L) för bifall till tjänsteskrivelsen.

Inga motyrkanden finns.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med diarienummer: KS-2025/00273

MOTION TILL UMEÅ KOMMUNFULLMÄKTIGE

Lätta på lärares administrativa börda

Rapporter från Skolverket visar att de flesta lärare anser att de har för lite tid till att planera och reflektera över sin undervisning. Enligt den internationella studien TALIS känner sig 45 procent av de svenska högstadielärarna ganska mycket, eller mycket stressade i arbetet. I Skolverkets undersökning *Attityder till skolan* som genomfördes 2024 anger nästan hälften av lärarna att de har övervägt att byta yrke under det senaste året.

Tiden för undervisning har inte varit reglerad sedan 1995. Det innebär att lärare ibland har så många undervisningstimmar, och andra uppgifter som inte hör till undervisningen, att de inte har tillräckligt med tid att planera och följa upp sin undervisning. Det gäller även lärare i fritidshem och förskollärare.

Lärare och förskollärare är den enskilt viktigaste faktorn för kvaliteten i utbildningen och är avgörande för barns och elevers lärande och utveckling. Därför är det mycket viktigt att de får förutsättningar att kunna fokusera på sin huvuduppgift – att planera, genomföra och följa upp sin undervisning.

Därför yrkar Liberalerna att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.
2. Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen.

Umeå 2025-03-07

Anders Norqvist (L). Skolpolitisk talesperson.Umeå

Hanna Lundin Jernberg (L), gruppleadare Umeå

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

§ 59

Diariennr: KS-2025/00273

Motion 10/2025: Lätta på lärares administrativa börda; Anders Norqvist (L) och Hanna Lundin Jernberg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen i enlighet med skolnämndernas yttranden.

Ärendebeskrivning

Liberalerna har till kommunfullmäktige anmält motionen ” Lätta på lärares administrativa börda och föreslår;

- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.
- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen

Kommunfullmäktige behandlade ärendet 2025-09-29 § 175 och beslutade att återremittera motionen då endast en av skolnämnderna yttrat sig.

Nu har båda skolnämnderna yttrat sig. För- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har i yttrande föreslagit att motionen ska avslås med hänvisning till att Umeå kommun inte ska föregå den nationella utredning som pågår utan invänta lagstiftarnas beslut.

Beslutsunderlag

Motion 10/2025

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

För- och grundskolenämndens yttrande
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande
Kommunfullmäktiges beslut 2025-09-29, § 175

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Lena Andersson (M) och Maja Westling Palmberg (C)
– Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (avslå motionen).

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla näringslivs- och arbetsutskottets förslag att avslå motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionären
FGN, GVN

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-17

§ 68

Diariennr: KS-2025/00273

Motion 10/2025: Lätta på lärares administrativa börda; Anders Norqvist (L), Hanna Lundin Jernberg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen i enlighet med skolnämndernas yttranden.

Ärendebeskrivning

Liberalerna har till kommunfullmäktige anmält motionen ” Lätta på lärares administrativa börda och föreslår;

- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera lärares undervisningstid och att varje timmes undervisning minst ska motsvaras av en timmes tid till för- och efterarbete.
- Att Umeå kommun skyndsamt utreder förslag, tillsammans med arbetstagarorganisationer, med syfte att reglera att lärare i fritidshemmet och förskollärare i förskolan minst ska ha 5 timmar i veckan för planering och uppföljning av undervisningen

Kommunfullmäktige behandlade ärendet 2025-09-29 § 175 och beslutade att återremittera motionen då endast en av skolnämnderna yttrat sig.

Nu har båda skolnämnderna yttrat sig. För- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har i yttrande föreslagit att motionen ska avslås med hänvisning till att Umeå kommun inte ska föregå den nationella utredning som pågår utan invänta lagstiftarnas beslut.

Beslutsunderlag

Motion 10/2025

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-17

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Kommunfullmäktiges beslut 2025-09-29, § 175

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Lena Andersson (M) och Maja Westling Palmberg (C)

– Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionären

FGN, GVN

Tjänsteskrivelse

2025-12-16

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00714

Motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att anse motionen besvarad med hänvisning till nämndinitiativet Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun (KS-2025/00672)

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 22/2025 kommunfullmäktige att

- ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

För- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig på motionen. FGN föreslår att anse motionen besvarad med hänvisning till det nämndinitiativ *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun* som alla partier står bakom. GVN föreslår att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån formulerade förutsättningar i sitt yttrande, bland annat att den genomförs av oberoende extern forskare, att tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts och att det finns en tydlig beställning av uppdragets riktning.

Jämställdhetsutskottet har också yttrat sig.

Stadsledningskontoret anser att motionen ska anses besvarad med hänvisning till nämndinitiativet som för- och grundskolenämnden hänvisar till.

Beslutsunderlag

Motion 22/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Jämställdhetsutskottets yttrande

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00714

Beslutet ska skickas till

Motionären

FGN, GVN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

§ 85

Diariennr: SK-2025/00496

Yttande om motion (L) 22/2025 - Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor - KS-2025/00714

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad utifrån det nämndinitiativ "*Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun*" (Diarienummer KS-2025/00672) som alla partier står bakom och beslutades av Kommunstyrelsen 250812.

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämnden har tillsammans med Gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden fått i uppdrag att besvara Liberalernas motion, 22/2025, *Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor*.

I motionen lyfter Liberalerna fram Malmö och Stockholm som kommuner som kartlagt förekomsten av antisemitism i skolmiljö.

Motionens förslag är att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge skolenämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- att ge skolenämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- att uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

Yttrande

För- och grundskolenämndens ansvarsområde är tydligt reglerad i nationell lagstiftning såsom skollag (2010:800) och läroplan för de olika skolformerna.

Huvudmannens ansvar enligt styrdokumentet är att främja demokrati, en god värdegrund och allas lika värde. En viktig del av huvudmannens arbete är att motverka kränkande behandling och diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Inom förskola och skola bedrivs ett aktivt och systematiskt arbete för att motverka kränkande behandling och

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

diskriminering utifrån rättslig reglering och huvudmannens rutiner. Arbetet följs upp av huvudmannen bland annat genom återkoppling på förekomsten av anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna. Enstaka anmälningar berör antisemitism och den mest förekommande anmälningsgrunden är afrorasism.

Anmälningarna rör huruvida en individ har varit utsatt av kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet, det i sig behöver inte betyda att personen inte känner rädsla för att visa sin judiska identitet. Mot bakgrund av detta och rådande samhällsklimat, kan det finnas anledning att ytterligare kartlägga förekomsten av antisemitism i Umeås skolor. En kartläggning skulle kunna ge Umeå kommun fördjupad kunskap om rasismens bakgrundsfaktorer, för att kunna förklara även annan form av rasism. En sådan kartläggning bör genomföras utifrån följande förutsättningar:

- Kartläggningen utförs av en oberoende extern forskare
- Tillräckliga resurser i form av tid och kompetens säkerställs
- Uppdragets inriktning definieras genom en tydlig beställning

Sammanfattningsvis skulle en kartläggning av förekomsten av antisemitism i Umeå kommuns skolor bidra till ett förstärkt arbete att motverka alla former av rasism. För- och grundskolenämnden föreslår därför bifall till motionen, förutsatt att den genomförs utifrån föreslagna förutsättningar.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion – Åtgärder mot antisemitism i Umeås skolor

Beredningsansvariga

Lina Gullbrand, skolstrateg

Marie Karling, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas tillksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med KS-2025/00714**Yrkande**

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

Maria Lindvall (-)(L), Centerpartiet och Moderaterna för bifall till tjänsteskrivelsen

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet för att anse motionen besvarad utifrån det nämndinitiativ *”Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun”* (Diarienummer KS-2025/00672) som alla partier står bakom och beslutets av Kommunstyrelsen 250812.

Propositionsordning

Ordföranden prövar Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiets yrkande mot tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden bifaller Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiets yrkande.

Reservation

M, C och Maria Lindvall (-)(L)

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-11-20

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

§ 115

Diariennr: SK-2025/00495

Yttrande om motion (L) 22/2025 - Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån nedan formulerade förutsättningar.

Mariam Salem (MP) avstår från att delta i beslutet

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tillsammans med för- och grundskolenämnden fått i uppdrag att besvara den motion Liberalerna har inkommit med, 22/2025, *Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor*.

Liberalerna lyfter fram Malmö och Stockholm som exempel på kommuner som kartlagt förekomst av antisemitism i skolmiljö.

Det förslag som läggs fram i motionen är att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge skolenämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- att ge skolenämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- att uppdragen redovisas i kommunfullmäktige.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde är reglerade i styrdokumentet Skollagen (2010:800) och Läroplanen för gymnasieskolan (Gy11/Gy25). Huvudmannens ansvar är att främja demokrati, en god värdegrund och allas lika värde. Inom nämndens ansvarsområde bedriver vi ett aktivt arbete för allas lika värde, mot kränkande behandling och diskriminering baserat på de sju diskrimineringsgrunderna.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

Det är avgörande att dessa värden aktivt integreras i skolans vardag – i undervisning, bemötande och kultur – och inte enbart finns i styrdokumentet. Detta sker särskilt genom kurser och ämnen inom de samhällsorienterade ämnena som ingår i alla elevers program. Genom detta arbete bidrar skolan till att forma medvetna, ansvarstagande och demokratiska samhällsmedborgare.

Fortbildning för personal sker återkommande i olika frågor som rör etnicitet och religion. Hösten 2025 kommer lärare i samhällskunskap, religion och historia, skolläring samt elevhälsa få en heldagsutbildning i arbete mot antisemitism.

Alla gymnasieskolor har, enligt skollagen, en årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling. I anmälningsskylten har de sju diskrimineringsgrunderna lagts till för att bättre kunna följa upp vilken typ av kränkning som skett: etnicitet, funktionsnedsättning/bristande tillgänglighet, kön, könsidentitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och ålder.

Huvudmannen följer upp detta arbete genom återrapportering av anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna. Vid analysen inför senaste återrapporten fann man endast ett ärende rörande islamofobi under föregående läsår och inga ärenden gällande antisemitism.

Då anmälningarna endast rör utsatthet baserat på etnisk tillhörighet – och därmed inte avspeglar den eventuella rädslan för att uttrycka en judisk identitet – behövs ytterligare insikt. Med tanke på det rådande samhällsklimatet finns det stöd för att genomföra en specifik kartläggning av antisemitism i Umeås skolor. Resultatet skulle ge kommunen strategisk och fördjupad kunskap om rasismens bakgrundsfaktorer, vilket också underlättar förståelsen för annan främlingsfientlighet.

Kartläggningen bör genomföras utifrån nedanstående premisser för att säkerställa dess kvalitet och relevans:

- Genomförs av oberoende extern forskare.
- Tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts.
- Tydlig beställning av uppdragets riktning.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

En kartläggning av antisemitism i Umeå kommuns skolor bedöms kunna förstärka det pågående arbetet mot all form av rasism. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår därför bifall till motionen, under förutsättning att kartläggningen genomförs enligt de föreslagna premisserna.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion - Åtgärder mot antisemitism i Umeås skolor

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se märk ämnesraden med diariernr: KS-2025/00714

Yrkanden

Socialdemokraterna, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet för bifall till tjänsteskrivelsens förslag beslut.

Inga motyrkanden finns.

Tilläggsyrkande

Liberalerna för att det i avsnittet gällande premisser ska läggas till en fjärde punkt:

-Uppdraget ska vara redovisat senast 2026-08-31

Moderaterna, Kristdemokraternas och Centerpartiet för bifall till Liberalernas tilläggsyrkande.

Socialdemokraterna för avslag till Liberalernas tilläggsyrkande.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-11-19

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Mariam Salem (MP) avstår från att delta i beslutet

Ordföranden prövar vidare Liberalernas tilläggsyrkande, avslag mot bifall, och finner att nämnden beslutar att avslå Liberalernas tilläggsyrkande.

Reservation: Anders Norqvist (L) reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet till förmån för eget yrkande.

MOTION TILL UMEÅ KOMMUNFULLMÄKTIGE

Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor

Stockholm stad har tidigare beslutat att kartlägga antisemitismen i stadens skolor. Detta efter att Malmö stad den 18 februari 2021 presenterat rapporten "Skolgårdsrasism, konspirationsteorier och utanförskap - en rapport om antisemitism och det judiska minoritetsskapet i Malmös förskolor, skolor, gymnasier och vuxenutbildning".

Rapporten är framtagen i samverkan med Judiska församlingen i Malmö och det konstateras att judiska barn i Malmö känner sig otrygga och vågar inte visa att de är judar, av rädsla för att bli utsatt för hot och hat. De judiska församlingarna uppmanar nu andra kommuner i landet att göra liknande kartläggningar. Vi vet att även i Umeå känner sig flera judiska barn otrygga, något vi aldrig kan acceptera – i synnerhet inte i en öppen och bildad kommun som Umeå.

Skolan är den plats där alla barn och unga möts – och tyvärr där fördomar ibland kan ta sin början. Genom tidig kartläggning och utbildning kan vi förebygga hat, ge lärare verktyg att ingripa och säkerställa att ingen elev tvingas dölja sin identitet av rädsla. Det arbetet är avgörande för att försvara demokratin och allas lika värde.

Umeå kommun bör därför ta inspiration från dessa två kommuner och ta fram en liknande rapport, med konkreta förslag på åtgärder för att minska antisemitismen i kommunens skolor.

Vi yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- att ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- att uppdragen redovisas i kommunfullmäktige.

Umeå den 21 augusti 2025

Hanna Lundin Jernberg
Anders Norqvist

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag2025-12-11

§ 64

Diariennr: KS-2025/00714

JUSK yttrande på motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)**Beslut**

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att anse motionen besvarad med hänvisning till nämndinitiativet
Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun (KS-2025/00672)

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 22/2025 kommunfullmäktige att

- ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

I motionen hänvisar Liberalerna till Malmö och Stockholm som har kartlagt förekomsten av antisemitism i skolmiljö och konstaterat en upplevelse av otrygghet och utsatthet bland judiska barn. Motionärerna önskar därför att en liknande kartläggning med åtgärdsplan genomförs även i Umeå.

För- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig på motionen. FGN föreslår att anse motionen besvarad med hänvisning till det nämndinitiativ *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun* som alla partier står bakom. GVN föreslår att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån formulerade förutsättningar i sitt yttrande, bland annat att den genomförs av oberoende extern forskare,

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-12-11

att tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts och att det finns en tydlig beställning av uppdragets riktning.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Skolverket publicerade i december 2025 rapporten *Antisemitism i skolan* där man genom intervjuer och enkäter med huvudmän, rektorer, lärare och annan personal samt elever har undersökt barns, elevers och personals upplevelser av nutida antisemitiska uttryck, incidenter och attityder i skolväsendet samt redogjort för hur skolväsendet arbetar för att motverka antisemitism. Umeå kommun har deltagit i undersökningen. I rapporten framkommer att antisemitism kan ta sig många olika uttryck och vara såväl tydliga och medvetna som mer omedvetna i form av jargong och språkbruk. Samma rapport lyfter ett behov av såväl kunskap som systematiskt arbete mot antisemitism. Bristen på kunskap riskerar att leda till att antisemitiska kränkningar inte identifieras som sådana utan ryms inom generella kränkningsanmälningar eller att exempelvis klottrade hakkors hanteras som skadegörelse utan att en koppling till antisemitism görs.

En kategori av antisemitiska uttryck som rapporten identifierat är uttryck kopplat till högerextremism. Här återfinns även uttryck för bredare antidemokratiska åsikter där motstånd mot till exempel frågor som rör jämställdhet och hbtqi blandas med antisemitism. Det är därför angeläget att arbeta med frågorna även utifrån skolans bredare uppdrag att främja demokrati, en god värdegrund och allas lika värde.

Båda skolnämnderna redogör i sina yttranden för de aktiva insatser som idag görs för att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Nämnderna vidhåller att en kartläggning av förekomsten av antisemitism i Umeå kommuns skolor skulle kunna bidra till ett förstärkt arbete att motverka alla former av rasism.

I augusti 2025 beslutade kommunstyrelsen om nämndinitiativet *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun* (KS-2025/00672) där stadsledningskontoret bland annat får i uppdrag att i dialog med relevanta aktörer ta fram en åtgärdsplan för att motverka antisemitiska hatbrott samt för att förstärka samhällets stöd till de som drabbas, ta fram förslag på förstärkningar av de kunskapshöjande insatserna i kommunen om antisemitism, göra en genomlysning av de insatser som i dag vidtas mot antisemitism och av de insatser som vidtas

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag2025-12-11

för att förhindra framväxten av våldsbejakande antisemitiska och rasistiska rörelser samt för att förhindra radikaliserings av unga in i dessa rörelser. I uppdraget ingår också att vid behov föreslå ytterligare åtgärder för att motverka hat samt för främjande av judiskt liv i Umeå. I nämndinitiativet hänvisas särskilt till behovet av kunskapshöjande insatser om antisemitism och att en viktig del av detta arbete måste äga rum i skolan.

Jämställdhetsutskottet instämmer i vikten av större kunskap om och aktiva insatser mot antisemitism för att säkerställa att såväl elever som personal är trygga i skolan men också för att stärka de grundläggande demokratiska värderingarna i enlighet med skolans uppdrag.

Beslutsunderlag

Motion 22/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Nämndinitiativ Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun (KS-2025/00672)

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning**Yrkanden****Josefin Gustafsson (M) och Lucas Nilsson (KD)** – bifall till motionen.**Charlotta Westerlund (S) för Socialdemokraterna** – bifall till tjänsteskrivelsen (anse motionen besvarad)**Propositionsordning som godkänns**

Tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad) mot bifall till motionen. Ordförande finner att jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Umeå kommun

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Protokollsutdrag

2025-12-11

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-02-10

§ 33

Diariennr: KS-2025/00714

Motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad med hänvisning till nämndinitiativet *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun* (KS-2025/00672).

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 22/2025 kommunfullmäktige att

- ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

För- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig på motionen. FGN föreslår att anse motionen besvarad med hänvisning till det nämndinitiativ *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun* som alla partier står bakom. GVN föreslår att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån formulerade förutsättningar i sitt yttrande, bland annat att den genomförs av oberoende extern forskare, att tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts och att det finns en tydlig beställning av uppdragets riktning.

Jämställdhetsutskottet har också yttrat sig.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-02-10

Stadsledningskontoret anser att motionen ska anses besvarad med hänvisning till nämndinitiativet som för- och grundskolenämnden hänvisar till.

Beslutsunderlag

Motion 22/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Jämställdhetsutskottets yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (besvarad) *mot* bifall till motionen.

Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Mariam Salem (MP) och **Hans Lindberg (S)** – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (anse motionen besvarad).

Anders Ågren (M), **Maja Westling Palmberg (C)** och **Veronica Kerr (KD)** – Bifall till motionen.

Lars Forsgren (SD) – Bifall till att-satserna 1 och 3 samt avslag till att-sats 2.

Propositionsordning som godkänns

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-02-10

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen *mot* bifall till att-satserna 1 och 3 samt avslag till att-sats 2. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag att anse motionen besvarad.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionären

FGN, GVN

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-03

§ 49

Diariennr: KS-2025/00714

Motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad med hänvisning till nämndinitiativet *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå kommun* (KS-2025/00672).

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Liberalerna föreslår i motion 22/2025 kommunfullmäktige att

- ge skolnämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- ge skolnämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- uppdragen redovisas i kommunfullmäktige

För- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig på motionen. FGN föreslår att anse motionen besvarad med hänvisning till det nämndinitiativ *Förstärkta insatser mot antisemitism och hatbrott i Umeå Kommun* som alla partier står bakom. GVN föreslår att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån formulerade förutsättningar i sitt yttrande, bland annat att den genomförs av oberoende extern forskare, att tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts och att det finns en tydlig beställning av uppdragets riktning.

Jämställdhetsutskottet har också yttrat sig.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-03

Stadsledningskontoret anser att motionen ska anses besvarad med hänvisning till nämndinitiativet som för- och grundskolenämnden hänvisar till.

Beslutsunderlag

Motion 22/2025

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Jämställdhetsutskottets yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (besvarad) *mot* bifall till motionen.

Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionären

FGN, GVN

Tjänsteskrivelse

2026-01-08

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00728

Motion 23/2025: Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå; Hanna Lundin Jernberg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att anse motionen besvarad i enlighet med individ - och familjenämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Hanna Lundin Jernberg (L)

- att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att i samverkan med Region Västerbotten etablera ett Mini-Maria i Umeå
- att en gemensam arbetsgrupp mellan kommunen och regionen tillsätts för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Individ- och familjenämnden har yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att motionen ska anses besvarad. Nämnden hänvisar till nuvarande arbetssätt fungerar väl samt att det pågår ett arbete med att tydliggöra hur samsjuklighetsreformen kommer att påverka verksamheter riktade mot skadligt bruk och beroende. Kommunen bör därmed avvakta resultatet av det arbetet innan någon förändring görs av hur verksamheterna är organiserade.

Beslutsunderlag

Motion 23/2025

Individ- och familjenämndens yttrande

Beslutet ska skickas till

Motionären

IFN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2025-12-17

§ 286

Diariennr: IFN-2025/00250

Yttrande över Motion 23/2025 - Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

Beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunstyrelsen i enlighet med yttrande 2025-10-17 och föreslår att kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Reservation

Liv Zetterberg (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Liberalerna att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att etablera ett Mini-Maria i Umeå i samverkan med Region Västerbotten samt tillsätta en gemensam arbetsgrupp mellan kommun och region för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Förvaltningens förslag till yttrande är daterat 2025-10-17. Under ärendets beredning har synpunkter inhämtats från verksamhetschef och biträdande verksamhetschef individ- och familjeomsorg, enhetschef och medarbetare från Ingången, avdelningschef Ungdomsmottagningen samt enhetschef för Alkohol- och drogmottagningen.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkar bifall till motionen.

Andreas Sellstedt (V) yrkar avslag till motionen.

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

Andreas Lundgren (S) och Igor Hell (M) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att anse motionen besvarad.

Arbetsutskottets beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Hanna Lundin-Jernberg (L) yrkande att bifalla motionen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Andreas Sellstedt (V) yrkande att avslå motionen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande ställer bifall mot avslag avseende Andreas Lundgrens (S) och Igor Hells (M) yrkande att bifalla tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att anse motionen besvarad, och finner att motionen ska anses besvarad.

Individ- och familjenämndens beslutsordning**Yrkande**

Jenny-Ann Danell (L) yrkar bifall till motionen.

Liv Zetterberg (V) yrkar avslag på motionen.

Andreas Lundgren (S) och Igor Hell (M) yrkar bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut, att anse motionen besvarad.

Individ- och familjenämndens beslutsgång

Ordförande frågar om yrkandena är rätt uppfattade och finner så.

Ordförande ställer yrkandena mot varandra och finner att individ- och familjenämnden beslutar att anse motionen besvarad.

Reservation

Liv Zetterberg (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande enligt följande: "Vänsterpartiet reserverar sig mot att anse motionen besvarad, eftersom ett besvarande skulle innebära att man redan gör det som motionen avser, eller är i processen att införa detta. I yttrandet från förvaltningen anges i stället bland annat att man bör avvakta resultatet från samsjuklighetsutredningen innan man inför en ny struktur för målgruppen. Vänsterpartiet yrkar därför avslag på motionen."

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

Beslutsunderlag

Yttrande 2025-10-17

Motion 23/2025 - Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

Beredningsansvariga

Lina Rolén Nordin, utredare

Lena Bolin, utredare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

En Mini-Maria mottagning vänder sig till ungdomar och unga vuxna upp till 21 år som har frågor eller bekymmer kopplade till alkohol eller droger samt deras föräldrar eller anhöriga. Idag finns Mini-Maria mottagningar i många städer och regioner i landet och har med sin framgångsrika modell hjälpt många ungdomar och unga vuxna samt deras anhöriga.

På dessa mottagningar arbetar socionomer, sjuksköterskor, psykologer och läkare och består av ett samarbete mellan kommun och region för klientgruppen de möter.

Redan 2011 sedan lämnade Liberalerna in en motion om att Umeå kommun tillsammans med dåvarande Västerbottens läns landsting skulle utreda frågan om att starta ett så kallat "Mini-Maria" för att förbättra arbetet kring ungdomar med beroendeproblematik. Det vi lyfte då var att Umeå redan har stora delar av resurserna på plats – det handlar främst om samordning. Det vidhåller vi även idag och behovet av en Mini-Maria mottagning kvarstår. Tvärtom har det blivit än mer angeläget. Vid Umeå Brå:s sammanträde innan sommaren när det var tema narkotika framhöll en tjänsteperson att en etablering av Mini-Maria skulle vara mycket värdefull. Detta visar att frågan fortfarande är aktuell och bör prioriteras.

Jag yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna att i samverkan med Region Västerbotten etablera ett Mini-Maria i Umeå.
2. Att en gemensam arbetsgrupp mellan kommun och region tillsätts för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Umeå den 22 augusti 2025

Hanna Lundin Jernberg (L)

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion 23/2025 - Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Liberalerna att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att etablera ett Mini-Maria i Umeå i samverkan med Region Västerbotten samt tillsätta en gemensam arbetsgrupp mellan kommun och region för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Aktuellt kunskapsläge

Enligt Socialtjänstlagen¹ (2025:400) ska socialnämnden arbeta förebyggande mot skadligt bruk och beroende av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel och spel om pengar samt öka kunskapen om dess skadeverkningar (6 kap. 6–7 §§). Kommuner ska ingå samverkansöverenskommelser med regionen gällande personer som har ett skadligt bruk eller beroende (7 kap. 2 §). Socialnämnden ska erbjuda insatser till personer som behöver stöd eller vård för att lämna ett skadligt bruk eller beroende (13 kap. 10 §). Socialnämnden ska arbeta för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden och genom uppsökande verksamhet och annat förebyggande arbete förhindra att barn och unga far illa (18 kap. 1-2 §). Socialnämnden ska förebygga och motverka skadligt bruk och beroende och brottslighet bland barn och unga (3-4 §). I frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa ska socialnämnden ta initiativ till och samverka med andra som berörs (6 §).

I den nationella strategin för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar (ANDTS) 2022–2025² finns sju långsiktiga mål för arbetet. De övergripande målen för politiken är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, minskat tobaksbruk samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande. I Umeå kommun bedrivs många olika typer av förebyggande arbete inom förvaltningarna, ofta genom olika former av samverkan. Förebyggande arbete för att minska skadorna

¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2025400_sfs-2025-400/, hämtad 2025-10-20.

²

<https://www.regeringen.se/contentassets/4e3f6172f23a4564a8f2604a206e0323/en-samlad-strategi-for-alkohol--narkotika--dopnings--och-tobakspolitiken-samt-spel-om-pengar-20222025-skr-202122213>, hämtad 2025-10-20.

kopplade till ANDTS är också en del av Umeå kommuns brottsförebyggande arbete och Umeå växer tryggt och säkert (UVTS)³.

Nationella undersökningar visar att alkoholkonsumtionen har minskat bland skolelever under de senaste tjugo åren men att utvecklingen har planat ut under de senaste tio åren⁴. Narkotikaanvändningen bland skolelever är dock i stort oförändrad under de senaste tjugo åren, även om det finns skillnader mellan olika år⁵. Spel om pengar har ökat bland skolelever under de senaste 6 åren, det är betydligt vanligare att pojkar spelar än att flickor gör det. Andelen flickor som spelat om pengar är 8 resp. 9 procent (högstadiet, gymnasiet), men det har skett en ökning över tid gällande den äldre åldersgruppen. Andelen pojkar som spelat om pengar är 27 resp. 43 procent (högstadiet, gymnasiet). Bland pojkarna ses en ökning över tid i båda åldersgrupperna men även i fråga om hur mycket pengar ungdomarna har spelat för, och en ökning i andelen som har ett riskabelt spelande⁶. Studier visar också att det finns ett samband mellan användning av alkohol, narkotika och tobak och ett riskabelt spelande om pengar bland skolelever⁷.

Enligt Umeå kommuns undersökning Unga 24 - Hur mår tonåringarna i Umeå kommun? har över 60 % av ungdomarna inte druckit alkohol, och över 90 % har aldrig testat narkotika. I Umeå har det både skett en minskning av alkoholkonsumtionen och narkotikaanvändningen sedan undersökningen började göras 2014. I enkäten 2024 uppger var femte

³<https://www.umea.se/omsorgochstod/tryggochsaker/brottsforebyggandearbete/forebyggandearbeteblandunga.4.7a4d9d5619535c6c4edd8ce.html>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.umea.se/omsorgochstod/tryggochsaker/brottsforebyggandearbete/andsalkoholnarkotikadopningtobakochspel.4.7a4d9d5619535c6c4edda74.html>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.umea.se/download/18.10e7c32f193f154e9e67f9f/1736837690011/Ume%C3%A5%20v%C3%A4rde%20tryggt%20och%20s%C3%A4kert,%20aktivitetsplan%202024%E2%80%932026.pdf>, hämtad 2025-10-20.

⁴ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/andts-anvandning-och-ohalsa/anvandning-och-omfattning-av-andts-i-befolkningen/alkoholkonsumtion/alkoholkonsumtion-bland-barn-och-unga/>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.can.se/app/uploads/2024/11/can-rapport-230-cans-nationella-skolundersokning-2024.pdf>, s 21, hämtad 2025-10-20.

⁵ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/andts/andts-anvandning-och-ohalsa/anvandning-och-omfattning-av-andts-i-befolkningen/narkotikaanvandningen-och-utvecklingen/narkotikabruk-bland-unga/>, hämtad 2025-10-20.

⁶ <https://www.can.se/app/uploads/2024/11/can-rapport-230-cans-nationella-skolundersokning-2024.pdf>, s 47-53, hämtad 2025-10-20.

⁷ <https://www.can.se/app/uploads/2022/08/can-fokusrapport-15-2022.pdf>, s 7-8, hämtad 2025-10-20.

ungdom att de har testat alkohol någon eller några gånger, ungefär 15 procent dricker någon gång per månad och 3-4 procent dricker alkohol varje helg eller oftare. Fyra procent av killarna och två procent av tjejerna har använt narkotika under de senaste 30 dagarna eller de senaste tolv månaderna. Två procent för mer än tolv månader sedan⁸.

Maria ungdom och Mini-Maria

Maria Ungdom erbjuder öppenvård, akutvård och heldygnsvård för unga upp till 25 år som har problem med alkohol, narkotika, läkemedel eller spel om pengar. Det finns över 20 mini-Maria mottagningar i Stockholm. Mini-Maria kallas mottagningarna som samarbetar med socialtjänsten och den kommun som ungdomen är folkbokförd i, vissa av dessa riktar sig till unga vuxna. De flesta har åldersgränsen 20 eller 21 år, men det finns också mottagningar som har en högre åldersgräns⁹. Mini-Maria mottagningar finns också i många andra kommuner runt om i landet och gemensamt för verksamheterna är att de vänder sig till ungdomar och unga vuxna som har problem kopplade till alkohol, droger och spel om pengar. Stödet som erbjuds riktar även till föräldrar och andra närstående, och de har ofta öppet vardagar på dagtid. Forskning visar att två av tre ungdomar som varit i kontakt med en Maria-mottagning inte förekommer i register som tyder på att de fortsatt använder droger ett år efter kontakten med mottagningen. Ett annat resultat är att gruppen ungdomar är mycket heterogen, att det finns skillnader mellan ungdomarna i vilken utsträckning de upplever andra svårigheter såsom psykisk ohälsa parallellt med droganvändningen¹⁰.

Linköpings Mini-Mariamottagning¹¹ riktar sig till ungdomar som har ett riskbruk eller är beroende av alkohol eller droger eller där dataspelandet blivit ett problem. När det gäller alkohol och droger vänder sig verksamheten till de som är mellan 13-20 år och den del som rör tv- och dataspel riktar sig till ungdomar upp till 17 år. Stödet ges utifrån individens behov och kan handla om rådgivning, stöd och behandling, föräldrastöd och familjebehandling som stärker föräldraskapet. Medicinsk bedömning

⁸ <https://www.umea.se/download/18.7a4d9d5619535c6c4edc961/1742223687821/Unga%2024%20Rapport.pdf>, s 66, 68, hämtad 2025-10-20.

⁹ <https://www.mariaungdom.se/vara-mottagningar/mini-maria/>, hämtad 2025-10-20.

¹⁰ <https://www.alkoholochnarkotika.se/vard/det-tycks-ga-bra-for-en-stor-grupp/>, hämtad 2025-10-20.

¹¹ <https://www.linkoping.se/omsorg-och-hjalp/barn-och-unga/alkohol-droger-eller-tvdator-spel/minimaria/>, hämtad 2025-10-20.

<https://www.1177.se/Ostergotland/hitta-ward/kontaktkort/Ungdomsmottagningen-Mini-Maria-Psykiatriska-kliniken-i-Linkoping/>, hämtad 2025-10-20.

kan göras av läkare och psykologisk bedömning av psykolog, urinprovtagning sker vid behov. Mini-Maria i Linköping är en samordnad mottagning mellan Linköping kommun och Region Östergötland. På mottagningen arbetar behandlingssekreterare, läkare, psykolog, arbetsterapeut, sjuksköterska och skötare. I Göteborg finns tre mini-mariamottagningar¹² som vänder sig till ungdomar och unga vuxna upp till 21 år som har frågor eller bekymmer kopplade till alkohol eller droger samt deras föräldrar eller anhöriga. På mottagningarna arbetar socionomer, sjuksköterskor, psykologer och läkare. De erbjuder råd, stöd och behandling till ungdomar, föräldrar och anhöriga. Mini-Maria Göteborg är ett samarbete mellan Göteborgs Stad och Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Mini-Mariamottagningen Jämtland Härjedalen¹³ är ett samarbete mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner. Socialtjänst och hälso- och sjukvård samverkar för att erbjuda rådgivning och tidiga insatser för ungdomar och unga vuxna. På mottagningen arbetar socionomer, behandlare, sjuksköterskor, psykologer och läkare. Verksamheten riktar sig till unga upp till 21 år som önskar stöd kring alkohol, droger eller spel om pengar. Även vårdnadshavare eller annan närstående (anhörig eller vän) kan kontakta mottagningen vid oro för någon. Mini-Maria i region Gävleborg¹⁴ finns till för personer som bor i Sandvikens kommun, Hofors kommun eller Ockelbo kommun. Verksamheten riktar sig till ungdomar eller unga vuxna upp till 25 år och deras närstående som behöver stöd eller hjälp när det gäller alkohol, narkotika eller spel om pengar. På mottagningen finns samtalsbehandlare, sjuksköterska och läkare.

I Uppsala finns Team Maria Uppsala¹⁵. Verksamheten tillhör Region Uppsala och drivs i samarbete mellan barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri och socialtjänsten. Team Uppsala är en utredningsenhet som riktar sig till barn och ungdomar mellan 13-20 år med psykisk ohälsa och alkohol- och/eller drogbruk. Där kan den unge träffa läkare, sjuksköterska, psykolog och socionom och man kommer på remiss från myndighetsperson inom socialtjänsten eller från sjukvården. Team Maria kartlägger aktuellt och tidigare alkohol- och drogbruk samt utreder neuropsykiatriska

¹² <https://minimaria.se/>, hämtad 2025-10-20.

¹³ <https://www.minimariajh.se/>, hämtad 2025-10-20.

¹⁴ <https://www.regiongavleborg.se/samverkanswebben/halsa-var-d-tandvard/samverkan-och-avtal/kommun--och-regionsamverkan/lokala-samverkansprojekt/minimaria--for-unga/>, hämtad 2025-10-20.

¹⁵ <https://www.1177.se/Uppsala-lan/hitta-var-d/kontaktkort/Team-Maria-Uppsala/>, hämtad 2025-10-20.

funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa såsom autism, adhd, depression, bipolär sjukdom och PTSD.

Region Norrbotten har tillsammans med Piteå kommun utrett ett införande av mini-Maria mottagningar i Norrbotten, inget politiskt beslut har ännu fattats i frågan.

Ungdomsmottagningar

Den första ungdomsmottagningen startades 1970¹⁶. Det finns inget register över ungdomsmottagningarna eller kriterier för verksamheterna, men en kartläggning från SKR visade att det finns 234 mottagningar i Sverige¹⁷. Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar har tagit fram riktlinjer¹⁸ och en handbok för mottagningarna. Enligt riktlinjerna är mottagningarnas övergripande mål "att främja fysisk och psykisk hälsa, med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa, samt rättigheter hos ungdomar". I riktlinjerna beskrivs också att "arbetet ska ske utifrån en helhetssyn i medicinskt, psykologiskt och psykosocialt perspektiv." Utgångspunkten är att varje person har rätt till kunskap, information, stöd och behandling. Mottagningarna ska rikta sig till ungdomar och unga vuxna från 12 till 25 år. Arbetet på mottagningarna ska utgå från de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen, ett ungdomsperspektiv, ett normmedvetet förhållningssätt och ett gott bemötande. De ska vara tillgängliga lågtröskelverksamheter, vissa är formellt en del av första linjen för psykisk hälsa. Personalen har tystnadsplikt och ska föra journaler. I riktlinjerna beskrivs även personalens tvärprofessionalitet och kompetenskrav, behov av resurser samt huvudmannaskap och ledning.

Uppföljningar som gjorts visar att ungdomar oftast ger positiva omdömen efter att ha besökt mottagningarna, det görs dock få uppföljningar av vilka effekter insatserna får vilket gör att det finns behov av mer kunskap inom det området¹⁹. En studie från Folkhälsomyndigheten och Umeå universitet har undersökt hur tre ungdomsmottagningar arbetar med ungas psykiska hälsa. Resultatet visar att ungdomsmottagningar utgör ett viktigt komplement till primärvården, barn- och ungdomspsykiatri och

¹⁶ <https://extra.skr.se/download/18.5627773817e39e979ef5e6b6/1642508836044/7585-880-7.pdf>, s 27, hämtad 2025-10-20.

¹⁷ <https://www.uppdragpsyiskhalsa.se/wp-content/uploads/2024/03/Kartlaggning-av-ungdomsmottagningarnas-arbete-pa-området-psyisk-halsa.pdf>, s 7, hämtad 2025-10-20.

¹⁸ <https://fsum.nu/wp-content/uploads/2024/05/riktlinjer-24.pdf>, hämtad 2025-10-20.

¹⁹ <https://extra.skr.se/download/18.5627773817e39e979ef5e6b6/1642508836044/7585-880-7.pdf>, s 7, 9, 45, hämtad 2025-10-20.

elevhälsan. Ungdomsmottagningarna i studien beskrev samverkan som avgörande för sitt arbete då de har begränsade resurser att ge stöd till unga med psykisk ohälsa. Mottagningarna som ingick i studien hade liknande värderingar och metoder, de arbetade aktivt för att nå ungdomar och för att öka tillgängligheten. En slutsats är också att ett första linjen uppdrag ger ungdomsmottagningen mer resurser och möjlighet att hjälpa fler, och att de som saknade det var benägna att göra mer än vad som rymdes i uppdraget för att hjälpa unga som annars skulle vara hänvisade till andra aktörer med sämre tillgänglighet²⁰.

Verksamheternas arbete

Ingången är en del av Ungdomsmottagningen Umeå men deras uppdrag skiljer sig åt. Verksamheterna drivs i samverkan mellan Region Västerbotten och Umeå kommuns socialtjänst och gymnasie- och vuxenutbildning. Verksamheterna är samlokaliserade, samverkar och kompletterar varandra men är separata verksamheter, båda verksamheterna är HBTQ-diplomerade.

Ungdomsmottagningens uppdrag är kortfattat att främja barn och ungas sexuella, psykiska och fysiska hälsa genom lättillgängliga och tidiga insatser. De ska särskilt beakta riskgrupper och vara en del av första linjen för bedömning och behandling av psykisk ohälsa, och samverka med kommunens socialtjänst och elevhälsa²¹. Ungdomsmottagningen driver appen Ungdomsmottagning Västerbotten där personer bland annat erbjuds videosamtal och chatt. Det finns också Ungdomsmottagningar i Vilhelmina, Lycksele och Skellefteå. Ungdomsmottagningen i Umeå har kring 20 medarbetare vilket innefattar sjuksköterskor/barnmorskor, dietist, samtalsbehandlare (psykologer, psykoterapeuter, kuratorer och sjuksköterskor med särskild utbildning) och läkare. En person som arbetar som skolpsykolog inom gymnasie- och vuxenutbildningens verksamhet arbetar 50 procent av sin tjänst på Ungdomsmottagningen i Umeå.

Inom individ- och familjeomsorgen är verksamheterna som erbjuder råd, stöd och samtal till personer som har oro för sig själv eller andra som rör alkohol, droger eller spel om pengar uppdelade efter ålder. Alkohol- och

²⁰ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/b06bc0f1449046a59a0f47d56dcf5d97/ungdomsmottagningarnas-betydelse-arbetet-ungas-psykiska-halsa.pdf>, s 6-7, hämtad 2025-10-20.

²¹ Avtal mellan Region Västerbotten och Umeå kommuns socialtjänst och gymnasie- och vuxenutbildning om Ungdomsmottagning, Dnr IFN-2024/00250. Se även <https://www.umo.se/hitta-mottagning/kontaktkort/Ungdomsmottagning-Umea/>, hämtad 2025-10-20.

drogmottagningen²² riktar sig till personer över 18 år som upplever negativa konsekvenser av alkohol, droger eller spel om pengar för egen del, är anhörig eller på annat sätt möter personer med risk för beroende. Mottagningen drivs i samverkan mellan Umeå kommun och Region Västerbotten, och de har avtal med kranskommunerna om att tillhandahålla stöd även för kranskommunernas invånare. Alkohol- och drogmottagningen ger kostnadsfri rådgivning, bedömning, samordning och behandling av korttidskaraktär. De erbjuder upp till fem individuella samtal om alkohol, droger eller spelande samt en kurs för att förhindra återfall. Anhöriga erbjuds också samtal enskilt eller i grupp, detta innefattar även stöd till personer som vuxit upp med föräldrar med beroende. Personer som tar kontakt får vara anonyma om de vill.

Inom individ- och familjeomsorgens första linje finns enheten för prevention och tidiga insatser vilken innefattar fyra verksamheter/funktioner: förebyggande operativt team, samordnare för SSPF ungdomsteam (samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid) och människan bakom uniformen (MBU), Fältgruppen och Ingången alkohol- och drogrådgivning. Ingången²³ är en alkohol- och drogmottagning för unga personer mellan 12 och 22 år. Ingångens uppdrag är att genom tidiga insatser ge råd, stöd och samtal till barn och unga samt deras anhöriga kring alkohol, droger och digitalt spelande. Ingången har tre medarbetare som är socionomer. De erbjuder rådgivning och information, motivation och stöd till förändring, hjälp till kontakt med andra verksamheter, digitala och fysiska samtal. Ingången erbjuder även drogtestar genom en annan aktör.

Ingången har tre delar i sitt uppdrag: att vara ett kunskapscentrum och ge information till allmänhet, föräldrar och skolor, att ge råd och stöd individuellt, till familjer och i grupper, samt att leda vidare personer som har större eller andra behov till andra verksamheter inom socialtjänsten och till insatser på specialistnivå. Ingången samarbetar och samverkar ofta med skolor och då framförallt med elevhälsan, både genom att informera/utbilda elever, vårdnadshavare och personal och i individuella ärenden. I individuella ärenden kan de träffa eleven på skolan tillsammans

²²<https://www.umea.se/omsorgochstod/missbrukochberoende/vardochradgivning/alkoholochdrogmottagningfordigover18ar.4.6749c6431748f66265b1359.html>, hämtad 2025-10-20.

²³<https://www.umea.se/omsorgochstod/missbrukochberoende/vardochradgivning/alkoholochdrogmottagningforungdomarialdern1222ar.106.4b0df14518498115f8e7d6.html>, hämtad 2025-10-20.

med elevhälsan, det gäller främst gymnasiet. Samverkan kan även ske i samband med händelser såsom om en elev tagit en överdos. Då kan medarbetare från Ingången träffa de närmast berörda eleverna och deras familjer tillsammans med elevhälsan och fältgruppen, men även att klassens elever erbjuds möjlighet att träffa Ingången och elevhälsan. Ingången samarbetar med Fältgruppen och de brukar hålla föräldragrupper tillsammans varje termin. De samverkar även med barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och med Alkohol- och drogmottagningen. Vid behov deltar Ingången i SIP-möten tillsammans med representanter från region, skola och socialtjänstens myndighetsutövning. Ingången deltar också i samverkan mellan socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF) på Dragonskolan. Verksamheter som Ingången ofta hänvisar till är drogbehandlare inom familjebehandlingen, Beroendeenheten (+18 år), och Alkohol- och drogmottagningen (+18 år).

Ingången och Ungdomsmottagningen i Umeå kan hänvisa unga och anhöriga till varandra men också arbeta tillsammans beroende på vilka behov ungdomen har, samverkan kan exempelvis ske i fall där det behövs stöd både utifrån problem med alkohol eller droger och psykisk ohälsa. Stödet är en tidig insats av korttidskaraktär på primärvårdsnivå och det handlar mer om riskbruk än om beroende. Personer med större behov informeras om vilket stöd som finns att få inom andra delar av socialtjänsten, eller till vilken del av regionen de kan vända sig. Exempelvis finns ett brett utbud av föräldrastöd inom individ- och familjeomsorgen i Umeå, både individuellt och i grupp samt med fokus på olika typer av svårigheter²⁴.

Likheter och skillnader mellan befintliga verksamheter och Mini-Maria

Mini-Maria mottagningarna vänder sig ofta till unga personer upp till 20 eller 21 år och deras anhöriga som har frågor eller bekymmer som rör alkohol, droger eller spel om pengar. Ingången i Umeå har samma målgrupp även om åldersgränsen är 12-22 år. Mini-Maria mottagningarna bygger också på samverkan mellan kommun och region men stödet är samlat i en verksamhet, uppdraget är också avgränsat till problem som rör alkohol, droger och spel om pengar. Ingången och Ungdomsmottagningen är samlokaliserade och samverkar men de är separata verksamheter. Ungdomsmottagningen har genom sitt uppdrag att främja barn och ungas sexuella, psykiska och fysiska hälsa en bredare uppdrag än Ingången som

²⁴<https://www.umea.se/omsorgochstod/familjebarnochungdom/stodtillfamiljen/foraldraskapsstod.4.7d7d901172bb372c5d4354.html>, hämtad 2025-10-20.

ger råd, stöd och samtal till barn och unga samt deras anhöriga kring alkohol, droger och digitalt spelande.

De yrkesgrupper som ofta finns på mini-Maria mottagningen återfinns närmast samlat hos alkohol- och drogmottagningen förutom psykolog. Deras uppdrag som är riktat mot substansmissbruk är också mer likt mini-Maria mottagningarnas uppdrag. Till skillnad från hos mini-Maria mottagningarna görs inte utredningar hos Ungdomsmottagningen, Ingången och Alkohol- och drogmottagningen. Personer får ej behovsprövade insatser av korttidskaraktär utifrån de behov som beskrivs när de tar kontakt och i samtalen, och vid större behov kan stöd ges inom andra delar av socialtjänsten. Exempelvis inom Familjebehandlingen och Beroendeenheten som ger behovsprövade insatser. Sammanfattningsvis är bedömningen att det finns stöd för målgruppen men att det finns skillnader i hur verksamheterna är utformade och uppdelade.

Pågående förändringsarbete

Samsjuklighetsreformen handlar om att göra samhällets insatser till personer med samsjuklighet i form av beroendeproblematik och psykisk ohälsa mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade. Förslagen bygger på två statliga utredningar: *Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet* SOU 2021:93²⁵ och *Från delar till helhet - Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja* 2023:5²⁶. I detta ingår bland annat en förändring av huvudmannaskapet då all behandling av skadligt bruk och beroende föreslås bli ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård. Regeringen har tillsatt en delegation som planerar och förbereder för förändringen samt gör konsekvensanalyser och för dialog med berörda parter²⁷.

Regeringen gav i juni 2025 Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Kriminalvården, Läkemedelsverket, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering och Statens institutionsstyrelse i uppdrag att ta fram en myndighetsgemensam nationell

²⁵ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/11/sou-202193/>, hämtad 2025-10-20.

²⁶ <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2023/01/sou-20235/>, hämtad 2025-10-20.

²⁷ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/01/delegation-ska-starka-insatserna-for-personer-med-samsjuklighet/>, hämtad 2025-10-20.

plan för beroendevård²⁸. Uppdraget ska samordnas och ledas av Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Planen ska vara till stöd för införandet av mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet i form av skadligt bruk och beroende och psykisk ohälsa (SOU 2021:93). Planen ska också vara till stöd för arbetet med förebyggande och tidiga insatser med fokus på barn och unga.

Förvaltningens synpunkter

Ungdomsmottagningen och Ingången har en samverkan som fungerat väl över tid och uppbyggda arbetssätt. Tillsammans med andra delar av socialtjänsten tillhandahåller Ingången stöd för barn och unga som har problem med alkohol, narkotika eller spel om pengar och deras anhöriga. I fall där det finns en kombinerad problematik, exempelvis med psykisk ohälsa, kan Ungdomsmottagningen och Ingången komplettera varandra. Verksamheterna beskriver dock att det finns ett behov av att utveckla stödet för personer under 18 år med samsjuklighet.

Det behöver tydliggöras hur ansvaret för att ge stöd till barn och unga som har problem med alkohol, droger eller digitalt spelande och deras anhöriga ska fördelas, och vad som ingår i begreppet behandling och tidiga insatser. Utifrån att nuvarande verksamheter och arbetssätt fungerar väl och mot bakgrund av att det pågår ett arbete med att tydliggöra hur samsjuklighetsreformen kommer att påverka verksamheter riktade mot skadligt bruk och beroende är bedömningen att kommunen bör avvakta resultatet av det arbetet innan någon förändring görs av hur verksamheterna är organiserade.

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Lina Rolén Nordin
Utredare

28

<https://www.regeringen.se/contentassets/c6b2e3c030d84134a13b8e6e63710877/uppdrag-att-ta-fram-en-myndighetsgemensam-nationell-plan-for-en-bättre-beroendevard-och-ett-starkt-forebyggande-arbete-s202501284.pdf>, hämtad 2025-10-20.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-02-10

§ 34

Diariennr: KS-2025/00728

Motion 23/2025: Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå; Hanna Lundin Jernberg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad i enlighet med individ - och familjenämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Hanna Lundin Jernberg (L)

- att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att i samverkan med Region Västerbotten etablera ett Mini-Maria i Umeå
- att en gemensam arbetsgrupp mellan kommunen och regionen tillsätts för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Individ- och familjenämnden har yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att motionen ska anses besvarad. Nämnden hänvisar till nuvarande arbetssätt fungerar väl samt att det pågår ett arbete med att tydliggöra hur samsjuklighetsreformen kommer att påverka verksamheter riktade mot skadligt bruk och beroende. Kommunen bör därmed avvakta resultatet av det arbetet innan någon förändring görs av hur verksamheterna är organiserade.

Beslutsunderlag

Motion 23/2025

Individ- och familjenämndens yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-02-10

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Mattias Larsson (C) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (anse motionen besvarad).

Maja Westling Palmberg (C) – Bifall till motionen.

Ellen Ström (V) – Avslag till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen *mot* avslag till motionen. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag anse motionen besvarad.

Beslutet ska skickas till

Motionären
IFN

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-03

§ 50

Diariennr: KS-2025/00728

Motion 23/2025: Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå; Hanna Lundin Jernberg (L)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad i enlighet med individ - och familjenämndens yttrande.

Ärendebeskrivning

I en motion till kommunfullmäktige yrkar Hanna Lundin Jernberg (L)

- att Umeå kommun ska utreda förutsättningarna för att i samverkan med Region Västerbotten etablera ett Mini-Maria i Umeå
- att en gemensam arbetsgrupp mellan kommunen och regionen tillsätts för att ta fram förslag på organisation, finansiering och genomförande.

Individ- och familjenämnden har yttrat sig och föreslår att kommunfullmäktige ska besluta att motionen ska anses besvarad. Nämnden hänvisar till nuvarande arbetssätt fungerar väl samt att det pågår ett arbete med att tydliggöra hur samsjuklighetsreformen kommer att påverka verksamheter riktade mot skadligt bruk och beroende. Kommunen bör därmed avvakta resultatet av det arbetet innan någon förändring görs av hur verksamheterna är organiserade.

Beslutsunderlag

Motion 23/2025

Individ- och familjenämndens yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-03

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (anse motionen besvarad).

Mattias Larsson (C) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (besvarad) *mot* bifall till motionen.

Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Beslutet ska skickas till

Motionären

IFN

Tjänsteskrivelse

2025-12-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00758

Motion 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan; Tobias Holmbom (V)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

Att avslå motionen i enlighet med tekniska nämndens, för- och grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttranden.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har anmält rubricerad motion och föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- att uppdra till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i grund- och gymnasieskolan.

Tekniska nämnden och skolenämnderna har yttrat sig och föreslår att motionen ska avslås. Nämnderna hänvisar sammanfattningsvis till att förslaget inte är genomförbara utifrån nämndernas nuvarande budget.

Beslutsunderlag

Motion 25/2025

Tekniska nämndens yttrande

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

TN, FGN, GVN

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Sofia Gustafsson
Nämndsekreterare

Motion till Umeå kommunfullmäktige, 2025-04-01

Inför avgiftsfri frukost i skolan

Att äta en näringsrik frukost är avgörande för barns och ungas koncentrationsförmåga, inlärning och allmänna välbefinnande. Därför är det särskilt oroväckande att den senaste enkätundersökningen Unga 24 visar att en allt större andel av eleverna i Umeå kommun väljer att hoppa över frukosten innan skolan. Hela 33 procent av flickorna och 25 procent av pojkarna äter inte frukost hemma - siffror som stadigt ökat de senaste tio åren. Det är en skrämmande utveckling, särskilt med tanke på att vi ser växande problem med kriminalitet bland unga samt ett utanförskap som konsekvens av ofullständiga gymnasiebetyg.

De senaste årens ekonomiska kriser med stigande priser på bland annat mat har lett till att många familjer har fått minskade marginaler, vilket har påverkat deras möjlighet att erbjuda sina barn en näringsrik frukost. Flera skolor i landet har tidigare vittnat om hungrigare elever och en ökad åtgång av skolmat, särskilt på måndagar och fredagar. Detta indikerar att barn får i sig för lite mat hemma under helgerna, vilket i sin tur påverkar deras mående och prestation i skolan. I ett samhälle där barns möjlighet att äta sig mätta påverkas av familjens ekonomi, har skolan ett viktigt kompensatoriskt uppdrag. Ingen elev ska behöva gå hungrig och ingen familj ska behöva oroa sig för om deras barn får tillräckligt med näring för att orka med en skoldag.

Flera kommuner runt om i Sverige har redan infört kostnadsfri skolfrukost och har sett tydliga förbättringar i elevernas skolgång. Hälften av kommunerna i Stockholms län erbjuder nu gratis skolfrukost, någonting som har fallit väl ut. I Botkyrka har både elever och personal noterat att det blivit lättare för eleverna att koncentrera sig och prestera bättre i skolan. Dessa exempel visar att en sådan satsning inte bara är genomförbar, utan också ger konkreta positiva resultat både för elever och skolpersonal. I Umeå kommun har Rädda Barnens ungdomsförbund genom initiativet Frukostklubben tidigare erbjudit gratis frukost till elever på Ersboda och Ålidhem innan skoldagens början, vilket också varit uppskattat och värdefullt. Det finns därigenom både ett konstaterat behov såväl som goda exempel som motiverar ett införande av frukost i skolan.

Vänsterpartiet har tidigare motionerat om att utreda detta. Sedan dess har det gått två år. Umeå kommun har ännu inte gjort någonting trots att problemet med att elever hoppar över frukosten hemma har förvärrats. Nu är det hög tid att göra slag i saken. Vi anser därför att kommunen tar ett nytt tag i frågan och utreder former för en kostnadsfri skolfrukost och planerar för ett införande.

Vänsterpartiet yrkar:

att kommunfullmäktige ger i uppdrag till tekniska nämnden, för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att hitta former för att införa kostnadsfri frukost för elever i kommunens grund- och gymnasieskolor.

Tobias Holmbom
Vänsterpartiet

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

§ 120

Diarienumr: TN-2025/00884

Yttrande Motion nr 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan

Beslut

Tekniska nämnden beslutar

att föreslå Kommunfullmäktige att besluta att avslå motionen med nedanstående motivering.

Reservation

Johan Stål (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

En motion har inkommit från Vänsterpartiet gällande att Kommunfullmäktige ska ge Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, För- och grundskolenämnden samt Tekniska nämnden uppdrag att hitta former för att införa gratis frukost för elever i kommunens grund- och gymnasieskolor.

Vänsterpartiet hänvisar till enkätundersökningen Unga 24 som visar att inte alla ungdomar äter frukost på morgonen samt att hushållens minskade ekonomiska marginaler medför att skolelever inte får tillgång till näringsriktig frukost i hemmet och på sikt leder det till försämrade skolresultat.

Vänsterpartiet lyfter i sin motion fram att det finns kommuner i Sverige som erbjuder gratis skolfrukost och dessa kommuner menar att det blivit lugnare i skolan, bättre närvaro och ökat fokus på lärande.

Yttrande

Motionen yrkar på gratis frukost för elever i grund- och gymnasieskolor.

Följande yttrande kommer innefatta även anpassad grund- och gymnasieskolor då teknik och fastighet håller med om att näringsrik frukost har positiva effekter för alla elever. Motionens förslag innebär kostnadsökningar som inte är genomförbara utifrån nämndens nuvarande

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

budget. Det innebär att förslaget förutsätter att kommunfullmäktige tillskjuter medel motsvarande kostnaden för livsmedel och personal för att möjliggöra införande av gratis frukost.

Ett antal faktorer försvårar uträkning av den totala kostnaden vid ett införande av gratis frukost. En av dem är att det är svårt att bedöma hur stor del av det totala elevantalet som skulle nyttja erbjudandet om gratis frukost. Vid en förfrågan till branschföreningen Kost och näring svarar sex kommuner att de infört gratis skolfrukost på prov på grundskolan. Deras försök visar att ca 5-25% av eleverna tar del av gratis frukost. Förberedelserna måste vara så att alla elever har tillgång till skolfrukost. Uträkningen nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever.

En annan faktor som behöver tas hänsyn till är att det inom anpassad grundskola och grundskolan idag serveras frukost inom fritidsverksamheten. Det är personal inom Måltidsservice som tillagar frukosten och personal inom fritidshem som sköter tillsynsansvaret. 6935 av 12 909 elever är inskrivna på fritidshem. Vårdnadshavare till elever inskrivna på fritidshem betalar en avgift och i den ingår bland annat frukost. Ett införande av gratis frukost för alla elever i grundskolan leder till att en översyn behöver göras av avgiften för fritidsverksamhet. Livsmedelskostnaden för en skolfrukost 6,14kr/elev på grundskolan. På gymnasiet är en portion 1,25 vilket innebär en kostnad på 7,675kr/elev.

Kostnader inom anpassad grundskola och grundskola finns beskrivet i bilaga 2. För att anpassad grundskola och grundskola ska kunna utföra sitt tillsynsansvar krävs en utökning av personal vid införandet av gratis frukost.

Den totala utökningen av personal är svår att beräkna då faktorer som antal deltagande elever och skolornas bemanningsförutsättningar är okända i sammanhanget. För att kunna visa på kostnadsökning beräknas behovet av utökning främst vara mellan klockan 07.00-08.00 och personaltätheten utgår från nuvarande personaltäthet (Umeå kommuns personaltäthet för fritidshemmet är 19,4 elever per personal). Utifrån perspektivet ålder och mognad bedöms äldre elever kunna ha något lägre personaltäthet. Utgångspunkt blir därmed:

- Årskurs F-3: 19,4 elever/personal

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

- Årskurs 4-6: 25 elever/personal
- Årskurs 7-9: 30 elever/personal

För hela elevvolymen blir den totala personalkostnaden för tillsynsansvaret vid gratis frukost 41 668 162kr. Då det redan idag finns en verksamhet för frukost skulle utökning från nuvarande organisation bli 16 272 712kr. Analysen av utökade kostnader visar att den organisation som redan idag finns för fritidshemmet i stort räcker för de flesta eleverna inom F-3. Inom åldrarna 4-9 krävs större utökningar och en delvis ny organisation för frukostverksamhet.

En försvårande faktor i utökning av fritidshemmets verksamhet med fokus på tiden mellan 07.00-08.00 är att personal på fritidshem behöver täcka fritidshemmets totala tider som sträcker sig från öppning på morgonen till stängning på eftermiddagen. Om fler av nuvarande personal behöver börja kl 07.00 kan skolorna få svårt att täcka behovet av personal på fritidstid efter skolans slut. Skolor behöver ett underlag på hur många elever som förväntas delta på frukost vilket innebär att någon form av anmälningsförfarande behöver tillskapas. Det finns en risk för att bemanning och antal elever inte kommer att stämma överens. Det finns även risk att matsvinnet ökar eftersom det är svårt att veta hur många barn som kommer att äta frukost, även om de anmält.

Uträkningarna som följer nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever, trots att det är osannolikt att alla elever kommer alla dagar och äter frukost. En nulägesanalys av hur många elever som vistas på fritidshemmet under frukosttid visar att det under ht-24 var i snitt 17% av det totalt inskrivna antalet elever. Det går inte att avgöra om alla dessa elever åt frukost eller inte, men det ger en indikation på hur många elever idag som tar del av frukost på fritidshemmet.

Måltidsservice har beräknat livsmedelskostnaden vid ett införande av gratis frukost för Umeå kommunala gymnasieskolor inklusive anpassad gymnasieskola kostnaden blir årligen cirka 21 568 116 kronor (exklusive friskolor). Personalkostnaden för Måltidsservice är cirka 15 705 245 kronor. Det ger en total kostnad på cirka 37 000 000 kronor årligen. Även

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

om medel skulle tillskjutas är det en utmaning att öka bemanningen i köken eftersom det råder brist på utbildade kockar och måltidsbiträden.

Ett införande av gratis frukost till alla elever inom hela den kommunala gymnasieskolan innebär att friskolor ska ersättas utifrån bidrag på lika villkor. Gymnasieskolan tar också emot cirka 500 elever från våra samarbetskommuner och införande av frukost kommer innebära en kostnadsökning per elevplats.

Det är upp till varje kommun och skola att besluta om de ska erbjuda gratis skollunch i gymnasieskolan, då skollagen inte ställer något krav på detta och i Umeå kommun har eleverna tillgång till fri skollunch. Inte heller finns det något lagkrav på skolfrukost utan det är upp till varje kommun. Vid vissa gymnasieskolor kan det finnas frukostpaket att köpa för eleverna. Umeå kommuns gymnasieelever har möjlighet att köpa en smörgås och drickyoghurt för självkostnadspris. I motionen lyfts fram att det skulle vara hungrigare elever och ökad matåtgång på måndagar och fredagar, det finns ingen sådan statistik på måltidsservice.

Tekniska nämnden instämmer med motionären att äta frukost kan ha en positiv inverkan på elevers ork och motivation men mer evidens behövs för att avgöra om insatsen når målgruppen, ger önskad effekt och verkar kompensatoriskt. Det motionen föreslår innebär kostnadsökningar som inte är realiserbara utifrån nämndens nuvarande budget. En förutsättning för införande av gratis frukost i Umeå är att kommunfullmäktige skjuter till medel motsvarande kostnaden för livsmedel och personal för att möjliggöra ett införande.

Idag finns krav på skolor att förlägga scheman i relation till befintliga busslinjer i så stor utsträckning som möjligt. För att alla elever ska ha möjlighet att äta skolfrukost kan busstiderna behöva justeras så att elever anländer till sina gymnasieskolor tidigare eller startar skoldagen senare med följd att skoldagarna blir längre och busstider behöver senareläggas som följd.

Det är viktigt att elever äter frukost för att orka prestera och koncentrera sig på lektionerna. Men införande av gratis frukost har både organisatoriska och ekonomiska följder. Utifrån nuvarande ekonomiska

Umeå kommun
Tekniska nämnden**Protokollsutdrag**
2025-12-18

förutsättningar behöver grunduppdraget för Måltidsservice och den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras. Eventuella ytterligare medel från kommunfullmäktige bör prioriteras inom dessa områden. Därför bör frågan om att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever avslås.

Förslag på nämnden

Johan Stål (V) yrkar på bifall till motionen.

Fredrik Rönn (C) ställer sig bakom Johan Ståls (V) yrkande.

Rebecka Dejby (MP) yrkar avslag till Johan Ståls (V) yrkande.

Stefan Nordström (M) yrkar avslag till Johan Ståls (V) yrkande och bifall till tjänsteskrivelsen.

Christina Bernhardsson (S) yrkar avslag till Johan Ståls (V) yrkande och bifall till tjänsteskrivelsen.

Tekniska nämndens beslutsordning

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta i enlighet med tjänsteskrivelsen och konstaterar att så är fallet.

Votering begärd

Ja-röst för beslut i enlighet med tjänsteskrivelsen

Nej-röst för beslut i enlighet med Johan Ståls (V) yrkande

Namn och parti	Ja	Nej	Avstår
Christina Bernhardsson (S)	X		
Stefan Nordström (M)	X		
Håkan Johansson (S)	X		
Lina Farhat (S)	X		
Tommy Stark (S)	X		
Lina Vänglund (S)	X		
Johan Stål (V)		X	
Fredrik Rönn (C)		X	
Rebecka Dejby (MP)	X		
Thomas Liljedahl (L)	X		
Maria Edblom Tauson (KD)	X		
Summa:	9	2	

Omröstningsresultat

Med 9 ja-röster mot 2 nej-röster beslutar nämnden i enlighet med tjänsteskrivelsen.

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

Reservation

Johan Stål (V) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

Uträkningar – Måltidsservice. Bifogas.

Uträkningar – Anpassad grundskola och grundskola. Bifogas.

Motion (V) - Inför avgiftsfri frukost i skolan. Bifogas.

Beredningsansvariga

Marie Bäckman, Måltidschef

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med diarienummer: KS-2025/00758

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

§ 128

Diariennr: SK-2025/00519

Yttrande över motion (V) 25/2025 - Inför avgiftsfri frukost i skolan**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrande nedan och föreslår kommunfullmäktige att motion 25/2025, *Inför avgiftsfri frukost i skolan*, ska avslås.

Vidare beslutar nämnden att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Reservation

Karl Modig (V), se propositionsordning.

Ärendebeskrivning

Motion har inkommit från Vänsterpartiet att kommunfullmäktige ska ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden uppdrag att hitta former för att införa gratis frukost för elever i kommunens grund- och gymnasieskolor.

Vänsterpartiet hänvisar till enkätundersökningen Unga 24 som visar att inte alla ungdomar äter frukost på morgonen samt att hushållens minskade ekonomiska marginaler medför att skolelever inte får tillgång till näringsriktig frukost i hemmet och på sikt leder det till försämrade skolresultat.

Vänsterpartiet lyfter i sin motion fram att det finns kommuner i Sverige som erbjuder gratis skolfrukost och dessa kommuner menar att det blivit lugnare i skolan, bättre närvaro och ökat fokus på lärande.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2025-12-17

Yttrande

Varje kommun kan besluta om de ska erbjuda gratis skollunch i gymnasieskolan, då skollagen inte ställer något krav på detta och i Umeå kommun har eleverna tillgång till fri skollunch. Inte heller finns det något lagkrav på skolfrukost utan det är upp till varje kommun. Vid vissa gymnasieskolor kan det finnas frukostpaket att köpa för eleverna. Umeå kommuns gymnasieelever har möjlighet att köpa en smörgås och drickyoghurt för självkostnadspris. Via branschföreningen *Kost och Näring* svarar sex kommuner att de infört gratis skolfrukost på prov på grundskolan, inte på gymnasiet. Försöksverksamheten visar att endast cirka 5–25 procent av eleverna tar del av gratis frukost. I motionen lyfts fram att det skulle vara hungrigare elever och ökad matåtgång på måndagar och fredagar, så är inte fallet i Umeå enligt måltidsservice. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden instämmer med motionären att äta frukost kan ha en positiv inverkan på elevers ork och motivation men mer evidens behövs för att avgöra om insatsen når målgruppen, ger önskad effekt och verkar kompensatoriskt. Det motionen föreslår innebär kostnadsökningar som inte är realiserbara utifrån nämndens nuvarande budget. En förutsättning för införande av gratis frukost i gymnasieskolan i Umeå är att kommunfullmäktige skjuter till medel motsvarande kostnaden för livsmedel och personal till tekniska nämnden för att möjliggöra ett införande.

Ett antal faktorer försvårar uträkning av den totala kostnaden vid ett införande av gratis frukost. Det är svårt att beräkna och bedöma hur stor del av det totala elevantalet som skulle nyttja erbjudandet om gratis frukost. I den kommunala gymnasieskolan och i anpassad gymnasieskola går närmare 4 000 elever (3 994). Det är svårt att veta hur stor andel som kommer att äta frukost varje dag. Förberedelserna måste vara så att alla elever har tillgång till skolfrukost. Uträkningen nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever.

Tekniska nämnden, som ansvarar för skolmåltider för gymnasieskolan har beräknat livsmedelskostnaden vid ett införande av gratis frukost för Umeå kommunala gymnasieskolor, inklusive anpassad gymnasieskola och kostnaden blir årligen cirka 5 500 000 kronor (exklusive friskolor). Personalkostnaden för frukostservering på gymnasieskolorna är cirka 1 500 000 kronor. Det ger en kostnad på cirka 7 000 000 kronor

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

årligen (ej inräknat bidrag till friskolor) för tekniska nämnden.
Beräkningsunderlag för både grundskolan och gymnasiet medföljer som bilaga till tekniska nämndens svar på motionen.

Ett införande av gratis frukost till alla elever inom hela den kommunala gymnasieskolan innebär att friskolor ska ersättas utifrån bidrag på lika villkor. Gymnasieskolan tar även emot cirka 500 elever från våra samarbetskommuner och införande av frukost kommer innebära en kostnadsökning per elevplats.

I dag finns krav på skolor att förlägga scheman i relation till befintliga busslinjer i så stor utsträckning som möjligt. För att alla elever ska ha möjlighet att äta skolfrukost kan busstiderna behöva justeras så att elever anländer till sina gymnasieskolor tidigare eller startar skoldagen senare med följd att skoldagarna blir längre och busstider behöver senareläggas.

Det är viktigt att elever äter frukost för att orka prestera och koncentrera sig på lektionerna men införande av gratis frukost på gymnasiet har både organisatoriska och ekonomiska följder. Utifrån nuvarande ekonomiska förutsättningar behöver den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras. Gymnasie- och vuxenutbildningens ansvarsområde är tydligt kopplat till det lagstadgade uppdraget och skolans styrdokument. Eventuella ytterligare medel från kommunfullmäktige bör prioriteras inom dessa områden.

Därför bör frågan om att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i gymnasieskolan avslås.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion (V) - Inför avgiftsfri frukost i skolan

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, strateg

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag2025-12-17

Yrkanden

Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen.

Vänsterpartiet och Liberalerna för bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Reservation

Karl Modig (V):

Skolfrukost är bra för elevernas hälsa och det är bra för kunskapsresultaten. Barn och unga som inte äter frukost har svårt att hålla upp koncentrationen under skoldagen. Det är även en klassfråga – vilket syntes under pandemin och åren med hög inflation. Fler elever behöver klara sin skolgång – både i för- och grundskola samt i gymnasieskolan – och då är skolfrukost ett sätt stödja eleverna i detta.

Ett antal kommuner och skolor i Sverige har infört kostnadsfri skolfrukost med goda effekter. Mer koncentrerade elever som mår bättre har lett till lugnare klassrum och bättre skolresultat. Därför bör kommunfullmäktige ge bifall till motionen om att införa gratis frukost för samtliga elever i kommunens skolverksamhet.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesrad med dnr: KS-2025/00758

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag2025-12-18

§ 100

Diariennr: SK-2025/00520

Yttrande om motion (V) 25/2025 - Inför avgiftsfri frukost i skolan - KS-2025/00758**Beslut**

För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom förvaltningens yttrande och föreslår kommunfullmäktige att motion (V) 25/2025 - Inför avgiftsfri frukost i skolan, ska avslås.

Reservation

Tobias Holmbom (V), till förmån för eget yrkande

Ärendebeskrivning

Motion har inkommit från Vänsterpartiet att kommunfullmäktige ska ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden uppdrag att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i grund- och gymnasieskolan.

Vänsterpartiet framför att en näringsrik frukost är avgörande för barns och ungas koncentrationsförmåga, inlärning och allmänna välbefinnande. Vidare hänvisas till enkätundersökningen Unga 24 som visar att 33 procent av flickorna och 25 procent av pojkarna inte äter frukost hemma. Motionen framför att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag och att höjda matpriser leder till minskade ekonomiska marginaler för hushåll, samt att elevernas förutsättningar för att kunna prestatera i skolan påverkas om de inte får tillgång till näringsrik frukost i hemmet.

Det finns kommuner i Sverige som redan idag erbjuder gratis skolfrukost och dessa kommuner har sett positiva effekter, exempelvis att eleverna kan koncentrera sig och prestera bättre i skolan.

Yttrande

Förvaltningens yttrande utgår från motionen omfattar elever i anpassad grundskola och grundskola.

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

Motionens förslag medför omfattande kostnadsökningar som inte är genomförbara utifrån nämndens nuvarande budget. Det innebär att förslaget enbart är möjligt att genomföra om såväl för- och grundskolenämnden som tekniska nämnden tilldelas medel som motsvarar kostnader för gratis frukost för alla elever. För tekniska nämnden uppskattas det till totalt cirka 30 miljoner kronor, vilket innefattar kostnad för livsmedel och personal. Beräkningsunderlag för både grundskolan och gymnasiet medföljer som bilaga till tekniska nämndens svar på motionen. För- och grundskolenämndens uppskattade personalkostnad är cirka 41 miljoner och beräkningsunderlag redovisas i bilaga 1.

Ett antal faktorer försvårar uträkning av den totala kostnaden vid ett införande av gratis frukost. En av dem är att det är svårt att bedöma hur stor del av det totala elevantalet som skulle nyttja erbjudandet om gratis frukost. Vid en förfrågan till branschföreningen "kost och näring" svarar sex kommuner att de infört gratis skolfrukost på prov på grundskolan. Deras försök visar att ca 5-25% av eleverna tar del av gratis frukost. Mer information behövs för att avgöra om gratis frukost når målgruppen, ger önskad effekt och verkar kompensatoriskt.

En annan faktor som behöver tas hänsyn till är att det inom anpassad grundskola och grundskolan idag serveras frukost inom fritidsverksamheten. Det är personal inom måltidsservice som tillagar frukosten och personal inom fritidshem som sköter tillsynsansvaret. 6935 av 12 909 elever är inskrivna på fritidshem. En nulägesanalys av hur många elever som vistas på fritidshemmet under frukosttid visar att det under ht-24 var 1159 elever i snitt per dag, dvs 17% av det totalt inskrivna antalet elever. Det går inte att avgöra om alla dessa elever åt frukost eller inte, men det ger en indikation på hur många elever idag som tar del av frukost på fritidshemmet.

Vårdnadshavare till elever inskrivna på fritidshem betalar en avgift och i den ingår bland annat frukost. Ett införande av gratis frukost för alla elever i grundskolan leder till att en översyn behöver göras av avgiften för fritidsverksamhet. Enligt tekniska nämnden i Umeå kommun är livsmedelskostnaden för en skolfrukost ca 6,14kr/elev.

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

I anpassad grundskola och grundskola går idag 12 909 elever. Uträkningarna som följer nedan baseras på den totala volymen då motionen avser gratis frukost för alla elever, trots att det är osannolikt att alla elever kommer alla dagar och äter frukost.

Kostnadsökning för tekniska nämnden utifrån den totala elevmängden i grundskola blir årligen för livsmedel 16 057 865kr och för personal 14 358 469kr. Totalt ca 30 miljoner kronor.

Kostnadsökning för för- och grundskolenämnden är svår att beräkna då faktorer som antal deltagande elever och skolornas bemanningsföresättningar är okända i sammanhanget. Behovet av utökning bedöms främst vara mellan klockan 07.00-08.00 och personaltätheten utgår från nuvarande personaltäthet (Umeå kommuns personaltäthet för fritidshemmet är 19,4 elever per personal). Utifrån perspektivet ålder och mognad bedöms äldre elever kunna ha något lägre personaltäthet. Utgångspunkt i beräkningarna blir därmed:

- Årskurs F-3: 19,4 elever/personal
- Årskurs 4-6: 25 elever/personal
- Årskurs 7-9: 30 elever/personal

För hela elevvolymen blir den totala personalkostnaden för gratis frukost 41 668 162kr. Då det redan idag finns en verksamhet för frukost skulle utökning från nuvarande organisation bli 16 272 712kr. Analysen av utökade kostnader visar att den organisation som redan idag finns för fritidshemmet i stort räcker för de flesta eleverna inom F-3 om fokus endast är på morgontiden. Inom åldrarna 4-9 krävs större utökningar och en delvis ny organisation för frukostverksamhet.

En försvårande faktor vid en eventuell utökning av fritidshemmets verksamhet med fokus på tiden mellan klockan 07.00-08.00 är att personal på fritidshem behöver täcka fritidshemmets totala tider som sträcker sig från öppning på morgonen till stängning på eftermiddagen. Om fler medarbetare behöver börja klockan 07.00 kan det medföra svårigheter att säkerställa tillräcklig bemanning under eftermiddagens fritidstid. För att skolorna ska kunna planera krävs ett underlag över hur många elever som förväntas delta vid frukost, vilket innebär att ett

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

anmälningsförfarande behöver införas. Det finns annars en risk för att bemanning och antal elever inte kommer att stämma överens.

Elever med skolskjuts ska ha lika stora möjligheter att ta del av gratis frukost som övriga elever. För dessa elever krävs någon form av anmälningsförfarande för att kunna justera tider för skolskjutsar för de elever som önskar äta frukost. Detta kan inte justeras dag för dag eller vecka för vecka utan behöver vara långsiktig. Idag finns krav på skolor att förlägga timplanen i relation till befintliga busslinjer i så stor utsträckning som möjligt. I de fall det inte går, kompletteras det med taxi eller skolbussar med fokus på samnyttjande för att dels hålla nere kostnader och dels för att minska antalet transporter. Införande av gratis frukost kan innebära ökat antal transporter och svårare att samnyttja skolbuss och taxi.

Ett införande av gratis frukost till alla elever inom grundskolan innebär att även friskolor ska ersättas utifrån bidrag på lika villkor.

Sammanfattningsvis berör motionen en viktig fråga om elevernas förutsättningar i skolan. Ett införande av gratis frukost innebär både organisatoriska och ekonomiska konsekvenser som är svåra att förutsäga och beräkna. Utifrån ekonomiska förutsättningar behöver den lagstadgade verksamheten som skollagen föreskriver prioriteras och frågan om att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i anpassad grundskola och grundskolan avslås.

Bilaga

Bilaga 1: Motion – inför avgiftsfri frukost i skolan

Bilaga 2: Beräkningar gratis frukost – anpassad grundskola och grundskola

Beredningsansvariga

Lina Gullbrand, grundskolestrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med diarienummer KS-2025/00758

Yrkanden

Umeå kommun

För- och grundskolenämnden

Protokollsutdrag

2025-12-18

Miljöpartiet, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen

Vänsterpartiet för bifall till motionen

Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Reservation

Tobias Holmbom (V) för förmån till eget yrkande.

Totala elever grundskola		12909			
Totala elever gymnasiet		3994			
Närvaro		100%			
Storlek per portion					
	<i>Grundskola</i>	1,125			
	<i>Gymnasie</i>	1,25			
Antal dagar			VT	HT	Tot
	<i>Grundskola/Gymnasie</i>		98	82	180
Livsmedelskostnader					
	<i>Frukost fsk/skola/gymnasie</i>	6,14			

<i>Kostnad frukost</i>	
Grund	16 050 405
Gymnasie	5 517 711
Total	21 568 116

Värde	Typ av kök		
	Tillagning		
	Referensmätt personalbehov	26,38	

Semesterlön	Personal	Tillagning		
	Lön	Referensmätt	Lönekostnad	Öv personalkostnader
	Kock (60%)	15,83	8 984 391	80 000
	Måltidsbiträde (40%)	10,55	5 097 591	55 000
	Summa	26,38	14 081 982	135 000

Summa personalkostnad	26,38	14 216 982	
-----------------------	-------	------------	--

GYM	1488264
TOT	15 705 245

Aktuella anställningar 2025-10-29	MEDEL
601012 Måltidspersonal	27 450
601010 Kock	32 254

Värde	Typ av kök		
	Tillagning		
	Referensmätt personalbehov	2,75	

Semesterlön	Personal	Tillagning		
	Lön	Referensmätt	Lönekostnad	Öv personalkostnader
	Kock (60%)	1,65	936 761	10 000
	Måltidsbiträde (40%)	1,10	531 502	10 000
	Summa	2,75	1 468 264	20 000

Summa personalkostnad	2,75	1 488 264
-----------------------	------	-----------

Aktuella anställningar 2025-10-29	MEDEL
601012 Måltidspersonal	27 450
601010 Kock	32 254

Referensmått för ledarstöd jämförelse

Tillagningskök	Minut per barn/elev
Antal elever per skolmåltidsenhet	Tillagningskök
10-19	13,4
20-34	10,5
35-49	7,9
50-69	7,2
70-119	6,2
120-149	5,5
150-199	5
200-249	4,9
250-349	4,5
350-449	3,8
450-649	3,5
650-999	3
1000-1499	2,6
1500-1999	2,3
>2000	2

Fritids

1-30	60
31-50	120
51-100	180
101-500	240
>501	360

Förskola timmar per dag

Norm	
1-15	60
16 - 20	90
21 - 30	120
21 - 30	150
31 - 40	180

Mottagningskök	Minut per barn/elev
Antal elever	Mottagningskök
10-19	7,4
20-34	6,1
35-49	6,1
50-69	5,5
70-119	4,4
120-149	3,7
150-199	3,2
200-249	3,2
250-349	3,1
350-449	3
450-649	2,9
650-999	2,7
1000-1499	-
1500-1999	-
>2000	-

VO-kök	Minut per brukare
Antal brukare	
10-19	40,6
20-34	31,8
35-49	23,9
50-69	21,8
70-119	18,8
120-149	16,7
150-199	15,2
200-249	14,8
250-349	13,6
350-449	11,5
450-649	10,6
650-999	9,1
1000-1499	7,9
1500-1999	7,0
>2000	6,1

KST	Kök	Köktyp	Summa fritidsbarn	Summa skolelever	Summa gymnasieelever	Summa tot barn/elever	Antal minuter	Åa (Formel tot barn/elever)
20630	Kök Backen, pers	Tillagning	157	245		402	240	0,5
29076	Kök Bergatrollet fsk, per	Tillagning				0	0	0
29168	Kök Berghem fsk, pers	Tillagning				0	0	0
20677	Kök Berghem, pers (+Afton- och	Tillagning	237	264		501	360	0,75
29166	Kök Blåkulla fsk, pers	Tillagning				0	0	0
25217	Kök Bruksbacken VO	Tillagning				0	0	0
20658	Kök Brännland, pers	Tillagning	54	54		108	240	0,5
20708	Kök Bräntberg, pers	Tillagning		128		128	240	0,5
25221	Kök Bullmark	Tillagning	41	72		113	240	0,5
13930	Kök Böle fsk, per	Tillagning				0	0	0
20687	Kök Carlshöjd, pers	Tillagning	306	393		699	360	0,75
29236	Kök Carlslund, pers	Tillagning		545		545	360	0,75
29089	Kök Dungen fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29097	Kök Ejderdunet fsk, pers	Tillagning				0	0	0
24091	Kök Eriksdal fsk	Tillagning				0	0	0
20654	Kök Ersmark, pers	Tillagning	157	177		334	240	0,5
20679	Kök Ersäng, pers	Tillagning	172	383		555	360	0,75
20662	Kök Flurkmark, pers	Tillagning	51	77		128	240	0,5
29262	Kök Forslunda, pers	Tillagning			226	226	240	0,5
29119	Kök Fröhuset fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29219	Kök Glaciären fsk	Tillagning				0	0	0
20629	Kök Grubbe	Tillagning		491		491	240	0,5
29085	Kök Grönstenen fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29160	Kök Haga fsk, pers	Tillagning				0	0	0
23142	Kök Hallbacken fsk	Tillagning				0	0	0
20636	Kök Hedlunda, pers	Tillagning	155	194		349	240	0,5
20661	Kök Hissjö, pers (+fsk Pluto)	Tillagning	87	113		200	240	0,5
23145	Kök Hörnan fsk	Tillagning				0	0	0
24014	Kök Hörnefors	Tillagning	181	447		628	360	0,75
20688	Kök Innertavle, pers	Tillagning	88	105		193	240	0,5
29109	Kök Karet fsk, pers	Tillagning				0	0	0
23143	Kök Karusellen fsk	Tillagning				0	0	0
29029	Kök Kompassen fsk, pers	Tillagning				0	0	0
29184	Kök Kålmasken fsk, pers	Tillagning				0	0	0
20663	Kök Linblomman, pers (+Linnea)	Tillagning	124	265		389	240	0,5

29150	Kök Linnean fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20710	Kök Marieberg, pers	Tillagning	231	319	550	360	0,75
29226	Kök Mariedal fsk	Tillagning			0	0	0
29154	Kök Missionären fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29111	Kök Mjölken fsk, pers	Tillagning			0	0	0
25220	Kök Myrstacken fs	Tillagning			0	0	0
13951	Kök Mälaren fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29113	Kök Måttet fsk, pers	Tillagning			0	0	0
23141	Kök Obbola	Tillagning	158	342	500	240	0,5
24090	Kök Paletten fsk	Tillagning			0	0	0
29107	Kök Pilbacken fsk, pers	Tillagning			0	0	0
13939	Kök Plommonet fsk, person	Tillagning			0	0	0
29152	Kök Prosten fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29172	Kök Rosendal fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29260	Kök Rymden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20660	Kök Rödäsel, pers	Tillagning	23	49	72	180	0,38
20684	Kök S Älidhem, pers	Tillagning	157	375	532	360	0,75
29164	Kök Sanda fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29105	Kök Sandbacken fsk, pers	Tillagning			0	0	0
24093	Kök Sandgärda fsk	Tillagning			0	0	0
13907	Kök Sandviks fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20647	Kök Sjöfruskolan, pers	Tillagning	399	535	934	360	0,75
20987	Kök Skattelden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29269	Kök Skärgårds, pers	Tillagning	328	341	669	360	0,75
29056	Kök Smeden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29115	Kök Smöret fsk, personal	Tillagning			0	0	0
20685	Kök Sofiehem, per	Tillagning	142	144	286	240	0,5
23178	Kök Solbacken fsk	Tillagning			0	0	0
24057	Kök Solgårdens VO/AC	Tillagning			0	0	0
29086	Kök Stengången fsk, pers	Tillagning			0	0	0
29103	Kök Stengärden fsk, pers	Tillagning			0	0	0
23140	Kök Storsjö	Tillagning	135	532	667	360	0,75
23144	Kök Storsjö fsk	Tillagning			0	0	0
20700	Kök Stöcke, pers	Tillagning	166	206	372	240	0,5
20699	Kök Stöcksjö, pers	Tillagning	100	118	218	240	0,5
29148	Kök Sörfors fsk, pers	Tillagning			0	0	0
20656	Kök Sörfors, pers (+Sörfors fsk)	Tillagning	68	107	175	240	0,5
24022	Kök Sörmjöle (+fsk Korallen)	Tillagning	67	86	153	240	0,5
20659	Kök Tavelsjö, pers	Tillagning	93	153	246	240	0,5
20695	Kök Tegs centr, pers	Tillagning		439	439	240	0,5
13947	Kök Teleskopet fsk	Tillagning			0	0	0
20646	Kök Tomtebogård, pers	Tillagning	238	242	480	240	0,5

25218	Kök Täfteå (+fsk Marinan och Fy Tillagning	137	188	325	240	0,5
29170	Kök Uven fsk, pers			0	0	0
29093	Kök Växthuset fsk, pers			0	0	0
29117	Kök Ängsgården fsk, pers			0	0	0
20698	Kök Östteg, pers	237	299	536	360	0,75
29158	Kök Överboda, pers	13	13	26	60	0,13
25219	Mottagn kök Botsmark	14	14	28	60	0,13
29199	Mottagn kök Brännan pav fsk			0	0	0
20645	Mottagn kök Ersdungen, pe	148	225	373	240	0,5
29174	Mottagn kök Gitarr fsk, p			0	0	0
20631	Mottagn kök Grisbacka, pe	321	443	764	360	0,75
29131	Mottagn kök Hemgård VO, p			0	0	0
29144	Mottagn kök Klumpe fsk, p			0	0	0
29146	Mottagn kök Korner fsk, p			0	0	0
29121	Mottagn kök Kragen fsk, p			0	0	0
29125	Mottagn kök Luvan fsk, pe			0	0	0
20709	Mottagn kök Mariehem, per	170	213	383	240	0,5
29162	Mottagn kök Reveljen fsk, pers			0	0	0
20696	Mottagn kök Röback, pers	97	163	260	240	0,5
20637	Mottagn kök Rödäng, pers	101	102	203	240	0,5
20644	Mottagn kök Sandaliden, p	164	167	331	240	0,5
29280	Mottagn kök Sjöstjärnan fsk			0	0	0
25222	Mottagn kök Slöjdaren fsk			0	0	0
29217	Mottagn kök Tallko fsk, p			0	0	0
29091	Mottagn kök Tandem fsk, p			0	0	0
20796	Mottagn kök Teg Håradssom			0	0	0
29203	Mottagn kök Tränse fsk, p			0	0	0
29099	Mottagn kök Tvill fsk, pe			0	0	0
20989	Mottagn kök Västan fsk, p			0	0	0
20638	Mottagn kök Västangård, p	176	449	625	360	0,75
20678	Mottagn kök Östermalm, pe	228	253	481	240	0,5
20694	Prod kök Böleäng (+fsk Linjalen, Prod kök	391	578	969	360	0,75
20635	Prod kök Dragon		2085	2085	360	0,75
13905	Prod kök Granbacken fsk (+fsk S Prod kök			0	0	0
20643	Prod kök Haga	201	543	744	360	0,75
23148	Prod kök Holmsund VO			0	0	0
29156	Prod kök Kungsgården			0	0	0
13925	Prod kök Lundag VO/fsk, p			0	0	0
13945	Prod kök Maja Beskow, per		494	1357	360	0,75
13922	Prod kök N Ålidhem, pers			0	0	0
13927	Prod kök Nordstjär VO, pe			0	0	0
25216	Prod kök Sävar	323	698	1021	360	0,75

13923	Prod kök Väst-Teg VO	Prod kök			0	0	0
29067	Prod kök Ö Ersboda, pers	Prod kök	125	126	251	240	0,5
N/A	Midgård	N/A		820	820	360	0,75
Totalt			6961	12909	23864	14100	29,39

Diff 6935
26

Endast GYM 2,75
Avdrag fritids 1 13980
29,13
Endast Grund 26,38

År	Tot
Förskolan Bergatrollet	74
Förskolan Berghem	74
Förskolan Blåkulla	55
Förskolan Botsmark	11
Förskolan Brännan	34
Förskolan Bullmark	24
Förskolan Böle	124
Förskolan Dungen	36
Förskolan Ejderdunet	67
Förskolan Eriksdal	68
Förskolan Ersdungen	65
Förskolan Ersmark	44
Förskolan Flurmark	20
Förskolan Fröhuset	67
Förskolan Fyren	51
Förskolan Gitarren	50
Förskolan Glaciären	66
Förskolan Granbacken	72
Förskolan Grönstenen	103
Förskolan Gungan	70
Förskolan Haga	48
Förskolan Haga hörsel	11
Förskolan Hallbacken	80
Förskolan Hedlunda	94
Förskolan Hörman	53
Förskolan Karet	53
Förskolan Karusellen	61
Förskolan Klumpen	53
Förskolan Kompassen	67
Förskolan Korallen	40
Förskolan Kornetten	73
Förskolan Kragen	45
Förskolan Kungsgården	90
Förskolan Kålmasken	52
Förskolan Linjalen	36
Förskolan Linnéan	90
Förskolan Lundagård	156
Förskolan Luvan	86

Förskolan Mariedal	18
Förskolan Mariehem	79
Förskolan Marinan	34
Förskolan Missionären	47
Förskolan Mjölken	51
Förskolan Morgonstjärna	66
Förskolan Myrstacken	12
Förskolan Målaren	50
Förskolan Mättet	48
Förskolan Nordstjärnan	69
Förskolan Paletten	64
Förskolan Pilbacken	57
Förskolan Plommonet	57
Förskolan Pluto	36
Förskolan Prosten	53
Förskolan Reveljen	35
Förskolan Rosendal	85
Förskolan Rymden	49
Förskolan Sanda	68
Förskolan Sandbacken	89
Förskolan Sandgården	29
Förskolan Sandvik	99
Förskolan Sjöstjärnan	30
Förskolan Skattelden	106
Förskolan Slöjdaren	50
Förskolan Smeden	57
Förskolan Smöret	67
Förskolan Solbacken	105
Förskolan Solen	52
Förskolan Stengången	71
Förskolan Stengården	72
Förskolan Storsjö	87
Förskolan Stöcke	103
Förskolan Stöcksjö	60
Förskolan Svidjan	17
Förskolan Sörfors	46
Förskolan Tandén	52
Förskolan Tavelsjö	68
Förskolan Teleskopet	51

Förskolan Tomtebogård	64
Förskolan Tränset	16
Förskolan Tvillingen	54
Förskolan Uven	54
Förskolan Västangård	42
Förskolan Växthuset	49
Förskolan Yttersjö	52
Förskolan Ängsgården	32
Förskolan Östermalm	32
Förskolan Överboda	29
	5076

År	Tot
Backens skola	157
Berghemsskolan	237
Botsmarks skola	14
Brännlands skola	54
Bullmarks skola	41
Böleängsskolan	278
Carlshöjdsskolan	306
Ersdungens skola	148
Ersmarks skola	157
Ersängsskolan	172
Flurkmarks skola	51
Grisbacka skola	321
Hagaskolan	201
Hedlundaskolan	155
Hissjö skola	87
Hörnefors Centralskola	181
Innertavle skola	88
Kasamarks skola	113
Linblommans skola	124
Mariebergsskolan	231
Mariehemsskolan	170
Obbola skola	158
Röbäcks skola	97
Rödåsels skola	23
Rödängsskolan	101
Sandalidens skola	164
Sjöfruskolan	399
Skärgårdsskolan	328
Sofiehemsskolan	142
Storsjöskolan	135
Stöcke skola	166
Stöcksjö skola	100
Sävar skola	323
Södra Älidhemsskolan	157
Sörfors skola	68
Sörmjöle skola	67
Tavelsjö skola	93
Tomtebogårds skola	238
Täfteå skola	137
Västangårds skola	176
Östermalmsskolan	228
Östra Ersbodaskolan	125
Östtegs skola	237
Överboda skola	13
	6961

Enhet	Årskurs										Totalsumma
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Backens skola	25	25	23	25	49	51	47				245
Berghemsskolan	36	44	40	49	43	29	23				264
Björkensskolan								5	5		10
Botsmarks skola	4	5		5							14
Brännlands skola	12	8	21	13							54
Bräntbergsskolan								46	40	42	128
Bullmarks skola	10	15	8	15	7	4	13				72
Böleängsskolan	65	50	63	61	66	51	64				420
Carlshöjdsskolan	44	59	55	61	60	62	52				393
Carlslundsskolan								188	187	170	545
Ersdungens skola	25	22	39	43	24	37	35				225
Ersmarks skola	24	31	32	32	34	24					177
Ersängsskolan	25	32	23	24	50	49	40	51	56	33	383
Flurkmarks skola	8	8	11	13	12	13	12				77
Grisbacka skola	50	50	50	49	93	79	72				443
Grubbeskolan								172	164	155	491
Hagaskolan	20	22	16	25	70	67	50	87	89	87	533
Hedlundaskolan	46	19	41	24	23	24	17				194
Hissjö skola	15	23	17	13	20	13	12				113
Hörnefors Centralskola	52	41	46	44	49	44	36	45	44	46	447
Innertavle skola	18	21	19	13	12	22					105
Kasamarks skola	17	30	24	21	28	20	18				158
Linblommans skola	27	24	16	34	17	9	29				156
Linneaskolan								33	53	23	109
Maja Beskowskolan								159	168	167	494
Mariebergsskolan	47	41	49	48	41	45	48				319
Mariehemsskolan	29	25	41	35	20	41	22				213
Obbola skola	38	34	41	30	37	41	35	25	27	34	342
Röbäcks skola	22	24	22	21	25	24	25				163

Rödåsels skola	15	6	5	3	9	4	7						49
Rödängsskolan	32	22	33	15									102
Sandalidens skola	45	41	35	46									167
Sjöfruskolan	50	50	48	50	112	116	109						535
Skärgårdsskolan	77	97	91	76									341
Sofiehemsskolan	25	26	22	27	23	21							144
Storsjöskolan					80	87	85	85	99	96			532
Stöcke skola	41	31	32	37	21	21	23						206
Stöcksjö skola	15	20	23	16	16	17	11						118
Sävar skola	73	72	55	71	72	62	64	76	74	79			698
Södra Ålidhemsskolan	23	30	30	23	21	26	66	53	55	48			375
Sörfors skola	17	9	10	17	21	17	16						107
Sörmjöle skola	17	13	7	14	13	12	10						86
Tavelsjö skola	27	23	26	19	19	20	19						153
Tegs centralskola								145	154	140			439
Tomtebogårds skola	64	65	55	58									242
Täfteå skola	25	27	31	23	27	22	33						188
Västangårds skola	42	38	31	41	44	39	48	51	42	73			449
Östermalmsskolan	29	36	40	42	35	37	34						253
Östra Ersbodaskolan	32	33	25	27	6	5	4						132
Östtegs skola	36	49	49	38	37	40	50						299
Överboda skola	1	6	6										13
Totalsumma	1345	1347	1351	1341	1336	1295	1229	1221	1257	1193			12915

Årskurs	1	2	3	4	Totalsumma
Agy	22	27	23	25	97
Dragonskolan	9	12	13	8	42
Forslundagymnasiet	6	6	6	10	28
Midgårdsskolan	7	9	4	7	27
GY	1466	1292	1119	20	3897
Dragonskolan	752	682	604	5	2043
Forslundagymnasiet	79	66	53		198
Maja Beskowgymnasiet	305	302	242	14	863
Midgårdsskolan	330	242	220	1	793
Totalsumma UGS	1488	1319	1142	45	3994

(Åk 4 Maja Beskow = IMS)

DRAGONSKOLAN	2085
Forslundagymnasiet	226
Maja Beskowgymnasiet	863
Midgård	820
Totalt	3994

3174

Beräkning baserad på alla grundskolans elever

Lärare i fritidshem	Personalbehov
Antal ÅA	553,6
Omfattning %	12,5%
Personalkostnad	41 668 162

Timmar per dag 1

Personaltäthet	
Stadie	Barn/ÅA
F-3	19,4
Åk 4-6	25,0
Åk 7-9	30,0

Beräkning baserad på antal elever utökning, (utöver elever i fritids idag)

Lärare i fritidshem	Personalbehov
Antal ÅA	216,2
Omfattning %	12,5%
Personalkostnad	16 272 712

Timmar per dag 1

Lärare i fritidshem							
Snittlön 2025	Uppr 2026	Semester	PO	Uppr	Månadskostnad	Årskostnad	
34 233	4,10%	1,56%	40,02%	146,58%	50 178	602 133	

Enhet	Grundskola					Antal elever Fritidshem					Fritidshem 10-tim föräldraledig				
	F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9	Summa	6-år	7-9 år	10-12 år	Summa		6-år	7-9 år	10-12 år	Summa	
Verksamhetsfri	1345	4038	3790	3736	12969	1278	3806	1733	6811		35	84	5	124	
Backens skola	25	73	147	0	245	23	72	99	194		2	1	0	3	
Bergshems skolan	36	133	95	0	264	35	129	71	235		1	1	0	2	
Björkens skolan	0	0	0	21	21	0	0	0	0		0	0	0	0	
Bötmärks skola	4	10	0	0	14	4	10	0	14		0	0	0	0	
Brännlands skola	12	42	0	0	54	12	42	0	54		0	0	0	0	
Brännbergsskolan	0	0	0	128	128	0	0	0	0		0	0	0	0	
Bullmarks skola	10	38	24	0	72	6	32	2	40		0	1	0	1	
Böleängsskolan	65	174	181	0	420	63	162	45	270		1	6	0	7	
Carlskogens skolan	44	144	139	0	327	41	156	105	302		1	3	1	5	
Carlskogens skolan AGR	0	31	35	0	66	0	0	0	0		0	0	0	0	
Carlskogens skolan	0	0	0	483	483	0	0	0	0		0	0	0	0	
Carlskogens skolan AGR	0	0	0	60	60	0	0	0	0		0	0	0	0	
Ernstens skola	25	104	86	0	225	24	88	23	145		1	1	0	2	
Ernstens skola	24	95	58	0	177	23	93	39	155		1	1	0	2	
Ernstens skolan	25	68	132	139	364	24	72	68	165		0	2	0	2	
Ernstens skolan AGR	0	11	6	0	17	0	0	0	0		0	0	0	0	
Flurmarks skola	8	32	37	0	77	8	29	13	50		0	1	0	1	
Gräbacka skola	50	149	244	0	443	49	142	125	316		1	4	0	5	
Gräbacka skolan	0	0	0	491	491	0	0	0	0		0	0	0	0	
Hagaskolan	20	63	187	262	532	19	59	119	197		1	3	0	4	
Hedlundsskolan	46	84	64	0	194	43	71	34	148		2	5	0	7	
Hjugg skola	15	53	45	0	113	14	50	19	83		1	3	0	4	
Hörnefors Centralskola	52	131	129	135	447	49	118	10	177		1	3	0	4	
Innertälje skola	18	53	34	0	105	18	51	18	87		0	1	0	1	
Kasemarks skola	17	75	66	0	158	16	69	26	111		0	2	0	2	
Lindblommans skola	27	74	55	0	156	26	70	27	123		0	0	0	0	
Linnéaskolan	0	0	0	108	108	0	0	0	0		0	0	0	0	
Maja Beskowsskolan	0	0	0	491	491	0	0	0	0		0	0	0	0	
Mariebergsskolan	47	138	134	0	319	44	128	53	225		0	3	0	3	
Mariehemsskolan	29	100	82	0	211	29	95	42	166		0	1	0	1	
Obbola skola	38	105	113	86	342	35	99	17	151		2	3	1	6	
Röbäcksskolan	22	67	74	0	163	22	65	10	97		0	0	0	0	
Rödåskolan	15	14	19	0	48	11	11	0	22		0	1	0	1	
Rödåsskolan	32	70	0	0	102	31	69	0	100		1	0	0	1	
Sandvikens skola	45	122	0	0	167	41	117	0	158		4	2	0	6	
Sjöfrus skolan	50	148	336	0	534	48	144	204	396		1	1	0	2	
Skärgårds skolan	77	284	0	0	341	71	250	1	322		2	3	0	5	
Sofiehemsskolan	25	75	44	0	144	24	73	40	137		0	2	1	3	
Storjans skolan	0	0	0	280	280	0	0	134	134		0	0	0	0	
Stöcke skola	41	100	65	0	206	39	95	27	161		2	3	0	5	
Stöcksjö skola	15	59	44	0	118	15	56	28	99		0	1	0	1	
Stöcke skola	17	34	35	0	86	17	33	17	67		0	0	0	0	
Sölar skola	73	198	188	228	697	69	191	55	315		2	5	1	8	
Södra Audhemsskolan	23	83	47	221	374	23	78	51	152		0	1	0	1	
Sörfors skola	17	36	54	0	107	17	33	16	66		0	2	0	2	
Sörmyr skola	17	34	35	0	86	17	33	17	67		0	0	0	0	
Tornedagårdsskolan	64	178	0	0	242	59	173	0	232		2	3	0	5	
Tälåss skola	25	81	82	0	188	23	78	32	133		2	3	1	6	
Västangårds skola	42	110	131	165	448	40	99	32	171		2	3	0	5	
Östernäms skolan	29	118	106	0	253	27	115	84	226		0	1	0	1	
Östra Ersbodasskolan	32	72	0	0	104	34	75	12	121		1	4	0	5	
Östra Ersbodasskolan AGR	0	13	15	0	28	0	0	0	0		0	0	0	0	
Österga skola	36	136	127	0	299	35	130	65	230		1	4	0	5	
Övertorne skola	1	12	0	0	13	1	12	0	13		0	0	0	0	

Antal elever					Utdöning
F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9	Summa	
Fritidshem + 10-tim	1 313	3 884	1 738	0	
Elever ej fritidshem	32	154	2 052	3 736	
Grundskola totalt	1 345	4 038	3 790	3 736	12 969

Personalitet	
Stadie	Barn/ÅA
F-3	19,4
Åk 4-6	25,0
Åk 7-9	30,0

Personalbehov					Personal utöver dagens behov
F-klass	Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9	Summa	
Elever ej fritidshem	2	8	82	125	
Grundskola totalt	69	208	152	125	554

Personal utöver dagens behov
Personal räknat på samtliga elever

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-02-10

§ 35

Diariennr: KS-2025/00758

Motion 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan; Tobias Holmbom (V)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen i enlighet med tekniska nämndens, för- och grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttranden.

Reservation

Ellen Ström (V) och Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har anmält rubricerad motion och föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- att uppdra till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i grund- och gymnasieskolan.

Tekniska nämnden och skolenämnderna har yttrat sig och föreslår att motionen ska avslås. Nämnderna hänvisar sammanfattningsvis till att förslaget inte är genomförbara utifrån nämndernas nuvarande budget.

Beslutsunderlag

Motion 25/2025

Tekniska nämndens yttrande

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-02-10

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Ellen Ström (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Reservation

Ellen Ström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (avslå motionen).

Bore Sköld (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (avslå motionen) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag att avslå motionen.

Reservation

Ellen Ström (V) och Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna
TN, FGN, GVN

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-03

§ 51

Diariennr: KS-2025/00758

Motion 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan; Tobias Holmbom (V)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen i enlighet med tekniska nämndens, för- och grundskolenämndens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttranden.

Reservation

Ellen Ström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har anmält rubricerad motion och föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- att uppdra till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, för- och grundskolenämnden samt tekniska nämnden att hitta former för att införa gratis frukost för samtliga elever i grund- och gymnasieskolan.

Tekniska nämnden och skolenämnderna har yttrat sig och föreslår att motionen ska avslås. Nämnderna hänvisar sammanfattningsvis till att förslaget inte är genomförbara utifrån nämndernas nuvarande budget.

Beslutsunderlag

Motion 25/2025

Tekniska nämndens yttrande

För- och grundskolenämndens yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-02-03

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen).

Ellen Ström (V) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (avslå motionen) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att avslå motionen.

Reservation

Ellen Ström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

TN, FGN, GVN

Tjänsteskrivelse

2026-02-11

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2014/01024

Revidering av reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa reglemente för styrelse och nämnder enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Reglemente för styrelse och nämnder är ett dokument där kommunfullmäktige fördelar uppdrag, ansvar och mandat till nämnder. Flera nämnder föreslår fullmäktige att besluta om revidering av de specifika beskrivningar som gäller deras nämnd.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nuvarande reglemente behöver uppdateras utifrån ändrad lagstiftning och förändrade begrepp. Några punkter har tillkommit utifrån nytt ny lagstiftning och nytt ansvarsområde.

Tekniska nämnden

Sedan 2022 har varje nämnd i reglementet ett grunduppdrag som beskriver nämndens huvudsakliga ansvarsområden. Nämnden vill flytta om text i reglementet så att beskrivningen av nämndens grunduppdrag utökas. Förändringen innebär inte något förändrat ansvar utan det handlar om flytt av text mellan olika rubriker.

Äldrenämnden/Individ och familjenämnden

Revideringen handlar i huvudsak om att tydliggöra ansvaret mellan äldrenämnden och individ- och familjenämnden kring utförandet av hemtjänst, hemsjukvård och insatsen boendestöd.

Båda nämnderna är överens om förändringen i reglementet. Förändringen innebär ingen förändring av organisation, verksamhet eller ekonomi utan är ett förtydligande av hur verksamheten sett ut i praktiken sedan socialnämnden delades i två. Respektive nämnd har kvarvarande ansvar för utredning, beslut och uppföljning av beslut medan utförandet av insatsen utförs av den andra nämnden.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2014/01024

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden har sett över grunduppdrag och ansvar i reglementet bland annat med anledning av utbildningsförvaltningens uppdelning. Föreslagna förändringar avser framför allt reviderade beskrivningar. Ansvar för kompetensförsörjning har lagts till.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har inget att invända mot föreslagna förändringar.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förslag till reviderat reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder

Underlag Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Underlag Tekniska nämnden

Underlag Äldrenämnden

Underlag Individ och familjenämnden

Underlag Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tekniska nämnden

Äldrenämnden

Individ och familjenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Maria Törnblom
Chefsjurist

Reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder

Beslutad av:
Fullmäktige

Diarienummer:
KS-2014/01024

Beslutsdatum:
Se revideringslogg i slutet av dokumentet

Dokumenttyp:
Reglemente

Ansvarig nämnd
Kommunstyrelsen

Version
1.3.2

Innehåll

1.1 Nämndernas uppdrag.....	3
1.2 Nämndernas arbetsformer.....	6
2.1 Kommunstyrelsen	11
2.2 Krisledningsnämnd	19
2.3 Byggnadsnämnden	20
2.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	22
2.5 Tekniska nämnden	24
2.6 Individ- och familjenämnden	26
2.7 Äldrenämnden.....	28
2.8 För- och grundskolenämnden	30
2.9 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	32
2.10 Kulturnämnden	34
2.11 Fritidsnämnden	35
2.12 Valnämnden	37
2.13 Personalnämnden	38
Revideringar	39

1. Regler och riktlinjer

Det som sägs i detta reglemente gäller alla nämnder i Umeå kommun, om inte annat anges i det nämndspecifika reglementet. För gemensamma nämnder finns separat antagna reglementen.

Med nämnd avses även kommunstyrelsen.

1.1 Nämndernas uppdrag

Samtliga nämnder ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de grunduppdrag, mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelserna i detta reglemente.

Nämnden ansvarar inom denna ram för upprättande av verksamhetsplan och budget.

Nämnden ska regelmässigt rapportera till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Nämnden ansvarar för sin förvaltning, dess organisation, kompetensförsörjning samt fördelning av arbetsmiljöuppgifter från kommunfullmäktige. Nämnden har det operativa personalansvaret och övergripande arbetsmiljöansvaret för sin förvaltning.

Respektive nämnd svarar inom sitt område för:

- att informera om verksamheten och nämndens arbete såväl internt som till allmänheten,
- att en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av det egna verksamhetsområdet görs,
- att verka för att samråd sker med brukare av nämndens tjänster,
- att fortlöpande reformera det kommunala regelbeståndet inom verksamheten,
- nämnden är personuppgiftsansvarig enligt gällande lagstiftning om behandling av personuppgifter för de personuppgifter som nämnden behandlar,
- att lämna instruktioner till annan nämnd gällande behandling av nämndens personuppgifter,
- digitala tjänster och informationssystem som stödjer nämndens verksamhet,
- informationssäkerhet
- sin information, dess förvaltning och dess användbarhet.
- att ansöka om statsbidrag gällande nämndens verksamhet,
- att i övrigt fullgöra de uppgifter som fullmäktige överlämnar till nämnden.

Talerätt

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, undantaget personalärenden, inom sitt verksamhetsområde och därvid träffa

överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

Samverkan med andra nämnder

För fullgörande av sina arbetsuppgifter äger nämnden att från kommunens övriga styrelser, nämnder och befattningshavare inhämta de upplysningar som nämnden för sin verksamhet finner behövliga.

Nämnderna ska därutöver verka för samverkan med kommunens övriga nämnder och bolag för att gemensamt nå kommunens övergripande mål och uppdrag.

Brukarmedverkan

Nämnden ska i sitt arbete verka för att uppnå en dialog med medborgare och brukare.

Arkiv

Nämnden ansvarar för att nämndens arkiv vårdas och förtecknas i enlighet med arkivlagen. För kommunen finns ett särskilt upprättat arkivreglemente, kommunstyrelsen är arkivmyndighet.

Taxefrågor och dylikt

Nämnden ska upprätta förslag till taxor och avgifter inom nämndens område, samt att besluta i ärenden gällande tillämpningen av fullmäktige antagen taxa. Nämnden får besluta om mindre taxor som ej är av principiell beskaffenhet.

I förekommande fall beslutar nämnden om mindre uthyrningar för de lokaler nämnden disponerar/förvaltar.

Inköp och upphandling

Varje nämnd är en egen upphandlande myndighet. Nämnden har ansvar för, och mandat att förbereda, genomföra och realisera nämndspecifika och/eller nämndgemensamma upphandlingar inom ram för den avgränsning som nämndens grunduppdrag utgör.

Nämnden ska:

- upprätthålla en ändamålsenlig organisation och kompetens i inköps- och upphandlingshänseende
- följa kommungemensamma direktiv och riktlinjer inom inköps- och upphandlingsområdet som fastställts av kommunfullmäktige respektive kommunstyrelsen.
- nyttja kommungemensamma stöd- och expertfunktioner samt kommungemensamma processer/digitala tjänster inom inköps- och upphandlingsområdet.

- bidra till att utveckla kommungemensamma stöd- och expertfunktioner samt kommungemensamma processer/digitala tjänster inom inköps- och upphandlingsområdet.

Civil beredskap och säkerhet

Nämnden ansvarar för den civila beredskapen i nämndens verksamheter. Detta innebär att nämnden ansvarar för att det kontinuerligt genomförs analys, planering och förberedelser för att upprätthålla kontinuitet och tillgodose ändamålsenlig säkerhet och beredskap i de verksamheter som nämnden ansvarar för. Nämnden ansvarar för att förebygga, hantera och följa upp/utvärdera händelser som berör nämndens verksamheter.

Nämnden ansvarar för att upprätta en ändamålsenlig organisation i beredskaps – och säkerhetsfrågor. Nämnden ansvarar för att delta i framtagande av kommunövergripande analyser, planering, förberedelser och utbildningar/övningar inom säkerhets- och beredskapsområdet.

1.2 Nämndernas arbetsformer

I tillämpliga delar gäller dessa bestämmelser även i utskottens arbete, där nämnden inte beslutat annat.

Ersättarnas tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Inkallande av ersättare

En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde svarar för att inkalla ersättare. Den ersättare kallas som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in. Ersättare kallas in i den ordning de tagits upp kommunfullmäktiges valprotokoll.

Ersättare för ordföranden

Om varken ordföranden eller en vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den till åldern äldste ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordföranden eller vice ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden/vice ordförande. Ersättaren fullgör ordförandens/vice ordförandens samtliga uppgifter.

Närvarorätt

Kommunstyrelsens ordförande och vice ordföranden har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver, om särskilda skäl föreligger, medge ledamot i kommunstyrelsen denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Nämnden får också ge annan förtroendevald som inte är ledamot i kommunstyrelsen rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Närvarorätten enligt första och andra stycket ovan gäller inte i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Sammanträdenas tidpunkt

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Offentliga sammanträden

Nämnden beslutar om huruvida sammanträden i nämnden ska vara öppna för allmänheten.

Digital nämndadministration

Alla handlingar rörande nämnden hanteras digitalt och distribueras endast digitalt till ledamöter och ersättare i nämnderna.

I undantagsfall, om ordföranden så beslutar, får handlingar distribueras på annat sätt.

Ställa in sammanträde

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena. Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Sammanträde på distans

Kommunstyrelse eller nämnd får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamot som önskar delta på distans ska i förväg anmäla detta till ordförande och kommunstyrelsens/nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Styrelsen/ nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/ nämnden.

Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska innehålla uppgifter om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet i god tid innan sammanträdet, dock senast 3 dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt eller inom annan tid.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

Presidium

Där annat inte anges består nämndens presidium av ordförande och vice ordförande.

Ordföranden

Nämndens ordförande ska

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens verksamhet, effektiviteten i denna samt ta initiativ i dessa frågor,
- främja samverkan mellan nämnden och kommunens övriga nämnder och bolag
- representera vid uppvaktningar, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämt annat i ett särskilt fall.
- Svara för att nämnden får de sakupplysningar som är behövliga för att fatta beslut,
- Verka för att arbetsklimatet i nämnden präglas av respekt, tillit och förtroende.

Ordföranden får fatta beslut i ärenden som är så brådskande att ärendets avgörande inte kan vänta till dess nämnden kan sammankallas, beslutet skall anmälas vid nästkommande nämndssammanträde.

Nämndinitiativ

Ett nämndinitiativ är ett sätt för en enskild ledamot eller för flera ledamöter tillsammans att nyttja kommunallagens möjlighet att väcka ett ärende i nämnden. För att ärendet ska kunna väckas vid nämndens sammanträde måste initiativet ligga inom nämndens uppdrag och ansvarsområde. Nämndinitiativ ska lämnas skriftligt.

Nämndinitiativ kan lämnas inför eller under ett sammanträde. Endast de ledamöter som tjänstgör vid sammanträdet har rätt att lämna nämndinitiativ. Om ledamot väcker ärende i nämnd under pågående sammanträde ska ärendet hänskjutas till förvaltning för beredning om ärendet inte kan avgöras under sammanträdet.

Protokoll

Nämnden ska föra protokoll över sina sammanträden. Protokollen bör publiceras på kommunens webbsida om det inte föreligger hinder däremot.

Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Delgivning

Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som nämndens bestämmer.

Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämndens ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denna av vice ordföranden och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer.

I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och i förekommande fall, kontrasigneras av den som utsetts därtill.

Utskott

I de nämnder som enligt detta reglemente skall ha utskott väljer nämnden för den tid nämnden beslutar bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande. Om nämnd vill bilda eller avveckla utskott krävs beslut i kommunfullmäktige samt revidering av detta reglemente.

De nämnder som har utskott ska fastställa arbetsordning som tydliggör vilka frågor som ska hanteras i utskottet, hur utskottets arbete ska bedrivas samt delegation från nämnd till utskottet.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att tjänstgöra får nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden göra dennes uppgifter.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra, Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer, Sammanträdet ska också hållas när ordföranden anser att det behövs. Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena, kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt uppgift om vilka ärenden som ska behandlas.

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid utskottssammanträde ska protokoll föras.

De ärenden som ska avgöras av nämnden i dess helhet bör beredas av utskottet om beredning behövs. Ordföranden, Stadsdirektören eller förvaltningschefen överlämnar sådana ärenden till utskottet.

När ärenden beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.

2. Nämndspecifika reglementen

2.1 Kommunstyrelsen

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Sammansättning

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare. Kommunstyrelsens presidium består av ordförande samt 1:e och 2:e viceordförande

Utskott

Kommunstyrelsen har ett näringslivs- och arbetsutskott, ett planeringsutskott samt ett hållbarhetsutskott. Utskotten har 7 ledamöter och 7 ersättare.

Kommunstyrelsens grunduppdrag

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för:

- kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor & lönehantering
- ekonomi, styrning & upphandling
- kommunikation
- översiktsplanering
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling & innovation

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

Kommunstyrelsens lednings- och styrfunktion

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och

samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter, detta innebär bland annat att leda, samordna och utveckla:

- den kommunala demokratin och dialogen med kommunens medborgare
- kommunens insatser för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet, inklusive marknadsföring av platsen Umeå
- den översiktliga planeringen och användning av mark och vatten samt samordning och planering av infrastruktur såsom energi, trafik, kommunikationer och vatten/avlopp
- markpolitiken och markberedskap samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
- energiplaneringen samt att energihushållningen främjas
- strategiska HR-processer och arbetsgivarfrågor
- kommunövergripande Intern och extern kommunikation
- det kommunövergripande arbetet med informationssäkerhet
- det kommunövergripande arbetet med interna säkerhetsfrågor i kommunen
- den kommunala verksamhetens kvalitet
- kommunens arbete med hållbarhetsfrågor,
- kommungemensam utvecklingskapacitet och innovationsförmåga
- det kommungemensamma funktionshindersrådet, interreligiösa rådet, landsbygdsrådet, brottsförebyggande rådet och det kommungemensamma arbetet med minoritetsfrågor
- det kommunövergripande arbetet med informationsförvaltning
- kommungemensam samordning internt och externt i trygghetsskapande och brottsförebyggande syfte
- att jämställdhet mellan kvinnor och män främjas

Kommunstyrelsen ska med uppmärksamhet följa och bevaka sådana frågor som ingår i den kommunala kompetensen och är av vikt för kommunens medlemmar, nämnder och bolag.

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att leda arbetet med och samordna utformningen av styrningen av hela den kommunala verksamheten. Detta innebär att kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna:

- planeringen av kommunens ekonomi och verksamheter.
- en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.
- beredning av kommunövergripande styrdokument av organiserande, aktiverande och normerande karaktär (inklusive men ej begränsat till mål och riktlinjer)

- arbetet med att kommunövergripande och kommungemensamma styrdokument är aktuella, relevanta, inbördes samordnade och samlade i en kommungemensam förteckning.
- arbetet med att reformera det kommunala regelbeståndet,
- arbetet med att övervaka att av fullmäktige fastställda styrdokument, mål, uppdrag och planer för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt,
- arbetet med samordning och att samordningsträffar genomförs med nämndpresidierna och förvaltningscheferna,
- övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
- ansvar för att organisera, bedriva, styra, kontrollera och följa upp kraftverksamheten
- göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållna annan nämnd

Kommunstyrelsen ansvarar vid behov för beslut om att:

- omfördela budgetramar mellan nämnderna under förutsättning att berörda nämnder är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens totala budget.
- samordning och gränsdragning mellan kommunens nämnder samt mellan kommunens nämnder och bolag. Principiella gränsdragningsfrågor ska tillställas kommunfullmäktige.

Civil beredskap

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens samordning, analys, planering och beredskapsförberedelser.

Kommunstyrelsen är ansvarig för utvärdering av kriser och andra oönskade händelser efter att kommunen aktiverat någon del av sin krisledning/krisorganisation

Säkerhetsskydd

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för säkerhetsskydd i kommun en i enlighet med gällande lagstiftning.

Inköp och upphandling

Kommunstyrelsen ansvarar för att kommunens inköpsverksamhet vilar på en gemensam grund och är ändamålsenligt utformad för att tillgodose kommunens behov på strategisk, taktisk och operativ nivå. Styrelsen ska också företräda kommunen vid strategisk samverkan avseende inköp/upphandling med andra upphandlande myndigheter och enheter

Kommunstyrelsens uppföljnings- och uppsiktsansvar

Kommunstyrelsen leder och samordnar uppföljningen av kommunens ekonomiska ställning, kommunens utveckling och verksamheter. Detta innebär att kommunstyrelsen har ansvar för att:

- i enlighet med fullmäktiges direktiv tillse att uppföljning och rapportering sker till fullmäktige från samtliga nämnder och bolag
- följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,
- en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan enligt kommunallagen eller enligt annan lag eller författning,
- ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet samt av kommunen förvaltade stiftelser och av kommunen helägda och delägda bolag.
- inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,

Ansvar för kommunens företag och stiftelser

Kommunstyrelsen ska

- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
- ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade
- ansvara för regelbundna möten mellan kommunstyrelsen och företagsledningarna/stiftelseledningarna
- löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i Kommunallagen är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i
- att årligen innan sista maj i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet skall delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister föreläggat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

- tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.
- kommunstyrelsen ska regelmässigt till fullmäktige rapportera hur verksamheten i kommunen och de bolag som kommunen helt eller delvis äger utvecklas och hur den totala ekonomiska ställningen är under året,

Kommunstyrelsens övriga åtaganden

Ekonomisk förvaltning

Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning och därvid följa av fullmäktige meddelade föreskrifter härför. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar. Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

- tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
- handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.

Arbetsgivarfrågor

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bland annat att:

- vara anställningsmyndighet för samtlig personal i kommunen och därvid hantera frågor relaterade till lagen om anställningsskydd
- fastställa delegationsordning för personal- och organisationsfrågor
- svara för kommunövergripande lönebildning
- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11-14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden
- svara för tillämpning av arbetsrättsliga lagar och avtal,
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- lämna uppdrag som avses i 6 kap 3 § Lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47)
- vara pensionsmyndighet

- besluta om stridsåtgärd

Talerätt

Kommunstyrelsen för kommunens talan i sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen och får därvid träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal på kommunens vägnar. Detta gäller också mål där någon begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan. Kommunstyrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i personalärenden.

Ansvar för övriga lagstadgade uppgifter

- Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd.
- Kommunstyrelsen fullgör de uppgifter som ankommer på kommunen under höjd beredskap enligt gällande lagstiftning.
- Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.
- Kommunstyrelsen svarar för kommunens anslagstavla.
- Kommunstyrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.
- Kommunstyrelsen utgör huvudman för undersökningar och sanering av förorenade områden, både på privat och kommunal mark, som finansieras av naturvårdsverket. Kommunstyrelsen avgör vilka objekt som kommunen ska söka bidrag för.
- Särskilt ansvar för kommunens visseblåsarfunktion

Övriga åligganden

Kommunstyrelsen har vidare hand om:

- reformering av kommunens regelbestånd och utformningen av fullmäktiges handlingar,
- Hantering av kommunens grafiska profil och varumärke inklusive ärenden angående kommunens heraldiska vapen
- Kommunstyrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplatser och sociala kanaler.
- att bevaka kommunens intressen vid expropriation, fastighetsbildning, fastighetsbestämning, planläggning och byggnadsväsende, gemensamhetsanläggningar och andra ärenden som är jämförbara med dessa,
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd,

- Ansvara för kommunövergripande system som behandlar personuppgifter och enligt upprättad registerförteckning tillhör kommunstyrelsen. I de fall angivna system behandlar personuppgifter för andra nämnder är kommunstyrelsen personuppgiftsbiträde till dessa nämnder.
- vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige,
- att utse dataskyddsombud för kommunens personuppgiftsbehandling hos kommunstyrelsen, nämnder och motsvarande kommunala organ.

Delegering från kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden

- vid behov ta upp lån och ingå borgen inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som fullmäktige angivit,
- göra tekniska förändringar av budgetramar, förändringarna skall vara kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget,
- verkställa kommunens upphandling av varor och tjänster i de fall ansvar för upphandling ej delegerats till annan nämnd
- utfärda riktlinjer och anvisningar för att upprätthålla en ändamålsenlig och samordnad inköpsverksamhet i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd policy
- ta beslut gällande vilka upphandlingsområden som ska samordnas respektive inte samordnas i kommungemensam upphandling alternativt via inrättande av ett dynamiskt inköpssystem.
- styrelsens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
- avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige,
- förvärv och överlåtelse av fast egendom genom köp, försäljning, byte, gåva, fastighetsreglering, expropriation, inlösen med stöd av plan- och bygglagen,
- upplåta och belasta kommunens fasta egendom med tomträtt, arrenderätt, servitut, ledningsrätt, vägrätt eller liknande rättigheter samt uppsäga motsvarande rättigheter,
- anskaffa rätt till utrymme i annans mark, byggnader eller anläggningar med arrenderätt, servitut, ledningsrätt, vägrätt eller liknande rättigheter samt uppsäga motsvarande rättigheter,
- besluta om markanvisning för kommande exploatering,

- godkänna exploateringsavtal som avser genomförande av detaljplaner som antas av byggnadsnämnden,
- beslut om gatukostnader enligt plan- och bygglagen,
- yttra sig över ansökningar om tillstånd enligt kamerabevakningslagen (2018:1200).
- besluta om ansökan avseende permutation/upphörande av kommunens förvaltade donationer, fonder och stiftelser

2.2 Krisledningsnämnd

Sammansättning

Krisledningsnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare. Krisledningsnämndens presidium består av ordförande och vice ordförande. Personalunion med kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott ska råda.

Nämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Krisledningsnämnden fullgör de uppgifter som i fredstid åligger kommunen enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Delegering från fullmäktige

Krisledningsnämnden får fatta beslut om att lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild enligt 4 kap 3 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

När krisledningsnämnden ska träda i funktion

Ordföranden, eller om hon eller han har förhinder vice ordföranden, bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion. Fullmäktige kan besluta om att nämndens verksamhet ska upphöra.

Övertagande av övriga nämnders verksamhet

När nämnden är i funktion får den besluta att överta en nämnds verksamheter och därmed fatta beslut i den utsträckning det är nödvändigt med hänsyn till den extraordinära händelsens omfattning. Beslutet ska anmälas till närmast följande kommunfullmäktigesammanträde.

De händelser som kan hanteras inom ordinarie organisation ska hanteras i denna och verksamheten ska därmed ej övertas.

2.3 Byggnadsnämnden

Sammansättning

Byggnadsnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Byggnadsnämndens presidium består av ordförande samt vice ordförande

Byggnadsnämndens grunduppdrag

I byggnadsnämndens uppdrag ingår att verkställa kommunens fysiska planering i form av nya detaljplaner, områdesbestämmelser samt stadsdels- och kvartersöversyner. Nämnden ansvarar även för lovprövning, tillsyn och prövning av strandskyddsdispens. Nämnden tar beslut om bidrag för bostadsanpassningar. Inom nämndens område finns mättnings- och kartverksamhet, förvaltning av kommunens landskaps- och fastighetsinformation samt förädling av geografiska data. Nämnden ansvarar för den kommunala lantmäterimyndigheten samt för namnsättning av stadsdelar, gator med mera. Inom sina områden arbetar byggnadsnämnden för en hållbar utveckling i Umeå.

Byggnadsnämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt plan- och bygglagen. Nämnden fullgör också de övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggnadsväsendet.

Byggnadsnämnden ansvarar för

- den grundläggande mät-och kartverksamheten,
- det administrativa och ekonomiska ansvaret för den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM),
- den kommunala tillsynen över och den kommunala tillståndsprövningen av uppsättandet av skyltar inom kommunen,
- delar av den kommunala tillsynen avseende strandskyddet,
- fullgöra kommunens myndighetsansvar gällande renhållningsfrågor enligt 15 kap miljöbalken rörande kommunens egna fastigheter som tekniska nämnden förvaltar med undantag från dispenser för bortforsling,
- handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

Delegering från kommunfullmäktige

Byggnadsnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden

- upprättande av detaljplaner och områdesbestämmelser enligt PBL,
- antagande, ändring eller upphävande av detaljplaner och områdesbestämmelser enligt PBL, med undantag för de planer och bestämmelser som ska beslutas av kommunfullmäktige,

- dispenser från förbud enligt 7 kap 15 § miljöbalken gällande strandskydd i detaljplan, bygglov och lokaliseringsprövningar
- bostadsanpassningsärenden,
- namnsättning av gator/vägar, torg, parker, kvarter o dyl samt kommunens institutioner och anläggningar.

2.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Sammansättning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Miljö- och hälsoskyddsnämnden presidium består av ordförande samt vice ordförande

Miljö- och hälsoskyddsnämndens grunduppdrag

I miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, alkohollagens område, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård samt utgör ett kompetensstöd i miljöfrågor vid översikts och detaljplanering. Nämnden medverkar till en ökning av allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion. Nämnden ansvarar även för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens förvaltare i enlighet med föräldrabalken.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullgör kommunens uppgifter:

- inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt de övriga uppgifter som enligt miljöbalken och annan lagstiftning ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet,
- enligt livsmedelslagen,
- enligt alkohollagen,
- enligt lag om tobak och liknande produkter,
- enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter,
- enligt lagen om foder och animaliska biprodukter,
- enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel,
- enligt lagen om sprängämnesprekursorer,
- enligt socialtjänstlagen avseende budget- och skuldrådgivning,
- enligt 7 kap miljöbalken gällande ansvar för tillsyn och dispenser från förbud där kommunen har rätt att fatta beslut, med undantag av dispenser i detaljplan, bygglov och lokaliseringsprövningar som beslutas av byggnadsnämnden,
- enligt strålskyddslagen,
- enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa avseende saneringsintyg,
- enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg,
- enligt plan- och bygglagen

- enligt energieffektiviseringsdirektivet

Till nämndens uppgifter hör även att:

- medverka till att allmänhetens medvetenhet om miljö- och hälsoskyddsfrågor samt naturvård ska ökas
- erbjuda rådgivning i privatekonomiska och konsumenträttsliga frågor
- erbjuda rådgivning om energi- och klimatfrågor till privatpersoner, företag och organisationer
- bidra med expertstöd inom miljö- och naturvärden i planprocessen
- genomföra miljöövervakning av luft, vatten, buller och natur.

Nämnden svarar vidare för kommunens förvaltare som fullgör uppgifter enligt föräldrabalken.

Delegering från kommunfullmäktige

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden:

- avgöra i vilken omfattning tillsynsansvar enligt miljöbalken ska övertas från länsstyrelsen,
- enligt miljöbalken pröva frågor om bortforsling genom kommunens försorg av annat avfall än hushållsavfall samt enligt avfallsförordningen och de lokala föreskrifterna om avfallshantering medge dispens från att forsla bort sådant avfall.

2.5 Tekniska nämnden

Sammansättning

Tekniska nämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Tekniska nämndens presidium består av ordförande samt vice ordförande.

Tekniska nämndens grunduppdrag

Tekniska nämnden har ansvar för kommunens anläggningar, infrastruktur och allmänna platser såsom fastigheter, gator, vägar, parker och närskogar. Uppdraget innefattar att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, kommunens IT- och kommunikationssystem och ID-nyckelorganisation samt Umeå kommuns fastigheter- både avseende verksamhetslokaler och boenden för sociala behov. Nämnden ska tillhandahålla färdtjänst, uppfylla kommunens uppgifter avseende trafikfrågor samt tillhandahålla intern service inom måltider och lokalvård.

Nämnden har också ansvar för att samordna Umeå kommuns fordonsanskaffning samt att leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation. Tekniska nämnden ansvarar för uppbyggnad, drift och förvaltning av fast installerade och mobila reservkraftlösningar. Nämnden ansvarar vidare för lagerhållning, tillagning och distribution av reservlivsmedel, lagerhållning och distribution av reservdrivmedel samt lagerhållning och distribution av förbrukningsmaterial och reservdelar för att säkerställa försörjningen till prioriterad samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning, kris eller krig.

Nämnden ansvarar för kommunens dagvattenhantering. Uppdraget innefattar även att svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Digital omställning och IT, Fastighet, Gator och parker, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Nämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Tekniska nämnden är kommunens organ för planering, förvaltning och drift av kommunens anläggningar, gator, vägar, parker och allmänna platser. Tekniska nämnden ansvarar även för kommunens interna servicefunktioner samt färdtjänst.

Tekniska nämnden ska:

- ha ett helhetsansvar för kommunens lokalförsörjning avseende planering, förvaltning och utveckling av verksamheternas lokaler samt boende för sociala behov
- svara för planering, byggande av kommunala fastigheter och anläggningar
- svara för den kommunala väghållningen och förvalta mark som utgör allmän plats
- fullgöra kommunens myndighetsansvar gällande renhållningsfrågor enligt 15 kap miljöbalken med undantag från dispenser för bortforsling samt ärenden rörande kommunens egna fastigheter

- svara för kommunens uppgifter enligt §§ 2-4 i lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
- svara för förvaltning och reinvestering av kommunens detaljplanlagda gator, parker och naturområden.
- svara för samordning och utveckling för driften av kommunens IT- och telefonisystem
- svara för IT-support till kommunens verksamheter avseende gemensamma administrativa system
- svara för att kortsiktigt och långsiktigt ge kommunens verksamheter de IT-mässiga digitaliseringsförutsättningarna
- leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation
- svara för städning av lokaler där kommunen bedriver verksamhet, såvida detta inte ålagts annan
- svara för att producera kvalitetssäkrade och näringsriktiga måltider till kommunens verksamheter
- fullgöra kommunens uppgifter enligt lag (1997:736) om färdtjänst och lag (1997:735) om riksfärdtjänst
- fullgöra kommunens uppgifter som avses i 1 § lagen om nämnder för vissa trafikfrågor.
- samordna kommunens fordonsanskaffning och fordonsnyttjande.

I de fall Tekniska nämnden ansvarar för drift av system som behandlar personuppgifter för andra nämnder är Tekniska nämnden personuppgiftsbiträde till dessa nämnder.

Delegering från kommunfullmäktige

Tekniska nämnden beslutar i följande ärendegrupper:

- igångsättningstillstånd av investeringar i byggnader och anläggningar
- extern förhyrning av lokaler/fastigheter för kommunens behov
- ändring av bilagorna till lokala allmänna ordningsföreskrifter
- avtal med andra aktörer för att höja eller bibehålla kapacitet inom reservkraft, lagerhållning och distribution av reservlivsmedel och reservdrivmedel samt material för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning, kris eller krig.

2.6 Individ- och familjenämnden

Sammansättning

Individ- och familjenämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Individ- och familjenämndens presidium består av ordförande samt vice ordförande.

Utskott

Nämnden har ett arbetsutskott bestående av 5 ledamöter och 5 ersättare samt ett individ- och familjeutskott bestående av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Individ- och familjenämndens grunduppdrag

Individ- och familjenämndens grunduppdrag är att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialtjänsten arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor.

Grunduppdraget omfattar att:

- ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna
- ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning
- ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd
- tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor
- tillhandahålla familjerådgivning
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och under vistelsetid på daglig verksamhet

Individ- och familjenämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Individ- och familjenämndens övergripande ansvar för alla åldrar:

Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten och de uppgifter som i övrig lag åläggs kommunens socialnämnd, förutom de områden som annan nämnd eller styrelse ansvarar för. Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med den lagstiftning som reglerar vård och omsorg.

Nämnden fullgör de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Socialtjänstlagen (2025:400) genom att ha det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Särskilda bestämmelser finns gällande barn och unga, personer med missbruk, brottsoffer, och våldsutsatta personer.

Individ- och familjenämnden har i uppgift att för äldrenämnden utföra insatsen boendestöd för personer över 65 år.

Nämnden fullgör de uppgifter som en kommun respektive socialnämnd ansvarar för enligt:

- Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

- Lag (1988:870) om vård av missbrukare.
- Lagar och förordningar gällande mottagande av ensamkommande flyktingbarn.
- Ärvdabalkens (1958:637) bestämmelser om dödsboanmälan.
- Anordna gravsättning enligt 5 kap 2§ begravningslag (1990:1144)

Individ- och familjenämndens ansvar för personer under 65 år:

För personer under 65 år fullgör nämnden de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Socialtjänstlagens (2025:400) särskilda bestämmelser för personer med funktionshinder samt personer som vårdar eller stödjer närstående.

Nämnden fullgör de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30):

- i kommunens särskilda boenden för personer med funktionshinder, samt
- till personer under vistelsetid på daglig verksamhet.

Nämnden ansvarar för de uppgifter som en patientnämnd åläggs enligt lag om stöd vid klagomål vid hälso- och sjukvården (2017:372).

Nämnden har rätt att lämna stöd till boende och lämna kompensation till enskilda inom socialtjänsten enligt lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Nämnden ansvarar för samordning av Umeå kommuns rådgivande organ för samverkan enligt LSS.

Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ansvarar för:

- beslut om utdelning av medel från stiftelsen Biståndsfonden,
- bidragsgivning till vissa ideella och idéburna organisationer som gör insatser inom det sociala området.

2.7 Äldrenämnden

Sammansättning

Äldrenämnden (ÄN) består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Nämndens presidium består av ordförande, vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Äldrenämndens grunduppdrag

Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem. Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning.

Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde.

Äldrenämndens ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.

Äldrenämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Nämnden ansvarar för de uppgifter som åläggs kommunens socialnämnd enligt Socialtjänstlagens (2025:400) särskilda bestämmelser för olika grupper rörande äldre människor, människor med funktionshinder samt personer som vårdar eller stödjer närstående inom dessa målgrupper. Nämndens ansvar gäller för personer 65 år och äldre.

- Nämnden ansvarar för ledningen och verkställigheten av den kommunala hälso- och sjukvården för nämndens målgrupper som kommunen enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) är skyldig att erbjuda. Ansvaret omfattar även hemsjukvård för personer 18 år och äldre till följd av avtalet om övertagande av hälso- och sjukvård i ordinärt boende mellan Västerbottens läns landsting och kommunerna i Västerbotten.
- Nämnden ansvarar för de uppgifter som en patientnämnd åläggs enligt lag om stöd vid klagomål vid hälso- och sjukvården (2017:372).
- Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med den lagstiftning som reglerar vård och omsorg.
- Nämnden ansvarar för samordning av Umeå kommuns pensionärsråd
- Nämnden ansvarar för de uppgifter som åligger kommunen enligt Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, gällande servicetjänster till äldre.
- Nämnden har i uppgift att för individ och familjenämnden utföra insatsen hemtjänst för personer under 65 år.

Delegering från kommunfullmäktige

- Beslut om utdelning av medel från Stiftelsen Blomsterfonden.

2.8 För- och grundskolenämnden

Sammansättning

För- och grundskolenämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Nämndens presidium består av ordförande, vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Utskott

Nämnden har ett arbetsutskott bestående av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Grunduppdrag

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla barn folkbokförda i kommunen har tillgång till förskola och pedagogisk omsorg samt skolgång i kommunens egna eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunal förskola inklusive förskolor på minoritetsspråk, pedagogisk omsorg i form av dagbarnvårdare och nattisverksamhet, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem.

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och till fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor. Vidare har nämnden ansvar för skolpliktsbevakning och samverkan med fristående verksamheter i egenskap av hemkommun, samt att bevilja tillstånd och genomföra tillsyn av fristående förskoleverksamheter eller pedagogisk omsorg.

Nämnden ska säkerställa att den kommunala utbildningen utgår från grundläggande demokratiska värderingar och alla barn och elevers lika värde.

För- och grundskolenämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

För- och grundskolenämnden ansvarar för de åligganden som åvilar kommunen enligt skollagen och annan lagstiftning som rör nämndens område och inte ska fullgöras av annan.

Nämnden ska verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas i nämndens verksamheter. Nämnden ansvarar exempelvis för att det finns skolbibliotek, elevhälsa, studie- och yrkesvägledning samt modersmålsundervisning i nämndens verksamheter.

Vidare ansvarar nämnden för myndighetsutövning enligt skollagen, för både kommunala och fristående verksamheter, exempelvis gällande skolskjuts samt interkommunala frågor. Nämnden svarar för ledning, samordning och utveckling av det kommunala skolväsendet.

Nämnden ska

- Ansvara för arbetsmiljön för de barn och elever som finns i nämndens verksamhet
- Samverka med Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden för lärande och utveckling av barn och ungdomar i ett kommunalt helhetsperspektiv.
- Samordna kommunens kvalitetsredovisning för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem.
- Svara för en god samverkan med barn, elever, föräldrar och adekvata organisationer/föreningar.

- Utredda ansökan om tillstånd för fristående huvudmän att bedriva förskoleverksamhet eller enskild pedagogisk omsorg, genomföra en ägar- och ledningsprövning samt prövning av ek. förutsättningar.
- Genomföra regelbunden tillsyn av sådan fristående verksamhet som beviljats godkännande enligt ovan.
- Samverka med Umeå universitet och övriga högskoleutbildningar i Umeå.
- Besluta om utdelning av medel från Stiftelsen stipendiefonden för Umeå kommuns grundskola.

2.9 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Sammansättning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Nämndens presidium består av ordförande, vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Utskott

Nämnden har ett arbetsutskott bestående av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Grunduppdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar övergripande för ledning, samordning och utveckling av nämndens ansvarsområden; gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskoleutbildning som kommunen anordnar samt arbetsmarknadsinsatser och integration.

Nämnden ska säkerställa att dess verksamheter ger elever, studerande och deltagare grund för fortsatta studier, yrkesverksamhet, samt ett resursmässigt oberoende aktivt deltagande i samhället i övrigt.

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla ungdomar boende i kommunen har tillgång till gymnasieskola i kommunens egna verksamheter eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, anpassad gymnasieskola, Elitidrottsgymnasium (NIU- och RIG) och Riksgymnasium för rörelsehindrade (RH-gymnasium).

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor, samt svara för insyn och samråd gällande fristående gymnasieskolor.

Nämnden har ett samlat ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret, kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, på gymnasienivå, som anpassad utbildning, yrkesinriktad vuxenutbildning (Yrkesvux), lärlingsutbildning inom komvux (Lärlingsvux) och svenska för invandrare (sfi) samt yrkeshögskoleutbildningar som kommunen anordnar.

Vidare svarar nämnden för att tillhandahålla arbetsrehabiliterande åtgärder samt mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen och ska verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning samt undervisning i svenska för invandrare. Nämnden ansvarar även för att följa annan lagstiftning som berör verksamheterna.

Vidare ska gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden:

- ansvara för arbetsmiljön för de elever, studerande och deltagare som finns i nämndens verksamhet.

- ansvara för bestämmelserna kring elevresor, interkommunala skolfrågor och modersmålsundervisning.
- samverka med för- och grundskolenämnden för lärande och utveckling av barn och ungdomar i ett kommunalt helhetsperspektiv.
- leda, utveckla, stärka och följa upp strategiska satsningar inom yrkesinriktad vuxenutbildning (Yrkesvux), lärlingsutbildning inom komvux (Lärlingsvux), samt yrkeshögskoleutbildningar som kommunen anordnar i nära samarbete med näringslivet för att möta kompetensförsörjningsbehov.
- samverka med universitet och andra utbildningsanordnare.
- ansvara för planering och dimensionering av gymnasie- och kommunala vuxenutbildningar inom respektive samverkansområde.
- samverka och samordna arbetsmarknadsåtgärder som främjar sysselsättning, kompetenshöjning, integration och arbetsrehabilitering i samarbete med arbetsförmedling, näringsliv, offentliga arbetsgivare samt andra adekvata myndigheter, organisationer och föreningar.
- samverka genom Samordningsförbundet kring målgruppen med sammansatta behov och lång tid i arbetslöshet utifrån att insatserna mellan aktörerna behöver samordnas.
- finansiellt samordna verksamhet inom ramen för samordningsförbundet.
- vidare svara för den kommunala mottagningen av vissa nyanlända invandrare för bosättning och ansvara för vissa nyanländas etablering på arbetsmarknaden.
- ansvara för att anordna feriearbete samt i samarbete med de kommunala gymnasieskolorna ferieskola, för ungdomar som fyller 17 år aktuellt år.
- ansvara för anskaffning av praktik- och arbetsträningsplatser för personer som av olika skäl står utanför reguljär arbetsmarknad.
- samordna kommunens kvalitetsredovisning för kommunala gymnasieskolor, vuxenutbildning samt arbetsmarknad och integration.

2.10 Kulturnämnden

Sammansättning

Kulturnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Nämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

Grunduppdrag

Kulturnämnden svarar för folkbibliotek, Skolbiblioteksservice, konstverksamhet, kulturskola, kvinnohistoriskt museum, kultur i skolan, kultur för seniorer, arrangemang i Väven och kommungemensamma arrangemang samt den kommungemensamma konstsamlingen.

Utöver detta svarar Kulturnämnden för Sveriges Depåbibliotek och lånecentral samt stöd till kulturföreningar, kulturfestivaler och studieförbund. Kulturnämnden fördelar stipendier och annat stöd till kulturutövare samt till samlingslokaler.

Kulturnämnden ska medverka i kommunens arbete med stadsmiljö- och bevarandefrågor och i kommunövergripande kulturfrågor som handläggs av andra nämnder och styrelser.

Kulturnämnden ska inom sitt ansvarsområde stödja och främja yttrandefriheten, möjliggöra konstnärliga upplevelser, stödja skapande verksamhet, samarbeta och samråda med samhällsorgan, föreningar, intresseorganisationer, övriga tillskyndare inom verksamhetsområdet samt stödja och främja internationellt kulturutbyte.

Nämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Kulturnämnden svarar för den politiska styrningen av kommunens verksamheter såsom folkbibliotek, Skolbiblioteksservice, konstverksamhet, kulturskola, kvinnohistoriskt museum, kultur i skolan, kultur för seniorer, arrangemang i Väven och kommungemensamma arrangemang.

Utöver detta har kulturnämnden även ett ansvar för Sveriges depåbibliotek och lånecentral samt stöd till kulturföreningar, kulturfestivaler och studieförbund. Kulturnämnden fördelar stipendier och annat stöd till kulturutövare samt till samlingslokaler.

Kulturnämnden svarar för de uppgifter som åligger kommunen i enlighet med Bibliotekslag (2013:801) samt Museilag (2017:563).

Kulturnämnden ska inom ansvarsområdet:

- medverka i kommunens arbete med stadsmiljö- och bevarandefrågor.
- inom sitt ansvarsområde stödja och främja yttrandefriheten,
- medverka i kommunövergripande kulturfrågor som handläggs av andra nämnder och styrelser,
- inom sitt ansvarsområde stödja och främja amatör- och annan skapande verksamhet,
- inom sitt ansvarsområde ge möjlighet till konstnärliga upplevelser,
- stödja och främja internationellt utbyte inom kulturområdet,
- samarbeta och samråda med samhällsorgan, föreningar, intresseorganisationer, övriga tillskyndare inom verksamhetsområdet

2.11 Fritidsnämnden

Sammansättning

Fritidsnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Nämndens presidium består av ordförande samt vice ordförande.

Fritidsnämndens grunduppdrag

Fritidsnämnden ansvarar för att erbjuda Umeås invånare ett rikt, jämlikt, jämställt och hållbart fritidsutbud, där barn och ungas delaktighet och möjlighet till utveckling har en särställning. Nämnden erbjuder fritidsaktiviteter och inkluderande mötesplatser, för unga liksom för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning.

Nämnden har det samlade ansvaret för handläggning av kommunens föreningsbidrag, samt ett särskilt uppdrag att stödja föreningslivet och främja det ideella engagemanget.

Nämnden ansvarar för skötsel och uthyrning av idrotts- och fritidsanläggningar, både för elit- och breddidrott. I uppdraget ingår även skötsel av friluftsområden samt fiskefrämjande åtgärder. Nämnden har i uppdrag att erbjuda Umeås invånare badupplevelser, friskvård samt ansvara för simundervisning för samtliga grundskoleelever.

Nämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Utöver sitt grunduppdrag har nämnden följande särskilda ansvarsområden:

- Fritidsnämnden har ett ansvar inom följande politikområden, idrottspolitiken, ungdomspolitiken, folkhälsopolitiken, friluftslivspolitik och politiken för det civila samhället
- Aktivt delta i planering och utveckling av attraktiva livsmiljöer
- Korttidsuthyrning av hela kommunens skol- och idrottslokaler för föreningsverksamhet
- Långtidsuthyrning av lokaler för föreningsverksamhet
- Kommunens skyldigheter enligt spellagen
- Kommunens ansvar avseende bygdemedel
- Samordning och bidragshandläggning till föreningslivet, även för andra nämnders räkning
- Ansvar för småbåtshamnar och anläggningar för fritidsbåtar samt för vissa farleder för fritidsbåtar.
- Samverka och/eller samordna arrangemang
- Delar ut stipendier för värdefulla insatser inom idrotts- och föreningsliv.

Delegering från kommunfullmäktige

Fritidsnämnden beslutar i följande grupper av ärenden:

- bidrag till föreningar och organisationer i enlighet med de regler fullmäktige fastställt

- mindre justeringar av regler för Umeå kommuns stöd till föreningslivet
- regler för tillfälliga bidrag till föreningslivet
- lotteritillstånd
- fritidsnämnden ansvarar för rätten till namnen på de idrottsanläggningar/arenor som ägs av Umeå kommun samt möjligheten att överlåta denna rättighet för ett särskilt objekt under en tidsbegränsad period.
- mindre justeringar av taxor och avgifter i kommunala idrotts-, fritids- och badanläggningar
- beslut om särskilda överenskommelser utöver fastställd prislista i samband med uthyrning av lokaler och anläggningar

2.12 Valnämnden

Sammansättning

Valnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare. Nämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

Nämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallagen (2005:837), folkomröstningslagen (1979:369) samt lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar.

Nämnden ansvarar för att det finns lämpliga vallokaler.

Nämnden ansvarar för översyn av kommunens indelning i valdistrikt och bereder ärenden om fullmäktiges förslag till ändringar i valdistriktsindelningen.

Delegering från kommunfullmäktige

Valnämnden ska besluta i följande ärenden:

- förhyrning av vallokaler,

2.13 Personalnämnden

Sammansättning

Personalnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare. Nämndens presidium består av ordförande och vice ordförande.

Personalnämndens grunduppdrag

Nämnden är kommunens samordnande nämnd för personalstrategiska frågor.

Nämnden samordnar och verkar för att Umeå kommun har en enhetlig och sammanhållen personalpolitik samt följer upp och rapporterar utveckling och ställning i personalpolitiska frågor till kommunfullmäktige och nämnderna

Nämnden ska:

- med uppmärksamhet följa och bevaka personalpolitiska frågor som är av intresse och vikt för kommunen och dess nämnder
- verka för samordning och utveckling i personalpolitiska frågor, samt däri ge råd och bistånd till övriga nämnder
- personalnämnden verkar för och följer upp parternas lokala samverkansavtal.
- svara för en enhetlig och sammanhållen lönepolitik
- samordna det systematiska arbetsmiljöarbetet och se till att verksamheten drivs enligt arbetsmiljölagen och dess föreskrifter samt kommunens arbetsmiljöpolicy
- samordna kommunens övergripande kompetensförsörjningsarbete och verka för
- mångfald och inkludering i organisationen och bland kommunens anställda
- samordna genomförande och uppföljning av kommunfullmäktiges personalpolitiska
- mål och uppdrag
- svara för beredning av personalpolitiska frågor inför hantering i kommunstyrelse och kommunfullmäktige

3.0 Revideringar

Datum och §	Eget diarienummer	Version
2026-03-30		1.3.2
2025-12-15 §282	KS-2025/00976	1.3.1
2025-10-27 § 205	KS-2024/00830	1.3.0
2025-08-25 §155	KS-2024/01110	1.2.2
2025-04-28 §82	KS-2025/00304	1.2.1
2025-03-28 §63		1.2.0
2024-06-17 §89	KS-2023/00651	1.1.1
2024-06-17 §92		1.1.0
2024-02-26 §35	KS-2023/00267	1.0.1
2023-10-30 §184	KS-2023/00699	1.0.1
2023-11-27 §228	KS-2023/00368	1.0.1
2023-12-18 §257		1.0
2023-04-24 §70	KS-2023/00241	1.0
2023-06-19, § 107		
2022-11-28, § 199		
2022-06-20, § 125		
2020-03-30, § 58		
2018-11-26		
2018-01-29		
2017-11-27		
2014-11-24, § 150		

§ 115

Ärendenr: 2025-4716

Revidering av Miljö- och hälsoskyddsnämndens reglemente

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden förslår att kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat reglemente för Miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Nuvarande nämndsreglemente har ett behov av uppdatering utifrån ändrad lagstiftning och förändrade begrepp.

Det föreslås att samtliga hänvisningar till vilket SFS-nummer respektive lag har tas bort. Detta för att förenkla vid en uppdatering av en lag som får nytt SFS-nummer, men behåller samma namnomenklatur.

Ett antal textförändringar görs utifrån ordabetydelse.

- Begreppet serveringstillstånd byts ut mot alkohollagens område, för att även omfatta gårdsförsäljning.
- Begreppet skuldsatta personer har bytts ut med budget- och skuldrådgivning.

Ett antal punkter har tillkommit utifrån nytt ansvarområde och ny lagstiftning.

- Plan och bygglagen utifrån ett övertagande från byggnadsnämnden gällande hantering av marklov i samband med tillståndsgivning av små avlopp.
- Energieffektiviseringsdirektivet. Nytt direktiv som ska vara implementerad, i svenska lagstiftning, senast 1 oktober 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-09-01

Bilaga 1 – Reviderat reglemente för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef

Nils Gilenstam, Enhetschef Miljöskydd

Caroline Lindh, Enhetschef Miljöutveckling

Petra Thilman, Enhetschef Livsmedel, Serveringstillstånd och Privatekonomi

Angelica Frykholm, Enhetschef Små avlopp

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Bilaga

Bilaga 1 – Reviderat reglemente för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Bilaga 1. Reviderat reglemente för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Sammansättning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Miljö- och hälsoskyddsnämnden presidium består av ordförande samt vice ordförande

Miljö- och hälsoskyddsnämndens grunduppdrag

I miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, alkohollagens område, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård samt utgör ett kompetensstöd i miljöfrågor vid översikts- och detaljplanering. Nämnden medverkar till en ökning av allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion. Nämnden ansvarar även för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens förvaltare i enlighet med föräldrabalken.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fullgör kommunens uppgifter:

- inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt de övriga uppgifter som enligt miljöbalken och annan lagstiftning ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet,
- enligt livsmedelslagen,
- enligt alkohollagen,
- enligt lag om tobak och liknande produkter,
- enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter,
- enligt lagen om foder och animaliska biprodukter,

- enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel,
- enligt lagen om sprängämnesprekursorer,
- enligt socialtjänstlagen avseende budget- och skuldrådgivning,
- enligt 7 kap miljöbalken gällande ansvar för tillsyn och dispenser från förbud där kommunen har rätt att fatta beslut, med undantag av dispenser i detaljplan, bygglov och lokaliseringsprövningar som beslutas av byggnadsnämnden,
- enligt strålskyddslagen,
- enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa avseende saneringsintyg.
- enligt lag om åtgärder mot förorening från fartyg
- enligt plan- och bygglagen
- enligt energieffektiviseringsdirektivet

Till nämndens uppgifter hör även:

- att medverka till att allmänhetens medvetenhet om miljö- och hälsoskyddsfrågor samt naturvård ska ökas
- att erbjuda rådgivning i privatekonomiska och konsumenträttsliga frågor
- att erbjuda rådgivning om energi- och klimatfrågor till privatpersoner, företag och organisationer
- att bidra med expertstöd inom miljö- och naturvärden i planprocessen
- att genomföra miljöövervakning av luft, vatten, buller och natur.

Nämnden svarar vidare för kommunens förvaltare som fullgör uppgifter enligt föräldrabalken.

Delegering från kommunfullmäktige

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska besluta i följande grupper av ärenden:

- avgöra i vilken omfattning tillsynsansvar enligt miljöbalken ska övertas från länsstyrelsen,
- enligt miljöbalken pröva frågor om bortforsling genom kommunens försorg av annat avfall än hushållsavfall samt enligt avfallsförordningen och de lokala föreskrifterna om avfallshantering medge dispens från att forsla bort sådant avfall.

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2026-01-29

§ 4

Diarienum: TN-2026/00027

Förslag på reviderat Grunduppdrag Tekniska nämnden

Beslut

Tekniska nämnden beslutar

att föreslå Kommunfullmäktige att fastställa grunduppdraget för Tekniska nämnden enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden har under året, från Kommunfullmäktige, fått ett utökat uppdrag gällande beredskapsarbete. Detta framgår inte i nuvarande lydelse, varpå en revidering föreslås.

Nedan markerat i rött är den revidering som föreslås. I övrigt har en del redaktionella ändringar gjorts där onödiga utfyllnadsord tagits bort.

Reviderat förslag

Tekniska nämnden har ansvar för kommunens anläggningar, infrastruktur och allmänna platser såsom fastigheter, gator, vägar, parker och närskogar. Uppdraget innefattar att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, kommunens IT- och kommunikationssystem **och ID-nyckelorganisation** samt Umeå kommuns fastigheter- både avseende verksamhetslokaler och boenden för sociala behov. Nämnden ska tillhandahålla färdtjänst, uppfylla kommunens uppgifter avseende trafikfrågor samt tillhandahålla intern service inom måltider och lokalvård.

Nämnden har ansvar för att samordna Umeå kommuns fordonsanskaffning samt att leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation.

Tekniska nämnden ansvarar för uppbyggnad, drift och förvaltning av kommunens fast installerade och mobila reservkraftslösningar. Nämnden ansvarar vidare för lagerhållning, tillagning och distribution av reservlivsmedel, lagerhållning och distribution av reservdrivmedel samt

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2026-01-29

lagerhållning och distribution av förbrukningsmaterial och reservdelar för att säkerställa försörjningen till prioriterad samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning, kris eller krig.

Nämnden ansvarar för kommunens dagvattenhantering. Nämndens uppdrag innefattar även att svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Digital omställning och IT, Fastighet, Gator och parker, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Beslutsunderlag

Checklista för handläggning av ärenden inför politiska beslut är inte tillämplig.

Beredningsansvariga

Annika Kjellsson Lind
Karin Isaksson

Beslutet ska skickas till

KSdiarium
Dan Gideonsson

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

§ 172

Diarienumr.: ÄN-2024/00174

Organisation kring hemtjänst Umeå kommun

Beslut

Äldrenämnden beslutar att verkställighet av insatsen hemtjänst för vuxna görs inom äldre- och familjenämnden och att reglementet revideras i enlighet med denna förändring.

Förvaltningen ska återkomma under hösten 2026 avseende ställningstagande myndighetsutövning av insatserna hemtjänst och boendestöd.

Ärendebeskrivning

På uppdrag av äldre- och familjenämnden och individ- och familjenämnden i Umeå kommun genomfördes 2024 en utredning för att bedöma om det vore gynnsamt ur ett brukar-, personal-, och ekonomiskt perspektiv med en övergång av den kommunala hemtjänsten för personer under 65 år från individ- och familjenämnden till äldre- och familjenämndens verksamhet. Utredningen behandlades i nämnderna i oktober 2024.

Beslutet blev att förvaltningarna skulle återkomma till nämnderna för nytt ställningstagande avseende övertagande av verkställighet av hemtjänst i slutet av 2025 när insatsen boendestöd implementerats.

En uppföljning har nu genomförts och redovisas till nämnden.

Beslutsunderlag

Uppföljning organisation av hemtjänst Umeå Kommun

Utredning avseende organisation kring insats hemtjänst enligt SoL Umeå kommun – myndighetsutövning samt verkställighet kommunal utförare (2024)

Beredningsansvariga

Kristina Larsson, processledare

Anna Karlander, kanslichef

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2025-12-18

Beslutet ska skickas till

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör

Karolina Lundqvist, socialdirektör

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2026-01-29

§ 13

Diarienumr.: ÄN-2022/00062

Revidering av äldre- och familjenämndens reglemente

Beslut

Äldre- och familjenämnden föreslår till kommunfullmäktige att genom justeringar i nämndens reglemente och grunduppdrag

- tydliggöra att äldre- och familjenämnden har i uppgift att för individ- och familjenämnden utföra insatsen hemtjänst för personer under 65 år
- tydliggöra äldre- och familjenämndens ansvar för den avtalade hemsjukvården för personer 18 år och uppåt.

Ärendebeskrivning

Vid äldre- och familjenämndens sammanträde 2025-12-18 samt Individ – och familjenämndens sammanträde 2025-12-17 beslutades att verkställighet av insatsen hemtjänst för personer över 18 år ska utföras inom äldre- och familjenämnden, och att föreslå kommunfullmäktige att reglementet revideras i enlighet med detta beslut.

Ett tydliggörande föreslås också avseende äldre- och familjenämndens ansvar för den avtalade hemsjukvården i sin helhet för att stämma överens med hur verksamheten bedrivs idag och har gjort sedan hemsjukvården övertogs 2013. Det innebär en justering avseende ålder i nämndens grunduppdrag i den delen

Beslutsunderlag

Förslag till revidering av äldre- och familjenämndens reglemente och grunduppdrag (2025-12-30)

Uppföljning av organisation av hemtjänst kommunal utförare
Protokollsutdrag äldre- och familjenämnden 2025-12-18 § 172

Beredningsansvariga

Anna Karlander
Kristina Larsson
Petra Nylander
Maria Sydlén

Umeå kommun
Äldreämnden

Protokollsutdrag
2026-01-29

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Förslag revidering av reglemente för äldrenämnden

Förslag revidering av reglemente för äldrenämnden	
Dokumentansvarig: Anna Karlander, kanslichef	Beslutsdatum: 2026-01-29
Beslutad av: Äldrenämnden	DNR: 2022/00062

Bakgrund

Hemtjänst för vuxna

Vid äldrenämndens sammanträde 2025-12-18 och individ – och familjenämndens sammanträde 2025-12-17 beslutades att verkställighet av insatsen hemtjänst för personer över 18 år ska utföras inom äldrenämnden, och att föreslå att reglementet revideras i enlighet med detta beslut. Beslutet har föregåtts av en utredning avseende hemtjänstens hemvist 2024 samt en uppföljning 2025.

Det föreslagna tillägget anger att äldrenämnden, förutom att utföra insatsen hemtjänst för personer 65 år och äldre, också har i uppgift att för individ- och familjenämnden utföra insatsen hemtjänst för personer över 18 år.

Tilläggas kan också att individ – och familjenämnden föreslås få i uppgift att utföra insatsen boendestöd för äldrenämndens räkning vilket är ett tydliggörande av hur det fungerat i praktiken sedan denna insats infördes.

Respektive nämnd har kvarvarande ansvar för utredning, beslut och uppföljning av beslut för personer över 65 år (äldrenämnden) och under 65 år (individ – och familjenämnden) för insatserna hemtjänst och boendestöd.

Hälsa – och sjukvård i hemmet (hemsjukvård)

En revidering föreslås också avseende äldrenämndens ansvar för den kommunala hemsjukvården. I samband med att ansvaret för att utföra den avtalade hemsjukvården övergick till kommunerna (1 januari 2013) gjordes en skatteväxling till dåvarande socialnämnden i Umeå kommun. Hemsjukvården i Umeå kommun organiserades inom äldreomsorgen som också var den verksamhet som tilldelades de resurser som följde med övergången.

År 2014 beslutades om en ny nämndsorganisation där socialnämnden kom att ersättas av två nya nämnder; individ- och familjenämnden samt äldrenämnden. I samband med att nämnderna inrättades fick vardera nämnd ansvar för att utöva ledning av den kommunala hälso- och sjukvården som nämnderna enligt lag är skyldiga att erbjuda sina respektive målgrupper. I den nya nämndsorganisation har äldrenämnden fortsatt att utföra hemsjukvården, även för de individer som är 18–64 år. Individ- och familjenämnden har således aldrig varit utförare av hemsjukvård. Det är oklart varför ansvaret för hemsjukvård överfördes till individ- och familjenämnden i samband med att socialnämnden delades, då någon omfördelning av resurser aldrig har

aktualiserats. Enligt nu gällande reglemente har både individ- och familjenämnden och äldrenämnden ett ansvar för den avtalade hemsjukvården trots att den resurstilldelning som gjordes i samband med skatteväxlingen 2013 inte har delats. Inte heller framgår av reglementet att kommunfullmäktige i frågan för den avtalade hemsjukvården avsett att inrätta en beställar-utförarorganisation. Att individ- och familjenämnden genom reglemente tillskrivits ansvar för den avtalade hemsjukvård synes vara ett förbiseende fel som uppstått vid revidering av reglemente i samband den förändrade nämndsorganisation som genomfördes.

Syftet med nu förestående revidering är således är att uppdatera reglementet i enlighet med hur den avtalade hemsjukvården i praktiken har bedrivits sedan den övergick till kommunens ansvar år 2013. Behovet av att klargöra ansvarsfördelningen har uppkommit genom att individ- och familjenämnden under de senaste åren utvecklat uppföljningen av sitt grunduppdrag.

Någon risk – och konsekvensanalys ur verksamhetsperspektiv samt arbetsmiljöperspektiv har inte gjorts utifrån att förändringen inte synes medföra några verksamhetsmässiga eller ekonomiska konsekvenser, utan blir en harmonisering av hur verksamheten bedrivs.

Revideringen avser enbart ansvarsfördelningen för den avtalade hemsjukvården i Umeå kommun. Ansvar för andra befintliga uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen för respektive nämnds målgrupper berörs inte.

Slutligen tas hänvisning till 5 kapitlet i socialtjänstlagen bort då det är felaktigt. Kapitel 5 avser verksamhetens kvalitet, ej ansvar för olika grupper.

Föreslagna revideringar

Äldrenämndens grunduppdrag	Äldrenämndens grunduppdrag, reviderat
Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem för personer 65 år och äldre. Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning. Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den	Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg, samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem för personer 65 år och äldre . Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning. Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information

enskilde. Äldrenämnden ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.	kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde. Äldrenämnden ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.
Äldrenämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter Nämnden ansvarar för de uppgifter som åläggs kommunens socialnämnd enligt Socialtjänstlagens (2025:400) särskilda bestämmelser för olika grupper enligt 5 kapitlet rörande äldre människor, människor med funktionshinder samt personer som vårdar eller stödjer närstående inom dessa målgrupper. Nämndens ansvar gäller för personer 65 år och äldre.	Äldrenämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter Nämnden ansvarar för de uppgifter som åläggs kommunens socialnämnd enligt Socialtjänstlagens (2025:400) särskilda bestämmelser för olika grupper enligt 5 kapitlet rörande äldre människor, människor med funktionshinder samt personer som vårdar eller stödjer närstående inom dessa målgrupper. Nämndens ansvar gäller för personer 65 år och äldre.
Nämnden ansvarar för de uppgifter som åläggs kommunen som huvudman enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) rörande personer inom särskilt boende för äldre samt personer som bor i ordinärt boende (hemsjukvård). Nämndens ansvar gäller för personer 65 år och äldre.	Nämnden ansvarar för de uppgifter som åläggs kommunen som huvudman enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) rörande personer inom särskilt boende för äldre samt personer som bor i ordinärt boende (hemsjukvård). Nämndens ansvar gäller för personer 65 år och äldre. Nämnden ansvarar för ledningen och verkställigheten av den kommunala

	hälso- och sjukvården för nämndens målgrupper som kommunen enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) är skyldig att erbjuda. Ansvaret omfattar även hemsjukvård för personer 18 och äldre till följd av avtalet om övertagande av hälso- och sjukvård i ordinärt boende mellan Västerbottens läns landsting och kommunerna i Västerbottens län.
Nämnden ansvarar för de uppgifter som en patientnämnd åläggs enligt lag om stöd vid klagomål vid hälso- och sjukvården (2017:372)	Oförändrat Nämnden ansvarar för de uppgifter som en patientnämnd åläggs enligt lag om stöd vid klagomål vid hälso- och sjukvården (2017:372)
Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med den lagstiftning som reglerar vård och omsorg	Oförändrat Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med den lagstiftning som reglerar vård och omsorg
Nämnden ansvarar för samordning av Umeå kommuns pensionärsråd	Oförändrat Nämnden ansvarar för samordning av Umeå kommuns pensionärsråd
Nämnden ansvarar för de uppgifter som åligger kommunen enligt Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, gällande servicetjänster till äldre.	Oförändrat Nämnden ansvarar för de uppgifter som åligger kommunen enligt Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter, gällande servicetjänster till äldre.
	Nytt Nämnden har i uppgift att för individ-och familjenämnden utföra insatsen hemtjänst för personer under 65 år.

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2026-01-28

§ 5

Diariennr: IFN-2022/00068

Revidering av reglemente 2023 - 2026 för individ- och familjenämnden

Beslut

Individ- och familjenämnden föreslår till kommunfullmäktige att:

- tydliggöra att individ- och familjenämnden har i uppgift att för äldrenämnden utföra insatsen boendestöd för personer över 65 år, genom justering i reglemente
- ta bort ansvaret för den avtalade hemsjukvården från individ- och familjenämnden, genom justering i reglemente och grunduppdrag

Ärendebeskrivning

Hemtjänst och boendestöd

Vid individ- och familjenämndens sammanträde 2025-12-17 och äldrenämndens sammanträde 2025-12-18 beslutades det att verkställighet av insatsen hemtjänst för personer över 18 år ska utföras inom äldrenämnden, och att föreslå att reglementet revideras i enlighet med detta beslut.

Underlag för beslutet finns i ärende *Organisation kring hemtjänst Umeå kommun* (IFN-2024/00228). Beslutet innebär ingen justering av individ- och familjenämndens reglemente, däremot föreslås att äldrenämndens reglemente revideras. Den föreslagna revideringen tydliggör att äldrenämnden har i uppgift att för individ- och familjenämnden utföra insatsen hemtjänst för personer över 18 år. Individ- och familjenämnden ställer sig bakom detta förslag till revidering.

I samband med detta uppmärksammas också att insatsen boendestöd för personer i alla åldrar verkställs av Individ- och familjenämnden, vilket behandlats i ärende *Införande av boendestöd i Umeå kommun* (IFN-2023/00213). Individ- och familjenämnden föreslår att det i reglementet tydliggörs att nämnden har i uppgift att för äldrenämnden utföra insatsen boendestöd för personer över 65 år.

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag2026-01-28

Avtalad hemsjukvård

En justering avseende ansvaret för den avtalade hemsjukvården föreslås. I samband med att ansvaret för att utföra den avtalade hemsjukvården övergick till kommunerna (1 januari 2013) gjordes en skatteväxling till dåvarande socialnämnden i Umeå kommun. Hemsjukvården i Umeå kommun organiserades inom äldreomsorgen, som också var den verksamhet som tilldelades de resurser som följde med övergången.

År 2014 beslutades om en ny nämndsorganisation där socialnämnden kom att ersättas av två nya nämnder; individ- och familjenämnden samt äldre- och familjenämnden. I samband med att nämnderna inrättades fick vardera nämnd ansvar för att utöva ledning av den kommunala hälso- och sjukvården som nämnderna enligt lag är skyldiga att erbjuda sina respektive målgrupper. Även ansvar för avtalad hemsjukvård tillskrevs respektive nämnd när reglementena skrevs.

Syftet med att justera ansvarsfördelningen är att uppdatera reglemente och grunduppdrag i enlighet med hur den avtalade hemsjukvården i praktiken har bedrivits sedan den övergick till kommunens ansvar år 2013. Behovet av att klargöra ansvarsfördelningen har uppkommit genom att individ- och familjenämnden under de senaste åren utvecklat uppföljningen av sitt grunduppdrag.

Arbetsutskottets beslutsordning

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Förslag på revidering i reglemente och grunduppdrag för individ- och familjenämnden (2025-12-18)
- Uppföljning organisation av hemtjänst, kommunal utförare IFN-2024/00228-7
- Protokollsutdrag individ- och familjenämnden § 275 IFN-2024/00228-9

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2026-01-28

-
- Införande av sammanhållet boendestöd i Umeå kommun
IFN-2023/00213-2
 - Protokollsutdrag individ- och familjenämnden § 128
IFN-2023/00213-5
 - Underlag gällande ansvar för den avtalade hemsjukvården i Umeå kommun (2025-12-17)

Beredningsansvariga

Maria Sydlén, jurist

Petra Nylander, processledare

Kristina Larsson, processledare

Anna Karlander, kanslichef ÄO

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Uppföljning organisation av hemtjänst, kommunal utförare

Innehåll

Uppföljning organisation av hemtjänst, kommunal utförare	1
Innehåll	2
Inledning.....	3
Bakgrund	3
Verkställighet.....	3
Ekonomi.....	4
Förändrad upphandlingsform av hemtjänst	4
Verksamheternas bedömning	4
Reglementet	5

Inledning

Bakgrund

På uppdrag av äldrenämnden och individ- och familjenämnden i Umeå kommun genomfördes 2024 en utredning för att bedöma om det vore gynnsamt ur ett brukar-, personal-, och ekonomiskt perspektiv med en övergång av den kommunala hemtjänsten för personer under 65 år från individ- och familjenämnden till äldrenämndens verksamhet. Utredningen behandlades i nämnderna i oktober 2024.

Sammanfattningsvis gjordes bedömningen att det då inte var gynnsamt att äldrenämnden tar över all hemtjänst, vare sig myndighetsutövning eller verkställighet utifrån de perspektiv som utredningen tittat på. Bedömningen var att insatsen boendestöd, som infördes i oktober 2024 skulle vara implementerad innan någon eventuell förändring genomförs avseende verkställighet. Detta för att få en bild över hur många personer under 65 år som efter införandet av boendestöd kvarstår med insatsen hemtjänst så att mottagande verksamhet kan bedöma behov av bemanning, kompetens och organisation.

Beslutet blev att förvaltningarna skulle återkomma till nämnderna för nytt ställningstagande avseende övertagande av verkställighet av hemtjänst i slutet av 2025 när insatsen boendestöd implementerats. En uppföljning har genomförts och aktuella uppgifter tagits fram

Verkställighet

I oktober 2025 utförde Din kommunala hemtjänstinsatser hemtjänst åt 99 personer under 65 år. Ytterligare 12 personer under 65 år har beslut om hemtjänst som utförs av stöd- och omsorgsförvaltningen.

Utförare	Antal timmar	Antal personer
Kommunal hemtjänst	1798	111
<i>Varav verkställighet ordinärt boende stöd och omsorg</i>	129	12
Privat utförare	3518	198
Summa	5316	309

Ekonomi

Budget för hemtjänstbeslut som tas avseende personer under 65 år och som verkställs av Din kommunala hemtjänst ligger under äldrenämnden. Å-pris utgår till Din kommunala hemtjänst. Detta utifrån en reglering som gjordes när socialnämnden upphörde och verksamheten för hemtjänst delades upp med ansvar både inom individ – och familjenämnden och äldrenämnden. Nivån på budget inom ÄN för personer under 65 år utgår från den bedömning av volymer som gjordes vid delning till två nämnder.

Budget för hemtjänstbeslut för personer under 65 år som verkställs av extern utförare finns inom individ-och familjenämnden och betalas ut som å-pris.

Budget för boendestöd finns inom individ- och familjenämnden. All verkställighet sker inom stöd - och omsorgsförvaltningen. Ingen debitering görs mellan äldrenämnden och individ- och familjenämnden för verkställighet av boendestödsbeslut för personer över 65 år. Nivån på budget inom individ – och familjenämnden för personer över 65 år, dåvarande socialpsykiatri, utgår från den bedömning av volymer som gjordes vid delning till två nämnder.

Förändrad upphandlingsform av hemtjänst

Kommunfullmäktige beslutade 250926 att Umeå Kommun ska övergå till Lag om offentlig upphandling, LOU, som upphandlingsform för hemtjänst och lämna Lag om valfrihet, LOV. Innevarande avtal sas upp 251031, uppsägningstiden är 12 månader. Nämnderna ska gemensamt fatta beslut om vägledande principer och upphandlingsdokument såväl som tilldelning av nya avtal som ska vara på plats 261101.

När ny upphandling ska konstrueras bedöms det vara en fördel med en gemensam kommunal utförare av hemtjänst

Verksamheternas bedömning

Uppföljning har gjorts i dialog med biträdande verksamhetschef inom verkställighet av boendestöd och hemtjänst inom respektive förvaltning samt med enhetschefer för myndighetsutövningen inom respektive förvaltning.

De farhågor som Din kommunala hemtjänst såg inför ett eventuellt övertagande då utredningen genomfördes 2024 baserades till stor del på osäkerhet kring volymer och behov. Utifrån att verksamheten redan idag utför hemtjänst till ett hundratal individer under

65 år och att behov av kompetensutveckling finns oavsett ålder på hemtjänsttagare är de risker som noteras avseende kompetensutvecklingsbehov generella risker för verksamheten i stort.

Sedan oktober 2024 är boendestödet en egen insats som erbjuds personer över och under 65 år. I september 2025 hade 550 personer beslut om boendestöd, 21 av dessa personer har fått beslut om boendestöd via äldrenämndens myndighetsutövning. Totalt utförs hemtjänst för 12 personer under 65 år inom Stöd- och omsorgsförvaltningen genom boendestödet. Som utredningen lyfte fram finns risken att utförande av boendestöd och hemtjänst inom samma organisation kan vara otydligt för medborgaren. Stöd- och omsorgsförvaltningen ser också att en renodlad hemtjänstenhet för personer under 65 år skulle vara sårbar och logistiskt utmanande då det rör sig om ett mindre antal personer.

Myndighetsutövning

Gällande myndighetsutövningens hemvist föreslås ingen förändring nu. Det innebär att utredning, beslut och uppföljning av verkställighet görs inom respektive förvaltning utifrån åldersuppdelningen. Fortsatt utredning görs för att utreda konsekvenser av ett nästa steg i att renodla även myndighetsutövningen så att äldreomsorgsförvaltningen beslutar om hemtjänst och stöd- och omsorgsförvaltningen om boendestöd oavsett ålder. Det skulle innebära att vardera nämnd blir ansvarig för både beslut och verkställighet för respektive insats.

Fortsatt utredning ska följa upp de risker/konsekvenser som tidigare utredning påvisat och föreslå lösningar som kan undanröja de riskerna. En av riskerna som identifierades i utredningen 2024 var att helhetsperspektivet för en person i behov av stöd försämrats om en insats lyfts från individ- och familjenämndens myndighetsutövning till äldrenämndens myndighetsutövning.

I samband med denna utredning ses också principer för budgetfördelning till respektive nämnd över.

Reglementet

Justeringar behövs i båda nämnders reglementen utifrån föreslagen förändring om ansvar för verkställighet av insatsen hemtjänst för vuxna. Den exakta formuleringen ses över och blir ett eget ärende i respektive nämnd i januari 2026.

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2026-02-18

§ 20

Diariennr: SK-2026/00010

Revidering av reglemente för styrelse och nämnder**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige revidering av nämndens grunduppdrag och reglemente i enlighet med bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Samtliga nämnder i kommunen ska se till att respektive verksamhet bedrivs i enlighet med de grunduppdrag, mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelserna i *Reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnden*.

Det nu gällande reglementet, version 1.2.0, beslutades av kommunfullmäktige 2025-03-28 §63 (bilaga 2, utdrag ur reglementet).

Med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2025-04-28 (§ 81) att från och med den 1 januari 2026 dela utbildningsförvaltningen i två separata förvaltningar, samt de bakomliggande skälen till detta beslut, finns behov av att se över nämndens nuvarande formulering av grunduppdrag och reglemente. I översynen ingår även andra nödvändiga justeringar för att säkerställa att reglementet är ändamålsenligt och i överensstämmelse med den organisatoriska strukturen.

Därutöver behöver skrivningarna avseende kompetensförsörjning förstärkas för att tydliggöra nämndens uppdrag att möta framtidens kompetensförsörjningsutmaningar genom strategiska satsningar på yrkesutbildning, vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Reglemente och grunduppdrag för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden – förslag

Bilaga 2: Utdrag ur reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder version 1.2.0

Umeå kommun

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag

2026-02-18

Beredningsansvariga

Stina Andersson, kanslichef

Cathrin Backman-Löfgren, utbildningsstrateg

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Dan Gideonsson

Förslag

2.9 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Sammansättning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare.
Nämndens presidium består av ordförande, vice ordförande och 2:e vice ordförande.

Utskott

Nämnden har ett arbetsutskott bestående av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Grunduppdrag

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar övergripande för ledning, samordning och utveckling av nämndens ansvarsområden; gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskoleutbildning som kommunen anordnar samt arbetsmarknadsinsatser och integration.

Nämnden ska säkerställa att dess verksamheter ger elever, studerande och deltagare grund för fortsatta studier, yrkesverksamhet, samt ett resursmässigt oberoende aktivt deltagande i samhället i övrigt.

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla ungdomar boende i kommunen har tillgång till gymnasieskola i kommunens egna verksamheter eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, anpassad gymnasieskola, Elitidrottsgymnasium (NIU- och RIG) och Riksgymnasium för rörelsehindrade (RH-gymnasium).

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor, samt svara för insyn och samråd gällande fristående gymnasieskolor.

Nämnden har ett samlat ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret, kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, på gymnasienivå, som anpassad utbildning,

yrkesinriktad vuxenutbildning (Yrkesvux), lärlingsutbildning inom komvux (Lärlingsvux) och svenska för invandrare (sfi) samt yrkeshögskoleutbildningar som kommunen anordnar.

Vidare svarar nämnden för att tillhandahålla arbetsrehabiliterande åtgärder samt mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen och ska verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning samt undervisning i svenska för invandrare. Nämnden ansvarar även för att följa annan lagstiftning som berör verksamheterna.

Vidare ska gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden:

- ansvara för arbetsmiljön för de elever, studerande och deltagare som finns i nämndens verksamhet.
- ansvara för bestämmelserna kring elevresor, interkommunala skolfrågor och modersmålsundervisning.
- samverka med för- och grundskolenämnden för lärande och utveckling av barn och ungdomar i ett kommunalt helhetsperspektiv.
- leda, utveckla, stärka och följa upp strategiska satsningar inom yrkesinriktad vuxenutbildning (Yrkesvux), lärlingsutbildning inom komvux (Lärlingsvux), samt yrkeshögskoleutbildningar som kommunen anordnar i nära samarbete med näringslivet för att möta kompetensförsörjningsbehov.
- samverka med universitet och andra utbildningsanordnare.
- ansvara för planering och dimensionering av gymnasie- och kommunala vuxenutbildningar inom respektive samverkansområde.
- samverka och samordna arbetsmarknadsåtgärder som främjar sysselsättning, kompetenshöjning, integration och arbetsrehabilitering i samarbete med arbetsförmedling, näringsliv, offentliga arbetsgivare samt andra adekvata myndigheter, organisationer och föreningar.

Förslag

2026-01-26

Bilaga

- samverka genom Samordningsförbundet kring målgruppen med sammansatta behov och lång tid i arbetslöshet utifrån att insatserna mellan aktörerna behöver samordnas.
- finansiellt samordna verksamhet inom ramen för samordningsförbundet.
- vidare svara för den kommunala mottagningen av vissa nyanlända invandrare för bosättning och ansvara för vissa nyanländas etablering på arbetsmarknaden.
- ansvara för att anordna feriearbete samt i samarbete med de kommunala gymnasieskolorna ferieskola, för ungdomar som fyller 17 år aktuellt år.
- ansvara för anskaffning av praktik- och arbetsträningsplatser för personer som av olika skäl står utanför reguljär arbetsmarknad.
- samordna kommunens kvalitetsredovisning för kommunala gymnasieskolor, vuxenutbildning samt arbetsmarknad och integration.

Förslag till justering av ansvars- och arbetsfördelning mellan individ- och familjenämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden

Syftet med justerad ansvar- och arbetsfördelning mellan berörda nämnder

Förslaget innebär en justering av ansvarsfördelningen för hälso- och sjukvård i ordinärt boende (hemsjukvård) genom att:

- ta bort ansvaret för den avtalade hemsjukvården från individ- och familjenämnden, genom justering i reglemente och grunduppdrag
- tydliggöra i äldre- och äldreomsorgsnämndens reglemente att verksamheten ansvarar för den avtalade hemsjukvården för personer över 18 år

Syftet med att justera ansvarsfördelningen är att uppdatera reglementet och grunduppdrag i enlighet med hur den avtalade hemsjukvården i praktiken har bedrivits sedan den övergick till kommunens ansvar år 2013. Kommunfullmäktiges uppföljning av nämndernas grunduppdrag har synliggjort behovet av att klargöra ansvarsfördelningen, med hänsyn till att individ- och familjenämnden varken erbjudit eller utfört avtalad hemsjukvård i enlighet med nuvarande reglemente.

Bakgrund och beskrivning av justeringen

Av hälso- och sjukvårdslagen framgår att Regionen får till en kommun inom regionen överlåta *skyldigheten* att erbjuda hälso- och sjukvård i hemmet (hemsjukvård). Mellan regionen och kommunerna i Västerbotten har det tecknats ett avtal 2013.

I samband med att ansvaret för att utföra den avtalade hemsjukvården övergick till kommunerna (1 januari 2013) gjordes en skatteväxling till dåvarande socialnämnden i Umeå kommun¹. Hemsjukvården i Umeå kommun organiserades inom äldreomsorgen, som också var den verksamhet som tilldelades de resurser som följde med övergången. Hemsjukvården inom äldreomsorgen utför sedan dess den avtalade hemsjukvården i Umeå kommun, dvs. till personer över 18 år.

År 2014 beslutades om en ny nämndsorganisation där socialnämnden kom att ersättas av två nya nämnder; individ- och familjenämnden samt äldre- och äldreomsorgsnämnden. I samband med att nämnderna inrättades fick vardera nämnd ansvar för att utöva ledning av den kommunala hälso- och sjukvården som nämnderna enligt lag är skyldiga att erbjuda sina respektive målgrupper. Även ansvar för avtalad hemsjukvård tillskrevs respektive nämnd när reglementena skrevs.

I den förändrade nämndsorganisationen tillskrevs genom reglemente både äldre- och äldreomsorgsnämnden och individ- och familjenämnden ansvar för hälso- och sjukvård för personer i ordinärt boende (hemsjukvård). I den nya nämndsorganisationen har äldre- och äldreomsorgsnämnden fortsatt att utföra hemsjukvården, även för de individer som är 18–64 år. Individ- och familjenämnden har således aldrig varit utförare av hemsjukvård. Det är oklart varför ansvaret för hemsjukvård överfördes till individ- och familjenämnden i samband med att socialnämnden delades, då någon omfördelning av resurser aldrig har aktualiserats. Enligt nu gällande reglemente har både individ- och familjenämnden och äldre- och äldreomsorgsnämnden ett ansvar för den avtalade hemsjukvården trots att den resurstilldelning som gjordes i samband med skatteväxlingen 2013 inte har delats. Inte heller framgår av reglementet att kommunfullmäktige i frågan för den avtalade hemsjukvården avsett att inrätta en beställar-utförarorganisation. Inför beslut om ny nämndsorganisation (dnr KS-2014-/00427, KS 2014-05-26, § 88) fördes överläggningar mellan de politiska partierna i Umeå. Det saknas dock underlag som beskriver resonemanget kring den avtalade hemsjukvården. Att individ- och familjenämnden genom reglemente tillskrivits ansvar för den avtalade hemsjukvård synes vara ett förbiseende fel som uppstått vid revidering av reglemente i samband den förändrade nämndsorganisationen som genomfördes 2014.

¹ Västerbottens läns landstings beslut, protokoll 2012-11-27
Umeå kommunfullmäktiges beslut, protokoll 2012-08-27 § 120

Nulägesbeskrivning av den kommunala sjukvården

Verksamhetschef för hälso- och sjukvård har det samlade ledningsansvaret och representerar vårdgivaren, men vissa uppgifter är undantagna och hanteras av MAS (finns i respektive förvaltning) och MAR (arbetar för båda nämnderna).

Hemsjukvården

Två enhetschefer finns inom hemsjukvården inom äldreomsorgen - med ansvar för sjuksköterskor respektive rehabilitering (arbetsterapeut/fysioterapeut). Inom hemsjukvårdens sjuksköterskedel fanns i oktober 2025 1145 inskrivna personer. Av dessa var 1041 personer över 65 år. Under 65 år fanns (okt 2025) 104 antal personer, vilket motsvarar 9 % av totalt antal inskrivna.

Inom hemsjukvårdens rehab (bestående av arbetsterapeut/fysioterapeut) fanns i augusti totalt 721 ärenden och totalt 632 individer som tar emot stöd. 499 av dessa utgör ärenden för patienter över 65 år (450 individer, 71% av individerna). Vid samma tillfälle fanns 222 ärenden med patienter som är mellan 18-64 år. De 222 ärendena motsvarar ca 30,8 % av totalt antal ärenden inom rehab. Antal personer under 65 år är 182 (28,7 % av individerna).

	Sjuksköterskor (okt 2025)	
	Antal inskrivna	Andel
Under 65 år	104	9
Över 65 år	1041	91
Totalt	1145	100

	Rehab (aug 2025)			
	Antal inskrivna	Andel	Antal ärenden	Andel
Under 65 år	182	28,7	222	30,8
Över 65 år	450	71,2	499	69,2
Totalt	632	100	721	100

Behov av ändring i reglemente och konsekvenser av ändringen

Eftersom organiseringen och utförandet av hemsjukvården inte har överensstämmt med hur reglemente och grunduppdrag är formulerade är det nödvändigt att se över den ansvarsfördelning som enligt reglemente ska gälla mellan individ- och familjenämnden och äldre- och sjukvårdsnämnden.

En ändring av reglemente genom vilken äldre- och sjukvårdsnämnden får allt ansvar för ledningen och utförande av hemsjukvården (till följd av *Avtal om övertagande av hälso- och sjukvård i ordinärt boende mellan Västerbottens läns landsting och kommunerna i Västerbottens län*) synes inte få verksamhetsmässiga konsekvenser som påverkar nämnderna eller de som är mottagare av hemsjukvård. Detta eftersom verksamheten redan idag fungerar enligt förslag till justerad ansvarsfördelning. Det synes heller inte påverka det praktiska utförandet inom verksamheten, eller innebära ekonomiska konsekvenser, såsom ramjusteringar, eller liknande.

Risk – och konsekvensanalys ur verksamhetsperspektiv samt arbetsmiljöperspektiv har inte gjorts utifrån att förändringen inte synes medföra några verksamhetsmässiga eller ekonomiska konsekvenser, utan blir en harmonisering av hur verksamheten bedrivs idag. En fördel med justeringen är att också ansvaret för planering, genomförande och uppföljning av verksamheten tydliggörs till äldre- och sjukvårdsnämnden.

En följd av justeringen är att kommunfullmäktige behöver ändra i *Reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder*. Kommunfullmäktige behöver fastställa att äldre- och sjukvårdsnämnden fortsättningsvis ska ansvara för ledningen och verkställigheten av den kommunala hälso- och sjukvården som kommunen, genom inrättandet av äldre- och sjukvårdsnämnden, är skyldig att erbjuda äldre- och sjukvårdsnämndens målgrupper. Ansvaret ska även omfatta den avtalade hemsjukvården för personer över 18 år till följd av avtalet med Regionen.

Avgränsning

Förändringen avser ansvarsfördelningen för den avtalade hemsjukvården i Umeå kommun. Ansvar för andra befintliga uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen för respektive nämnds målgrupper berörs inte av justeringen.

Förslag på revidering i grunduppdrag och reglemente för individ- och familjenämnden

Grunduppdrag

Aktuellt grunduppdrag för individ- och familjenämnden	Förslag på förändring i Individ- och familjenämndens grunduppdrag
Individ- och familjenämndens grunduppdrag är att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialtjänsten arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor. Grunduppdraget omfattar att: • ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna • ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning • ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd • tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor • tillhandahålla familjerådgivning • erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och under vistelsetid på daglig verksamhet • erbjuda hälso- och sjukvård till personer i ordinärt boende (hemsjukvård under 65 år).	Individ- och familjenämndens grunduppdrag är att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialtjänsten arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor. Grunduppdraget omfattar att: • ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna • ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning • ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd • tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor • tillhandahålla familjerådgivning • erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och under vistelsetid på daglig verksamhet • erbjuda hälso- och sjukvård till personer i ordinärt boende (hemsjukvård under 65 år).

Reglemente

Aktuellt reglemente för individ- och familjenämnden	Förslag på revidering i reglemente för individ- och familjenämnden
Individ- och familjenämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter Individ- och familjenämndens övergripande ansvar för alla åldrar: Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten och de uppgifter som i övrig lag åläggs kommunens socialnämnd, förutom de områden som annan nämnd eller styrelse ansvarar för. Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med den lagstiftning som reglerar vård och omsorg. Nämnden fullgör de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Socialtjänstlagen (2025:400) genom att ha det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Särskilda bestämmelser finns gällande barn och unga, personer med missbruk, brottsoffer, och våldsutsatta personer. Nämnden fullgör de uppgifter som en kommun respektive socialnämnd ansvarar för enligt: • Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. • Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga. 27 (38) • Lag (1988:870) om vård av missbrukare. • Lagar och förordningar gällande mottagande av ensamkommande flyktingbarn. • Ärvdabalkens (1958:637) bestämmelser om dödsboanmälan. • Anordna gravsättning enligt 5 kap 2§ begravningslag (1990:1144) Individ- och familjenämndens ansvar för personer under 65 år: För personer under 65 år fullgör nämnden de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Socialtjänstlagens (2025:400) särskilda bestämmelser för personer med funktionshinder samt personer som vårdar eller stödjer närstående. Nämnden fullgör de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30): • i kommunens särskilda boenden för personer med funktionshinder, • för personer som bor i ordinärt boende (hemsjukvård), samt	Individ- och familjenämndens verksamhet, åligganden och övriga uppgifter Individ- och familjenämndens övergripande ansvar för alla åldrar: Nämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten och de uppgifter som i övrig lag åläggs kommunens socialnämnd, förutom de områden som annan nämnd eller styrelse ansvarar för. Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs och utvecklas i enlighet med den lagstiftning som reglerar vård och omsorg. Nämnden fullgör de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Socialtjänstlagen (2025:400) genom att ha det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Särskilda bestämmelser finns gällande barn och unga, personer med missbruk, brottsoffer, och våldsutsatta personer. <u>Individ- och familjenämnden har i uppgift att för äldrenämnden utföra insatsen boendestöd för personer över 65 år.</u> Nämnden fullgör de uppgifter som en kommun respektive socialnämnd ansvarar för enligt: • Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. • Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga. 27 (38) • Lag (1988:870) om vård av missbrukare. • Lagar och förordningar gällande mottagande av ensamkommande flyktingbarn. • Ärvdabalkens (1958:637) bestämmelser om dödsboanmälan. • Anordna gravsättning enligt 5 kap 2§ begravningslag (1990:1144) Individ- och familjenämndens ansvar för personer under 65 år: För personer under 65 år fullgör nämnden de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Socialtjänstlagens (2025:400) särskilda bestämmelser för personer med funktionshinder samt personer som vårdar eller stödjer närstående. Nämnden fullgör de uppgifter som en socialnämnd ansvarar för enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30):

• till personer under vistelsetid på daglig verksamhet. Nämnden ansvarar för de uppgifter som en patientnämnd åläggs enligt lag om stöd vid klagomål vid hälso- och sjukvården (2017:372). Nämnden har rätt att lämna stöd till boende och lämna kompensation till enskilda inom socialtjänsten enligt lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter. Delegering från kommunfullmäktige Nämnden ansvarar för: • beslut om utdelning av medel från stiftelsen Biståndsfonden, • bidragsgivning till vissa ideella och idéburna organisationer som gör insatser inom det sociala området.	• i kommunens särskilda boenden för personer med funktionshinder, <u>samt</u> • för personer som bor i ordinärt boende (hemsjukvård), samt • till personer under vistelsetid på daglig verksamhet. Nämnden ansvarar för de uppgifter som en patientnämnd åläggs enligt lag om stöd vid klagomål vid hälso- och sjukvården (2017:372). Nämnden har rätt att lämna stöd till boende och lämna kompensation till enskilda inom socialtjänsten enligt lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter. Delegering från kommunfullmäktige Nämnden ansvarar för: • beslut om utdelning av medel från stiftelsen Biståndsfonden, • bidragsgivning till vissa ideella och idéburna organisationer som gör insatser inom det sociala området.
---	---

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

§ 64

Diariennr: KS-2014/01024

Revidering av reglemente för styrelse och nämnder

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa reglemente för styrelse och nämnder enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Reglemente för styrelse och nämnder är ett dokument där kommunfullmäktige fördelar uppdrag, ansvar och mandat till nämnder. Flera nämnder föreslår fullmäktige att besluta om revidering av de specifika beskrivningar som gäller deras nämnd.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nuvarande reglemente behöver uppdateras utifrån ändrad lagstiftning och förändrade begrepp. Några punkter har tillkommit utifrån nytt ny lagstiftning och nytt ansvarsområde.

Tekniska nämnden

Sedan 2022 har varje nämnd i reglementet ett grunduppdrag som beskriver nämndens huvudsakliga ansvarsområden. Nämnden vill flytta om text i reglementet så att beskrivningen av nämndens grunduppdrag utökas. Förändringen innebär inte något förändrat ansvar utan det handlar om flytt av text mellan olika rubriker.

Äldrenämnden/Individ och familjenämnden

Revideringen handlar i huvudsak om att tydliggöra ansvaret mellan äldrenämnden och individ- och familjenämnden kring utförandet av hemtjänst, hemsjukvård och insatsen boendestöd.

Båda nämnderna är överens om förändringen i reglementet.

Förändringen innebär ingen förändring av organisation, verksamhet eller ekonomi utan är ett förtydligande av hur verksamheten sett ut i praktiken sedan socialnämnden delades i två. Respektive nämnd har kvarvarande

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

ansvar för utredning, beslut och uppföljning av beslut medan utförandet av insatsen utförs av den andra nämnden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden har sett över grunduppdrag och ansvar i reglementet bland annat med anledning av utbildningsförvaltningens uppdelning. Föreslagna förändringar avser framför allt reviderade beskrivningar. Ansvar för kompetensförsörjning har lagts till.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har inget att invända mot föreslagna förändringar.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förslag till reviderat reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder

Underlag Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Underlag Tekniska nämnden

Underlag Äldrenämnden

Underlag Individ och familjenämnden

Underlag Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tekniska nämnden

Äldrenämnden

Individ och familjenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

§ 85

Diariennr: KS-2014/01024

Revidering av reglemente för styrelse och nämnder**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa reglemente för styrelse och nämnder enligt bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Reglemente för styrelse och nämnder är ett dokument där kommunfullmäktige fördelar uppdrag, ansvar och mandat till nämnder. Flera nämnder föreslår fullmäktige att besluta om revidering av de specifika beskrivningar som gäller deras nämnd.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nuvarande reglemente behöver uppdateras utifrån ändrad lagstiftning och förändrade begrepp. Några punkter har tillkommit utifrån nytt ny lagstiftning och nytt ansvarsområde.

Tekniska nämnden

Sedan 2022 har varje nämnd i reglementet ett grunduppdrag som beskriver nämndens huvudsakliga ansvarsområden. Nämnden vill flytta om text i reglementet så att beskrivningen av nämndens grunduppdrag utökas. Förändringen innebär inte något förändrat ansvar utan det handlar om flytt av text mellan olika rubriker.

Äldrenämnden/Individ och familjenämnden

Revideringen handlar i huvudsak om att tydliggöra ansvaret mellan äldrenämnden och individ- och familjenämnden kring utförandet av hemtjänst, hemsjukvård och insatsen boendestöd.

Båda nämnderna är överens om förändringen i reglementet.

Förändringen innebär ingen förändring av organisation, verksamhet eller ekonomi utan är ett förtydligande av hur verksamheten sett ut i praktiken sedan socialnämnden delades i två. Respektive nämnd har kvarvarande

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

ansvar för utredning, beslut och uppföljning av beslut medan utförandet av insatsen utförs av den andra nämnden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämnden har sett över grunduppdrag och ansvar i reglementet bland annat med anledning av utbildningsförvaltningens uppdelning. Föreslagna förändringar avser framför allt reviderade beskrivningar. Ansvar för kompetensförsörjning har lagts till.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har inget att invända mot föreslagna förändringar.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förslag till reviderat reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder

Underlag Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Underlag Tekniska nämnden

Underlag Äldrenämnden

Underlag Individ och familjenämnden

Underlag Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tekniska nämnden

Äldrenämnden

Individ och familjenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tjänsteskrivelse

2026-03-02

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diariennr: KS-2025/00671

Förläggning av nämnders och bolags mandatperiod

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att mandatperiod för kommunens nämnder och bolag förläggs från och med 1 jan 2027 och tills vidare.

Ärendebeskrivning

Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag

Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag har historiskt sett förlagts från 1 december valåret till 30 nov nästkommande valår.

Från och med valåret 2022 beslutade kommunfullmäktige att förlägga nästkommande mandatperiod för kommunens nämnder och bolag från och med 1 december 2022 och tills vidare. Anledningen till att det ej angavs något slutdatum för nämnders och bolags mandatperiod var för att möjliggöra den nu föreslagna förändringen.

Bakomliggande orsaker till att mandatperioden för nämnder och bolag nu föreslås förläggas från och med 1 januari 2027 är för att:

- Mandatperioden för nämnder och bolag då sammanfaller med nämndernas/bolagens räkenskapsår (1 jan till 31 dec) och att ansvarsprövning av nämnd/bolagsstyrelse då genomförs för helt räkenskapsår.
- Möjliggöra administrativ hantering och kallelse till konstituerande sammanträde i kommunens nämnder och bolag. Genom att förlägga mandatperiodens start till den 1 jan ges tid till nödvändig administration och kallelse till konstituerande sammanträden i nämnder och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktiges val av ledamöter till nämnder och bolag genomförs den 30 november 2026, även om paragrafen omedelbart justeras är det tidsmässigt utmanande att administrativt hantera valärendet, registrera kontaktuppgifter till valda ledamöter i kommunens system för förtroendevalda (Troman) och skicka kallelser till konstituerande

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00671

sammanträden i nämnder och bolagsstyrelser innan den 1 december 2026. Ett sådant förfaringssätt bedöms vara behäftat med omfattande risk för felaktigheter och/eller förseningar.

Information och samråd om förslaget har genomförts i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Nämnds- och bolagsstruktur

Inför varje ny mandatperiod genomförs en översyn av om nuvarande struktur avseende nämnder och bolagsstyrelser är ändamålsenlig. Information om översynen och samråd om det föreligger behov av förändringar i nämnds- eller bolagsstruktur har genomförts i Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Genomförda samråd har utmynnat i att nuvarande nämnds- och bolagsstruktur är ändamålsenlig och att det inte föreligger behov av förändring av nämnds- och bolagsstruktur i anslutning till ny mandatperiod.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Beslutet ska skickas till

Nämnder

Bolag

Styrelser

Stadsledningskontoret Lönesupport/Troman

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Dan Gideonsson
Ledningskoordinator

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

§ 65

Diariennr: KS-2025/00671

Förläggning av nämnders och bolags mandatperiod

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att mandatperiod för kommunens nämnder och bolag förläggs från och med 1 jan 2027 och tills vidare.

Ärendebeskrivning

Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag

Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag har historiskt sett förlagts från 1 december valåret till 30 november nästkommande valår.

Från och med valåret 2022 beslutade kommunfullmäktige att förlägga nästkommande mandatperiod för kommunens nämnder och bolag från och med 1 december 2022 och tills vidare. Anledningen till att det ej angavs något slutdatum för nämnders och bolags mandatperiod var för att möjliggöra den nu föreslagna förändringen.

Bakomliggande orsaker till att mandatperioden för nämnder och bolag nu föreslås förläggas från och med 1 januari 2027 är för att:

- Mandatperioden för nämnder och bolag då sammanfaller med nämndernas/bolagens räkenskapsår (1 jan till 31 dec) och att ansvarsprövning av nämnd/bolagsstyrelse då genomförs för helt räkenskapsår.
- Möjliggöra administrativ hantering och kallelse till konstituerande sammanträde i kommunens nämnder och bolag. Genom att förlägga mandatperiodens start till den 1 jan ges tid till nödvändig administration och kallelse till konstituerande sammanträden i nämnder och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktiges val av ledamöter till nämnder och bolag genomförs den 30 november

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

2026, även om paragrafen omedelbart justeras är det tidsmässigt utmanande att administrativt hantera valärendet, registrera kontaktuppgifter till valda ledamöter i kommunens system för förtroendevalda (Troman) och skicka kallelser till konstituerande sammanträden i nämnder och bolagsstyrelser innan den 1 december 2026. Ett sådant förfaringssätt bedöms vara behäftat med omfattande risk för felaktigheter och/eller förseningar.

Information och samråd om förslaget har genomförts i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Nämnds- och bolagsstruktur

Inför varje ny mandatperiod genomförs en översyn av om nuvarande struktur avseende nämnder och bolagsstyrelser är ändamålsenlig. Information om översynen och samråd om det föreligger behov av förändringar i nämnds- eller bolagsstruktur har genomförts i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Genomförda samråd har utmynnat i att nuvarande nämnds- och bolagsstruktur är ändamålsenlig och att det inte föreligger behov av förändring av nämnds- och bolagsstruktur i anslutning till ny mandatperiod.

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

Beslutet ska skickas till

Nämnder

Bolag

Styrelser

Stadsledningskontoret Lönesupport/Troman

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

§ 86

Diariennr: KS-2025/00671

**Förläggning av nämnders och bolags mandatperiod
– Från och med 1 januari 2027 och tills vidare****Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att mandatperiod för kommunens nämnder och bolag förläggs från och med 1 jan 2027 och tills vidare.

Ärendebeskrivning*Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag*

Mandatperiod för kommunens nämnder och bolag har historiskt sett förlagts från 1 december valåret till 30 november nästkommande valår.

Från och med valåret 2022 beslutade kommunfullmäktige att förlägga nästkommande mandatperiod för kommunens nämnder och bolag från och med 1 december 2022 och tills vidare. Anledningen till att det ej angavs något slutdatum för nämnders och bolags mandatperiod var för att möjliggöra den nu föreslagna förändringen.

Bakomliggande orsaker till att mandatperioden för nämnder och bolag nu föreslås förläggas från och med 1 januari 2027 är för att:

- Mandatperioden för nämnder och bolag då sammanfaller med nämndernas/bolagens räkenskapsår (1 jan till 31 dec) och att ansvarsprovning av nämnd/bolagsstyrelse då genomförs för helt räkenskapsår.
- Möjliggöra administrativ hantering och kallelse till konstituerande sammanträde i kommunens nämnder och bolag. Genom att förlägga mandatperiodens start till den 1 jan ges tid till nödvändig administration och kallelse till konstituerande sammanträden i

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

nämnder och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktiges val av ledamöter till nämnder och bolag genomförs den 30 november 2026, även om paragrafen omedelbart justeras är det tidsmässigt utmanande att administrativt hantera valärendet, registrera kontaktuppgifter till valda ledamöter i kommunens system för förtroendevalda (Troman) och skicka kallelser till konstituerande sammanträden i nämnder och bolagsstyrelser innan den 1 december 2026. Ett sådant förfaringssätt bedöms vara behäftat med omfattande risk för felaktigheter och/eller förseningar.

Information och samråd om förslaget har genomförts i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Nämnds- och bolagsstruktur

Inför varje ny mandatperiod genomförs en översyn av om nuvarande struktur avseende nämnder och bolagsstyrelser är ändamålsenlig. Information om översynen och samråd om det föreligger behov av förändringar i nämnds- eller bolagsstruktur har genomförts i kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 19 augusti 2025 och 17 februari 2026. Information har även lämnats till kommunstyrelsen 16 september 2025. Samråd har även genomförts med vd för Umeå Kommunföretag AB (UKF).

Genomförda samråd har utmynnat i att nuvarande nämnds- och bolagsstruktur är ändamålsenlig och att det inte föreligger behov av förändring av nämnds- och bolagsstruktur i anslutning till ny mandatperiod.

Beslutsunderlag**Beredningsansvariga**

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Nämnder

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

Bolag

Styrelser

Stadsledningskontoret Lönesupport/Troman

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-02-24

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienumr: KS-2026/00243

Privata utförare inom överförmyndarverksamhet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden beslutade 2026-02-11, § 24:

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där samtliga deltagande kommuner ska ges möjlighet att ta ställning till principiella frågor. Den gemensamma nämndens ansvar och mandat regleras i ett reglemente och avtal fastställt av kommunfullmäktige i de deltagande kommunerna. För att nämnden ska ha mandat att vid behov anlita externa utförare föreslås därför deltagande kommuner att ge den gemensamma överförmyndarnämnden detta mandat och att den gemensamma nämndens reglemente kompletteras så att detta framgår. Vid upphandling

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00243

ska den gemensamma Överförmyndarnämnden följa värdkommunens fastställda policy och riktlinje avseende upphandling- och inköpsverksamhet.

Behovet av ställföreträdare ökar och väntetiderna är långa. Privata utförare skulle vara ett komplement, särskilt i komplexa ärenden där rekrytering är svår och där kommuninvånare riskerar att stå utan ställföreträdare med allvarliga konsekvenser för individen. Det skulle minska väntetiderna för dessa ärenden. Det finns ett stort behov av att kunna entlediga ställföreträdare som själva önskar detta eller som av andra skäl inte anses lämpliga.

Stadsledningskontoret har inget att erinra mot förslaget.

Beslutsunderlag

Överförmyndarnämndens protokoll 2026-02-11, § 24.

Överförmyndarnämndens protokoll 2025-06-18, § 118.

Överförmyndarnämnden 2025-06-18, § 118 protokollsanteckning.

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen, reglemente

Beslutet ska skickas till

Överförmyndarnämnden

Sandra Andersson

Sara Nordström

Elin Pietroni
stadsdirektör

Tomas Jakobsson
kommunsekreterare

Nr.13 enligt kallelse/ föredragningslista

Öfn § 24

Privata utförare inom Överförmyndarverksamhet

Överförmyndarnämnden beslutar

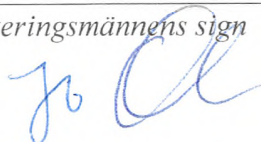
att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår.

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där samtliga deltagande kommuner ska ges möjlighet att ta ställning till principiella frågor. Den gemensamma nämndens ansvar och mandat regleras i ett reglemente och avtal fastställt av kommunfullmäktige i de deltagande kommunerna. För att nämnden ska ha mandat att vid behov anlita externa utförare föreslås därför deltagande kommuner att ge den gemensamma överförmyndarnämnden detta mandat och att den gemensamma nämndens reglemente kompletteras så att detta framgår. Vid upphandling ska den gemensamma Överförmyndarnämnden följa värdkommunens fastställda policy och riktlinje avseende upphandling- och inköpsverksamhet.

Överförmyndarnämnden ansvarar för rekrytering, förordnande av gode män och förvaltare samt tillsyn enligt föräldrabalken. Uppdraget omfattar även att ta tillvara enskildas intressen och att säkerställa rättssäker handläggning. Umeå kommun är värdkommunen för Överförmyndarnämnden och det regiongemensamma samarbetet mellan sju kommuner (Umeå kommun, Örnsköldsviks kommun, Robertsfors kommun, Nordmalings kommun, Vännäs kommun, Vindelns kommun och Bjurholms kommun) Privata aktörer används redan i Örnsköldsviks kommun. Överförmyndarnämnden i Umeåregionen beslutade 2025-06-18 att ge förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att använda privata utförare som komplement till ideella och kommunala ställföreträdare även i Umeå kommun, vilket enligt avtal även skulle möjliggöra för de fem kranskommunerna om behov

uppstår. Överförmyndarnämnden i Umeåregionen har år efter år gått med budgetöverskott avseende den del som rör finansiering från Umeå kommun utifrån att det inte finns tillräckligt med ställföreträdare att betala ut arvoden till samtidigt som det föreligger en akut kösituation.

Bakgrunden är en numera konstant kö om cirka 120 personer i behov av ställföreträdare inom hela Umeåregionen där många väntat länge på en ställföreträdare. Den största behovsökningen finns inom Umeå kommun. Det är allt svårare att rekrytera frivilliga med tid, förutsättningar och kunskap att ta på sig ideella och tidskrävande uppdrag mot en symbolisk ersättning och ett individuellt skadeståndsansvar. Skadeståndsansvar gäller vid både felaktigt agerande och underlåtenhet att agera, vilket ställer stora krav på den som tar på sig ett uppdrag. Umeåregionen är inte ensam om en ohållbar situation avseende rekrytering av ideella. RGMF (Riksförbundet Gode Män och Förvaltare) gick under hösten 2025 ut med att det råder en nationell rekryteringskris avseende frivilliga ställföreträdare.

Regeringens proposition *Ett ställföreträdarskap att lita på* 2025/26:92 föreslår lagändringar från 1 juli 2026 som möjliggör förordnande av anställda ställföreträdare vid särskilda skäl. Uppdraget är fortsatt personligt med individuellt skadeståndsansvar för den som är förordnad ställföreträdare, oavsett anställningsform och överförmyndaren har kvar tillsynsansvaret.

Bedömning

Behovet av ställföreträdare ökar och väntetiderna är långa. Privata utförare skulle vara ett komplement, särskilt i komplexa ärenden där rekrytering är svår och där kommuninvånare riskerar att stå utan ställföreträdare med allvarliga konsekvenser för individen. Det skulle minska väntetiderna för dessa ärenden. Det finns ett stort behov av att kunna entlediga ställföreträdare som själva önskar detta eller som av andra skäl inte anses lämpliga.

Beslutsgång

Ulrika Edman (MP) yrkar på bifall till förslaget, med en ändring i ärendebeskrivningen.

Ordföranden finner att nämnden beslutar att bifalla förslaget till beslut, med den föreslagna ändringen i ärendebeskrivningen.

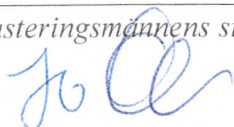
Beslutsunderlag

Protokoll 2025-06-18 Öfn §118 Extra ärenden – Anlita en privat aktör under en tidsbegränsad period

Reglemente för överförmyndarnämnden i Umeåregionen

Regeringens proposition 2025/26:92

Proposition 2025/26:92 Ett ställföreträdarskap att lita på

UMEÅREGIONEN

PROTOKOLL

28

Överförmyndarnämnden

2026-02-11

Beredningsansvarig

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Umeå kommun

Bjurholms kommun

Nordmalings kommun

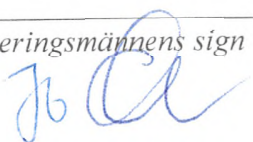
Robertsfors kommun

Vindelns kommun

Vännäs kommun

Örnsköldsviks kommun

Justeringsmännens sign

Utdragsbestyrkande

UMEÅREGIONEN

PROTOKOLL

1 (35)

Överförmyndarnämnden

2026-02-11

Plats och tid

Överförmyndarenheten, Götgatan 3, 2026-02-11, kl.13.00-16.45

Beslutande

Ulrika Edman (MP), ordförande §§ 12-19, 21-28
 Joline Göttfert (M), vice ordförande, ordförande § 20
 Ola Nilsson (S)
 Leif Svensson (M)
 Ulrika Hurdén (C)
 Martin Lundgren (C) tj.g ersättare §§ 12-25, för Kent Persson (S)
 Marie-Louise Nilsson (S) tj.g ersättare §§ 26-28, för Kent Persson (S)
 Britthelen Almqvist (KD)
 Berit Persson (S)
 Roger Sandström (S)
 Gunilla Kallin (C)

Ersättare

Marie-Louise Nilsson (S) §§ 12-25
 Josefin Gustafsson (M)
 Margreth Thudin (S)
 Eleanor Bodel (V)
 Zenitha Nordfjell (S)

Övriga deltagande

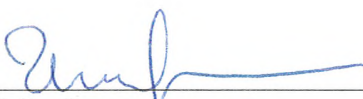
Se sid 2

Utses att justera

Joline Göttfert och Ola Nilsson

Protokollet omfattar**Protokoll Allmänna ärenden: §§ 12, 21-28****Protokoll Sekretessärenden: §§ 13-20****Underskrifter**

Sekreterare

 Ulrika Persson

Justerande

 Ola Nilsson

Justerande

 Joline Göttfert

UMEÅREGIONEN

PROTOKOLL

2

Överförmyndarnämnden

2026-02-11

BEVIS

Justerings har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Överförmyndarnämnden

Sammanträdesdatum

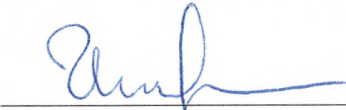
2026-02-11

**Datum för anslags
uppsättande**

2026-02-19

Datum för anslags**nedtagande** 2026-03-13**Förvaringsplats
för protokollet**

Överförmyndarnämndens kansli

Underskrift

Ulrika Persson

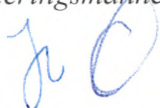
Övriga deltagande

Marie Sandström, biträdande avdelningschef, föredragande, §§ 23-28

Jens Arnfjell Njajta, jurist, föredragande, § 13-20

Simon Dahlgren, controller, föredragande, § 21-22

Ulrika Persson, sekreterare, §§ 12-28

Justeringsmännens sign*Utdragsbestyrkande*

Nr.13 enligt kallelse/ föredragningslista**Öfn § 118 EXTRAÄRENDE****Anlita en privat aktör under en tidsbegränsad period****Överförmyndarnämnden beslutar**

1. Att ge förvaltningen i uppdrag att skyndsamt föra dialog med Upphandlingsbyrån.
2. Att ge förvaltning i uppdrag att skyndsamt ta fram en överenskommelse med privat aktör för att under sex månader korta kön för enskilda i behov av ställföreträdare i avvaktan på rekrytering/utökning av förvaltarenhet
3. Att ge presidiet mandat att besluta om en tidsbegränsad överenskommelse samt återrapport på kommande nämnd i september.

Protokollsanteckning

Zenitha Nordfjell (S) lämnar en protokollsanteckning som bifogas.

Zenitha Nordfjell (S) delar inte majoritetens beslut och lämnar protokollsanteckning som bifogas.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen ges i uppdrag att med skyndsamhet föra dialog med Upphandlingsbyrån, och därefter ta fram en överenskommelse med privat aktör för att under sex månader korta kön för enskilda i behov av ställföreträdare i avvaktan på rekrytering/utökning av förvaltarenhet. Nämndens presidium ges mandat att under max sex månader besluta om en tidsbegränsad överenskommelse och att i sådana fall återrapportera på kommande i september 2025.

Protokollsanteckning – Överförmyndarnämnden 2025-06-18

Som Överförmyndarnämnd är vi ansvariga för att vidta åtgärder när vi ser att vi inte uppnår våra mål och att medborgare som har rätt till stöd inte får det.

I dagsläget är det 128 personer som står i kö för att få ställföreträdare, God man/Förvaltare.

Det arbete som görs idag är inte tillräckligt och det får till konsekvens att individer hamnar mellan stolarna, kostnaderna hamnar någon annanstans och vi använder inte våra resurser på ett effektivt sätt.

När det inte finns lekmän i tillräcklig omfattning och vi inte lyckas rekrytera i den omfattning som behövs kan inte nämnden avsäga sig ansvaret.

Vi måste således säkerställa att den som har behov av hjälp får det.

Genom att exempelvis förstärka förvaltarenheter kan de även ta Godmanskap initialt för att den som är i behov av ställföreträdare inte ska behöva stå i kö veckor, månader och år.

Allt fler har behov av professionella förvaltare och den utvecklingen ser inte ut att minska.

Vi ser med stor oro på att individer med stora behov av stöd inte får det och kan konstatera att det innebär att individer hamnar mellan stolarna och att man inte får rätt förutsättningar att leva ett gott liv.

Det är inte rimligt att en ska behöva vänta så länge som man behöver göra idag eller att ens ärende blir avskrivet.

Vi behöver se över de avtal vi har med Umeå och Örnsköldsviks kommun och teckna nya avtal. När avtalen skrevs motsvarade det kanske behovet - men det gör det inte idag.

Dessutom behöver vi se över om mer komplexa ärenden (hat/hot) kan flyttas mellan kommunerna så att en inte blir beroende av privata utförare.

I dialog med Umeå Regionråd och Förvaltningschefsgruppen borde denna fråga lyfts innan man väljer att utgå ifrån att privata utförare är det enda alternativet.

Nämndens ledamöter borde ha fått information innan nämnd, med kostnadsunderlag som gjort att respektive kommun kunnat ta ställning till om det finns andra alternativ att tillgå.

När alla andra alternativ är uttömda då är det nödvändigt att säkerställa insatsen exempelvis genom privata alternativ.

Zenitha Nordfjell (S) tjänstgörande ersättare Överförmyndarnämnden i Umeåregionen

Reglemente för överförmyndarnämnden i Umeåregionen

Detta reglemente och tillhörande avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd har fastställts av kommunfullmäktige i varje samverkande kommun;

av Bjurholms kommun

2023-06-12

av Nordmalings kommun

2023-06-26

av Robertsfors kommun

2023-06-19

av Umeå kommun

2023-06-19

av Vindelns kommun

2023-06-13

av Vännäs kommun

2023-06-12

och av Örnsköldsviks kommun

2023-06-19

Umeå kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.

§ 1.0 Inledning

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen är gemensam nämnd för Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner, nedan kallad Nämnden. Umeå kommun är värdkommun för Nämnden och Nämnden ingår i Umeå kommuns organisation.

§ 2.0 Nämndens verksamhet

Nämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten bedrivs i enlighet med bestämmelserna i föräldrabalken och andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.

Nämnden har till huvudsaklig uppgift

- att besluta om förordnande och entledigande av gode män och förvaltare,
- ta till vara den enskildes intresse genom kontroll av förmyndarnas, gode männens och förvaltarnas förvaltning,
- lämna information till allmänheten,
- och att ansvara för ärenden som enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn stadgas för överförmyndaren

Nämndens mandatperiod är fyra år och löper från den 1 januari året efter det att allmänna val till kommunfullmäktige hållits i hela landet.

§ 3.0 Nämndens uppdrag

Utöver vad som följer av lag ska nämnden se till att verksamheten bedrivs i enlighet med detta reglemente och det samverkansavtal som träffats mellan kommunerna och antagits i respektive kommuns fullmäktige, samt inom de ekonomiska ramar som beviljats för nämndens verksamhet. Nämnden ska verka för att uppfylla de eventuella mål som framgår av det avtal som reglerar nämndens verksamhet. Nämnden har mandat att avgöra vilka av värdkommunens övriga mål som ska gälla för nämnden. I de fall nämnden har anställd personal gäller anställande kommuns personalpolitiska mål. Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de riktlinjer som har beslutats av värdkommunen och är av relevans för nämnden.

Nämnden ansvarar inom sitt område för:

- att informera om verksamheten och Nämndens arbete såväl internt som till allmänheten,
- att en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av det egna verksamhetsområdet görs,
- att upprätta förslag till budget för det egna verksamhetsområdet,
- att verka för att samråd sker med brukare av Nämndens tjänster,
- att fortlöpande reformera det kommunala regelbeståndet inom verksamheten,
- de personuppgifter som nämnden behandlar, Nämnden är personuppgiftsansvarig
- att i övrigt fullgöra de uppgifter som fullmäktige överlämnar till Nämnden,
- de informationssystem som stödjer Nämndens verksamhet,
- att yttra sig för samtliga samverkande kommuner över offentliga utredningar

§ 3.1 Talerätt

Nämnden får själv eller genom ombud föra respektive kommuns talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde, utom i personalärenden och därvid träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

§ 3.2 Nämndens ställning

Nämnden fattar beslut för värdkommunen (Umeå kommun) och ingår avtal för Umeå kommuns räkning. Umeå kommun ansvarar därför för eventuella civilrättsliga krav som en utomstående part kan komma att ställa på grund av avtal som Nämnden

Umeå kommun har regressrätt mot Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner i anledning av civilrättsliga krav som riktats mot Umeå kommun enligt första stycket.

§ 3.3 Samverkan

För fullgörande av sina arbetsuppgifter har Nämnden rätt att från de samverkande kommunernas styrelser, nämnder och befattningshavare inhämta de upplysningar som Nämnden för sin verksamhet finner behövliga och är förenliga med offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser.

Nämnden ska även i övrigt samråda med andra myndigheter och berörda enskilda organisationer.

§ 3.4 Rapporteringsskyldighet

Nämnden ska, med beaktande av offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser, regelmässigt till respektive kommunfullmäktige i de samverkande kommunerna rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är genom upprättande av en delårsrapport och årsrapport i samband med årsredovisningen.

§ 3.5 Brukarmedverkan

Nämnden ska i sitt arbete verka för att uppnå en dialog med medborgare och brukare.

§ 3.6 Arkiv

Nämnden ansvarar för att nämndens arkiv vårdas och förtecknas i enlighet med arkivlagen. Kommunstyrelsen i Umeå är arkivmyndighet och för Umeå kommun finns ett särskilt upprättat arkivreglemente.

§ 3.7 Avgifter och taxor

Nämnden ska upprätta förslag till avgifter och taxor inom Nämndens område samt att besluta i ärenden gällande tillämpningen av antagen taxa i Umeå kommuns fullmäktige. Nämnden får besluta om mindre taxor som inte är av principiell betydelse.

§ 3.8 Risk och sårbarhetsanalyser

Nämnden ska utarbeta risk och sårbarhetsanalyser för sitt område.

§3.9 Intern styrning och kontroll

Nämnden ska tillgodose behovet av tillräcklig och ändamålsenlig intern kontroll i enlighet med gällande lagstiftning och nämndens behov och förutsättningar. Nämnden kan välja att tillämpa värdkommunens riktlinjer för intern kontroll och nyttja de mallar och anvisningar som värdkommunen upparbetat.

§ 4.0 Nämndens sammansättning

Nämnden består av 10 ledamöter och 10 ersättare.

Bjurholms kommun, Robertsfors kommun, Nordmalings kommun, Vindelns kommun och Vännäs kommun utser vardera en (1) ledamot och en (1) ersättare.

Örnsköldsviks kommun utser två (2) ledamöter och två (2) ersättare. Umeå kommun utser tre (3) ledamöter och tre (3) ersättare.

Värdkommunen utser i enlighet med lag ordförande och vice ordförande.

§ 5.0 Nämndens arbetsformer**§ 5.1 Ersättarnas tjänstgöring**

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller vidare att delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i istället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

En ledamot eller ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

§ 5.2 Inkallande av ersättare

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde skall en ersättare från den kommun som valt ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe.

Om det inte finns någon ersättare närvarande från den frånvarande ledamotens kommun skall ersättare från samma parti som den ordinarie ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe. Saknas ersättare enligt föregående kan Nämnden besluta att någon av de närvarande ersättarna kan träda in. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock företräde före annan ersättare oberoende av turordningen.

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till Nämndens sekreterare. Den ledamot som planerar att vara frånvarande ska underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om att denne ska tjänstgöra vid sammanträdet.

§ 5.3 Ersättare för ordförande

Om varken ordförande eller vice ordförande kan delta i ett sammanträde eller i en del av sammanträde fullgör den till åldern äldste ledamoten ordförandes uppgifter.

Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

§ 5.4 Anmälan av förhinder

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekretariat.

§ 5.5 Sammanträdenas plats och tidpunkt

Nämnden sammanträder på dag, tid och ort som nämnden bestämmer. Detta innefattar möjlighet till digitala möten om sådana möten kan genomföras på ett sådant sätt att det ej strider mot offentlighets- och sekretesslagstiftning eller annan relevant lagstiftning.

§ 5.6 Kallelse

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats.

Kallelsen ska på ett lämpligt sätt sändas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet i god tid innan sammanträdet, dock senast tre dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordförande bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelsen ske på annat sätt.

När varken ordförande eller vice ordförande kan kalla till ett sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

§ 5.7 Ordföranden

Nämndens ordförande ska

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens verksamhet, effektiviteten i denna samt ta initiativ i dessa frågor,
- främja samverkan mellan nämnden och kommunens övriga nämnder
- representera vid uppvaktningar, konferenser och sammanträden om inte Nämnden bestämt annat i ett särskilt fall.

§ 5.8 Justering och anslag av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justera den.

Nämndens protokoll ska anslås på varje samverkande kommuns digitala anslagstavla. Anslagstiden räknas från dagen för när ett protokoll sist blivit anslaget på någon av kommunernas anslagstavla.

Nämndens kansli har ansvar för att kontrollera när nämndens protokoll har anslagits på de olika anslagstavlorna.

§ 5.9 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt.

Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

§ 5.10 Delgivning

Delgivning med nämnden sker med ordföranden, den förvaltningschef som ansvarar för aktuellt ärende eller annan anställd som Nämnden bestämmer.

§ 5.11 Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av Nämnden ska undertecknas av ordförande eller vid förfall för denne av vice ordförande och kontrasigneras av anställd som Nämnden bestämmer.

I övrigt bestämmer Nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

§ 63

Diariennr: KS-2026/00243

Privata utförare inom överförmyndarverksamhet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande.

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden beslutade 2026-02-11, § 24:

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där samtliga deltagande kommuner ska ges möjlighet att ta ställning till principiella frågor. Den gemensamma nämndens ansvar och mandat regleras i ett reglemente och avtal fastställt av kommunfullmäktige i de deltagande kommunerna. För att nämnden ska ha mandat att vid behov anlita externa utförare föreslås därför deltagande kommuner att ge den gemensamma överförmyndarnämnden detta mandat och att den gemensamma nämndens reglemente kompletteras så att detta framgår. Vid upphandling ska den gemensamma Överförmyndarnämnden följa värdkommunens fastställda policy och riktlinje avseende upphandling- och inköpsverksamhet.

Behovet av ställföreträdare ökar och väntetiderna är långa. Privata utförare skulle vara ett komplement, särskilt i komplexa ärenden där rekrytering är svår och där kommuninvånare riskerar att stå utan ställföreträdare med allvarliga konsekvenser för individen. Det skulle minska väntetiderna för dessa ärenden. Det finns ett stort behov av att kunna entlediga ställföreträdare som själva önskar detta eller som av andra skäl inte anses lämpliga.

Stadsledningskontoret har inget att erinra mot förslaget.

Beslutsunderlag

Överförmyndarnämndens protokoll 2026-02-11, § 24.

Överförmyndarnämndens protokoll 2025-06-18, § 118.

Överförmyndarnämnden 2025-06-18, § 118 protokollsanteckning.

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen, reglemente

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Särskilt uttalande

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-03-17

Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet – Återkommer i kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Mariam Salem (MP), Anders Ågren (M), Mattias Larsson (C) och Maria Lindvall (-)(L) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Bore Sköld (V) och Lars Forsgren (SD) – Avslag till näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till näringslivs- och arbetsutskottets förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande.

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande.

Beslutet ska skickas till

Överförmyndarnämnden
Sandra Andersson

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

§ 84

Diariennr: KS-2026/00243

Privata utförare inom överförmyndarverksamhet**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar

att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Särskilt uttalande

Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet – Återkommer i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Överförmyndarnämnden beslutade 2026-02-11, § 24:

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att ge den gemensamma överförmyndarnämnden mandat att anlita externa utförare om behov uppstår

att föreslå kommunfullmäktige i Bjurholms, Nordmalings, Robertsfors, Umeå, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsviks kommuner att besluta att den 3§ i den gemensamma Överförmyndarnämndens reglemente kompletteras så att det framgår att nämnden ansvarar för att bedöma och vid behov genomföra upphandling av de varor och tjänster nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där samtliga deltagande kommuner ska ges möjlighet att ta ställning till principiella frågor. Den gemensamma nämndens ansvar och mandat regleras i ett

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

reglemente och avtal fastställt av kommunfullmäktige i de deltagande kommunerna. För att nämnden ska ha mandat att vid behov anlita externa utförare föreslås därför deltagande kommuner att ge den gemensamma överförmyndarnämnden detta mandat och att den gemensamma nämndens reglemente kompletteras så att detta framgår. Vid upphandling ska den gemensamma Överförmyndarnämnden följa värdkommunens fastställda policy och riktlinje avseende upphandling- och inköpsverksamhet.

Behovet av ställföreträdare ökar och väntetiderna är långa. Privata utförare skulle vara ett komplement, särskilt i komplexa ärenden där rekrytering är svår och där kommuninvånare riskerar att stå utan ställföreträdare med allvarliga konsekvenser för individen. Det skulle minska väntetiderna för dessa ärenden. Det finns ett stort behov av att kunna entlediga ställföreträdare som själva önskar detta eller som av andra skäl inte anses lämpliga.

Stadsledningskontoret har inget att erinra mot förslaget.

Beslutsunderlag

Överförmyndarnämndens protokoll 2026-02-11, § 24.

Överförmyndarnämndens protokoll 2025-06-18, § 118.

Överförmyndarnämnden 2025-06-18, § 118 protokollsanteckning.

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen, reglemente

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning**Yrkanden**

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Särskilt uttalande

Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet – Återkommer i kommunstyrelsen.

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-03-10

Beslutet ska skickas till
Överförmyndarnämnden
Sandra Andersson

Justerares sign:

Utdraget bestyrks: